

అష్టాంగ కట్టరాన తనవలెను కాదు
 పట్టుకున్నవాని మరికొందరు మునుపకంటె

సురేష్ ప్రాచక్షను

నాగేశ్వరం

శ్రీ. గృహ. స. ౧౩

నిర్వాహ సీ. రా. మా. నాయకుడు
 దత్తకల్పం కె. బాపయ్య

దళ బాగాయముగర్
 భూమి. కే. ల. క. వ. ల. వ.
 వి. బ. బ. త. బ. బ. ల. బ. బ.
 వి. బ. బ. వి. బ. బ. వి. బ. బ.
 వి. బ. బ. వి. బ. బ. వి. బ. బ.
 వి. బ. బ. వి. బ. బ. వి. బ. బ.

అంశ ౩ ౩౦ నవంబరు ౧౯౭౬ జనవరి ౧౯౭౬

1000

జనవరి 1976

సచిత్ర మాసపత్రిక

సంపుటి: 13: సంచిక: 12

విషయ సూచిక

13. జై మంగళా (సీరియల్)—ఎ. శ్యామలారాణి
29. ఛాలెంజ్—కోనే నాగవెంకట ఆంజనేయులు
30. ప్రేమలేఖలు—డి. జి. రామారావు
33. మూడు రాత్రులు (మినీ సీరియల్)—మల్లాది వెంకటకృష్ణమూర్తి
50. ముచ్చటైన ప్రేమకథ—చందు సోంబాబు
60. మిస్టర్ సంపత్ ఎం. ఏ. (సీరియల్)—మాదిరెడ్డి సులోచన
71. తిరుగు ప్రయాణం—కంచర్ల రమణ
88. సినిమా—
112. భయం—డి. సన్యాసిరాజు

సవలానుబంధం

సంఘం చెక్కిన శిల్పాలు—తోటకూర ఆశాలత

ముఖచిత్రం: జగపతి స్టాఫ్ ఎంటర్ ప్రైజెస్ వారి “పిచ్చిమారాజు”లో
శోభన్ దాబు, మంజుల

సంస్థాపకులు :

మేనేజింగ్ ఎడిటర్ :

కీ. శే. వి. వి. రాఘవయ్య శ్రీమతి వి. లీలావతి రాఘవయ్య

జ్యోతి, 40/1 మూసాసేట్ స్ట్రీట్, టి. నగర్, మద్రాసు-600017:

REGD:169505

ESTD:1948

త్రివేణి

వక్కపొడి

గంగా, యమున, సరస్వతుల సంగమం

త్రివేణి

రుచి, సువాసన, పరిమళాల సమ్మేళనం

త్రివేణి వక్కపొడి

TRIVENI NUT POWDER MFG CO
CIRCLEPET,

MACHILIPATNAM (A.P.)

Mg. PARTNER: DESU VENKATA SUBBARAO

తావిమాట

భర్త మరణానంతరం స్త్రీ జీవితానికి, భార్య మరణానంతరం పురుషుని జీవితానికి ఎంత తేడా! అందునా యవ్వనంలో ఉండగానే విధవ అయిన స్త్రీకి, వయసులోనే భార్యను పోగొట్టుకొన్న మగవానికి ఎంతో తేడా!

ఈ సమస్య ఈనాటిది కాదు ఎప్పటినుండో వస్తున్నదే. అయితే ముప్పైలబై సంవత్సరాల ముందు కాలానికి, ఇప్పటికి వచ్చిన మార్పులు కాదనలేము. అప్పట్లో విధవావివాహం అసంభవం గానే ఉండేది ఇప్పుడలా కాదు, అది సంభవమే కాని అందుకెంత ప్రయత్నం కావాలి?

ఈ సమస్య ప్రధానంగా మలచిన నవల 'సంఘం చెక్కిన శిల్పాలు'. ఈ సంచికతోపాటు రంగుల ముఖచిత్రపు ముస్తాబు చేసుకొని మీ కందించబడుతోంది

ఈ నవలలోని సమస్యపై పాఠకులు తమ అభిప్రాయాలను పంచుకోవడానికి జ్యోతి ఉత్తరాల శీర్షికను చర్చావేదికగా ఉపయోగించుకోవచ్చు

*

*

*

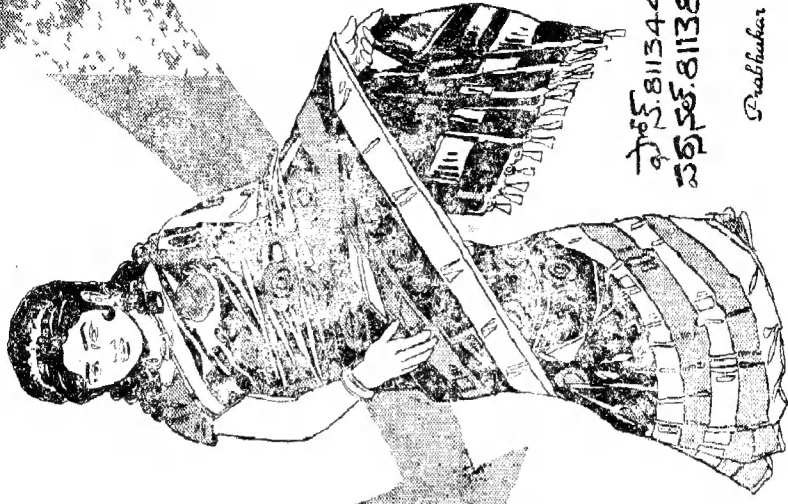
మీ కోసం త్వరలో కొత్త సీరియల్ ప్రారంభమవుతుంది ప్రఖ్యాత రచయిత్రి శ్రీమతి ఆరెకపూడి (కోడూరి) కొసల్యాదేవి 'సత్యం శివం సుందరం' నవలను త్వరలో సీరియల్ గా ప్రచురిస్తున్నామని తెలుపుటకు అనందిస్తున్నాము. జ్యోతి మీ కందించబోయే మరికొన్ని ఆకర్షణల వివరాలు లోపల పేజీలలో చూడగలరు.

వ. సోమశంకర్

ము ఇంతకిని పోయిగా ఉంచుకొవ్వాలంటే
 ఒక గూర్గనం దొక్కించుండి
 చీరెలు, దుప్పెట్లు కట్టెన్న ఇంకా అన్నితకాల
 గట్టెలకి మీరు కొలుకున్న పులయిన అద్దకమును
 పొందగలరు

బియ్యం కుంభ

డిలెవర్ టెక్స్టైల్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
 185, రాయవేట్ హౌస్, మద్రాసు-600014

ఫోన్. 811344
 టెక్స్. 811388

Publishers

విషపు విత్తనాలు-చేదు ఫలాలు

మే 18 వ తా॥ హైద్రాబాద్ చంచలగూడ స్త్రీల విభాగములో ఫ్రైడిగ వుంచబడిన 30 సం॥ మున్నీ దేవి జైలు గదిలో చీరకు నిప్పు అంటించుకొని ఆత్మ హత్య చేసుకుంది దానిక కారణము తన భర్త సహ ఉద్యోగియైన యాదవ్ ఆసు నతనితో భర్త ఏదో ఊరు వెళ్ళినప్పుడు అక్రమ సంబంధం ఏర్పచుకుంది. తను యాదవ్ చేసిన పాపక్రియలు పెద్దకొడుకు (12 సం॥) వాడు చూసినందున భర్తకు చెప్పగలడనే భయంతో ఆ బాలుడిని ఇద్దరూ కల్పి హత్య చేశారు. పోలీసులు పట్టు కున్నారు. మున్నీ దేవికి యావజీవ జైలు, యాదవ్ కు ఉరిశిక్ష విధించారు. జీవితాంతం కలవరపెట్టే మనస్సాక్షిని ఎదిరించలేక ఆమె ఆత్మహత్య చేసుకుంది

పాపపు ఆకర్షణ ఎంతలో అంత్యమయిందో తెలుసుకున్నారా? పాపపు భోగం ఒక్క ఊణం. మన పాపం మనలను పట్టుకోగలదు పాపం చేసి “తప్పించు కున్నాను” అని ఒక్క ఊణం ఆనందించినా మనస్సాక్షిని కలత పెట్టి ఆత్మహత్య చేసుకొనేంతగా నిన్ను బాధించగలదని నీకు తెలుసా? ఇతరులకు చేసిన బాధ, మోసం వెయ్యిరెట్లు అధిక వేగంతో వచ్చి అంత మొందింపక తప్పదు. విషపు విత్త నాలు వెదజల్లితే చేదుఫలం అందుకొనక తప్పదు. సమయముండగానే చేస్తున్న పాపపు పనులు విడిచి, నిజమైన పశ్చాత్తాపముతో ప్రభు పాదములు పట్టుకొని త్నమించమని వేడుకో.

—చదలవాడ చంద్రమూర్తిదేవి

ఉ చ తం !

ఉ చ తం !

ఉ చ తం !

మీకు బైబిల్ కు సంబంధించిన ఉచి తంగా లభించే అందమైన పుస్తకాలు కావాలనుకుంటే, ఒక పోస్టుకార్డు మీద మీ అడ్రసు స్పష్టంగా వ్రాసి మాకు పంపండి పోస్టు ఖర్చులు కూడా మేమే భరించి మీకు ఉచితంగా పుస్తకం పంపుతాము.

ఇ దీ అ డ్రెస్
FAR CORNERS
P. Box-315
Vijayawada-2
ఫా ర్ కా ర్నర్స్
పోసు బాక్స్ 315
విజయవాడ - 2

Gospel Message Inserted by FAR CORNERS,
Post Box 315, Vijayawada - 520002.

ఉత్తరాలు

డిసెంబరు నెల 'జ్యోతి' ని చదివి
అమితానందపరవశుల మయ్యాము.
“అక్కాచెల్లెళ్ళ - అనుబంధం” అను
మినీ కథ చదివాక నవ్వును ఆపుకోలేక
పోయాము కన్నెవయసులలో ఉన్న
అక్కాచెల్లెళ్ళ మధ్య ఎంత అనురాగం
ఆప్యాయతలుంటాయో, భర్తలను చేసి
కొని, సంసారాన్ని సాగించేటపుడు,
అలాంటి ప్రేమానురాగాలు, అడుగంట
డము సహజమే. ఈ కథలో చక్కటి
ఉదాహరణ ద్వారా తెలిపారు రచయిత
గారు.

నటరత్న ఎన్ టి రామారావు
గారి ముఖచిత్రంతో మా చేతికందిన

— మహమ్మద్ జహీర్ అహమ్ద్,
వనపర్తి

పిన్నలను పెద్దలుగా—పెద్దలను పిన్నలుగా చేసే

బంగారుబొమ్మ

భారత మానవ పరిపూర్ణతకు ఓ రూపం

జి. వి. జి. సంపాదకత్వంలో

ఈ నెల 15 న విడుదల!

జనవరి 1976 తొలి సంచికలో

“కళాభారతి” శ్రీమతి జమునా రమణరావు,
“కళాభినేత్రి” కుమారి వాణీశ్రీ, రావి కొండలరావు,
విద్వాన్ కోట సత్య డంగయ్యశాస్త్రి, జి. వి. జి.
మున్నగు ప్రముఖుల రచనలు, బొమ్మల కద,
నవ్వల పువ్వులు (పజిల్స్-175 రూ. బహుమతి!)
లేని చోట విజ్ఞానం కావాలి. కాపీలకు త్వరపడండి.

“బంగారు బొమ్మ”

6-B, కైలాయ చెట్టి వీధి — మద్రాసు-600 021.

ఎదురులేని మనిషి (ఎన్. టి. రామా రావు) ముఖచిత్రంతో వెలువడిన డిసెంబర్ నెల 'జ్యోతి'లో ఎ. శ్యామలారాణి గారి "జై మంగళా" సీరియల్ ఎంతో బాగుంది. మాదిరెడి సులోచన విరచితమైన "మిస్టర్ సంపత్, ఎం ఏ." సీరియల్ పాఠకుల హృదయాలను పరవశింపజేస్తూ ఉత్కంఠత కలుగజేస్తున్నది.

పంతుల జోగారావుగారి "అక్క చెల్లెళ్ళ అనుబంధం" మరియు కృష్ణకుమారిగారి "పొరపాటు" కథలు చాల చిన్న నైవాసంతో ఆసక్తికరంగా ఉన్నవి. నవలానుబంధంలో ప్రచురించిన అవసరాల రామకృష్ణారావుగారి "రామచిలక" నవలానుబంధం వాస్తవికమైన సంఘటనలతో ఎంతో బాగుంది. రచయిగారి మధుర మంజులైతై మౌళ్యవాదాలు.

— సీరికొండ వెంకటేశం, యం. అంజయ్య, కరీంనగర్.

ప్రస్తుతం మీరు సీరియల్ గా ప్రచురిస్తున్న మల్లాది వెంకటకృష్ణమూర్తిగారి 'మూడు రాత్రులు' చాలా ఇంటి రెస్టింగ్ గా సాగుతోంది. తన ప్రతి రచనలోనూ ఏదో ఒక కొత్త ఎక్స్ పెరిమెంట్ చేసే వీరి రచనలంటే నాకుతో ఇష్టం అయితే డిసెంబరు సంచికలోని 'మూడు రాత్రులు'లో ఓ ఎల్లీ తప్పు దొరికింది! రవివర్మ, అతడి మిత్రుడూ 'టేబిల్ టెన్నిస్' ఆడుతూ వుంటారు, కబుర్లు చెప్పకుంటూ! స్కోరు 'ట్వంటీ-ఈచ్' అవుతుంది ఒక్క పాయింట్ మిగిలి వుండంటాడు రవివర్మ గేమ్ అయిపోడానికి! 'ట్వంటీ-ఈచ్' అయ్యాక రెండు పాయింట్ల తేడా వుంటేగాని గేమ్ అయిపోదని తెలియదా? ఇది చిన్న

తప్పేకాని, తప్పు తప్పే కదా. సరిగా తమకు తెలియని విషయాన్ని అంత వివరంగా రాయకుండావుంటే బావుంటుంది మన రచయితలూ, రచయిత్రులూ! ('టేబిల్ టెన్నిస్' ఆట గురించి తమకు బాగా తెలుసనీ, రవివర్మకూ, అతడి మిత్రుడికీ సరిగా తెలియదనీ చెప్పి తప్పుకోవచ్చునుకోండి!)

— ఆర్ ఇంగిర, హైదరాబాద్.

డిసెంబరు జ్యోతిలో శ్రీ మల్లాదివారి 'మూడు రాత్రులు' కొత్త పంథాలో నడుస్తూ, గిరిజనుల ప్రేమలూ, కక్షలూ, వారి ఆచారాలూ చాలా బాగా తెలియ చేస్తుంది.

అవసరాల రామకృష్ణారావుగారి 'రామచిలక' నవల చాలా బాగుంది. కలవారు, మధ్యతర్రాతి బీదావీక్కి కుటుంబాలలో, విద్యావంతులలో, విద్యా విహీనులలో ప్రతి నిత్యమూ జరిగే పదార్థాలు, స్వార్థమూ, పాతకొత్త కలయికల సంఘర్షణలూ, కుటుంబాలలో నాటి ఫలితాలూ, ముదలైన విషయాలూ చాలా చక్కగా విశదీకరించారు బాత్రిగా ప్రేమ-పెళ్ళి నవలలే కాకుండా, మీరు తున్న, మారవలసిన సంఘాతిక కావల్సిన విషయాలతో అందంగా తీర్చిదిద్దిన రచయితగార్ని నా హృదయపూర్వక సమస్కృతులు రచయితలు ఈ యుగ సంధిలో సంఘానికి అవసరమైన మార్పులను, చేర్పులను మనసులో పెట్టుకుని రచనలు చేస్తుంటే చాలా బాగుంటుంది. 'రుక్మిణీ కళ్యాణం' నీతి కథ మామూలు పంథాలో నడిచి బాగున్నాయి మొత్తం మీద డిసెంబరు జ్యోతి చాలా బాగుంది.

— సమయమంత్రి రాజ్యలక్ష్మిదేవి హైదరాబాద్

జ్యోతి

మీ కందించే

క్రొత్త ఆకర్షణలు

వివరాలకు పేజీ తిప్పండి!

డిసెంబరు నవలానుబంధంలో ప్రచురించబడిన “రామచిలుక” నవల ఇంటి రెస్టింగ్ గా సాగిపోయింది. ఆ కైలిలో సహజంగా కలిగించే రీతిలో రచన సాగించిన రచయిత అవసరాల రామకృష్ణారావుగారు అభినందనీయులు. కథలో రుక్మిణీ కళ్యాణం, వక్రీభవనం వాగున్నాయి. అక్కచెల్లెళ్ళ అనుబంధం కథ అసహజంగా ఉన్నది. మూడు రాత్రులు మిసి నీరియల్ సరదాగా సాగిపోయింది. పూలదండ కథ వెనుక కథ వదిలిన తరువాత మాకు చాల బాధని పించింది.

—మణి. రాజు, బాబీ, బొంబాయి. నవంబరు నెల ‘జ్యోతి’ నవలానుబంధంలో ప్రచురింపబడే ‘పొగమంచు’ ఏరించి, డిసెంబరు మాసపు సంచిక తొలి మాటలో తమ ప్రస్తావన, తదనుగుణంగా సుప్రసిద్ధ రచయిత్రి శ్రీమతి నామ్మ పేమాదేవిగారి సమాధానం రెండూ సమంజసంగానే ఉన్నాయి. రచనలు పాతవయినా (చార్యం కానంత గరవూ) సమాజానికి దగ్గరగా వాస్తవ పరిస్థితులను ప్రతిబింబిస్తే, వాటిని మరో సారి రచయితల అనుమతితో ప్రచురించడం ఏమాత్రం గర్హనీయం కాదు. పైగా ఎంతో ప్రయోజనకరం. ఈనాడు

అవాంఛనీయ కల్పిత ప్రేమగాథలకంటే ఇది ఎన్నో రెట్లు నయం.

—కె. లింగమూర్తి, లక్ష్మి, హైదరాబాద్.

జ్యోతి డిసెంబర్ నెల సంచిక ఎదురులేని సంచికగా ముఖచిత్రంపై ఎదురులేని మనిషిని వేయడం మాకెంతో నచ్చింది. “జై మంగళా” నీరియల్ లో మున్ముందు ఏమి జరుగునో అన్నంత ఉత్కంఠతో నడుస్తున్నది రుక్మిణీ కళ్యాణం. పొరపాటు, మరమరాలు-పావలా (నవలానుబంధంలో) వాగున్నవి.

“రామచిలుక” నవలానుబంధంలో కథ మొదలు అంత సాఫీగా నడవకున్నా మధ్యనుండి తండ్రి, కొడుకు, కొడలు మధ్య కథ నేటి సమాజానికి దర్పణమువంటిదిగా రచయిత చక్కగా చిత్రించారు రచయిత అవసరాల రామకృష్ణారావుగారు ఎంతైనా అభినందనీయులు.

జ్యోతి క్రొత్త సంవత్సరములోకి అడుగిడుచున్న సందర్భములో మాయొక్క నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు అందజేస్తున్నాము.

— జె. ఆర్. విద్యాసాగర్, ఆర్. రాజేందర్ సింగ్, యం. బుచ్చయ్య, బి. వెంకటేశం, ౨౬-౪౬.

తారలో ప్రారంభం !

క్రొత్త సీరియల్

మీరు మెచ్చిన రచయిత్రి

ఆరెకపూడి (కోడూరి) కౌసల్యదేవి

రచన

సత్యం శివం సుందరం

నవల త్వరలో సీరియల్‌గా ప్రారంభం!

మీకు నచ్చే సుత్తాల్లాంటి మూడు శీర్షికలు !

సామెతల కథలు

తెలుగు భాషకు ఎనలేని అలంకారాన్ని సమకూర్చినవి ఎన్నో సామెతలు. ఆ సామెతల వెనుక ఆసక్తికరమైన గాథలు. వీటి వివరణ నెలనెలా మీ కందిస్తుంది జ్యోతి. ఈ శీర్షికను ప్రఖ్యాత రచయిత యామిజాల పద్మనాభస్వామి నిర్వహిస్తారు. వచ్చే సంచికనుంచే ప్రారంభం !

గోసాలభూసాలం

వినోదం, విమర్శ, విశ్లేషణం ప్రధాన గుణాలుగా నడిచే యీ శీర్షిక మీకు జ్యోతి అందించే ఓ మణిపూస పూర్తి వివరాలు వచ్చే సంచికలో !

గాంధీగారి రాజ్యంలో గాంధారి కొడుకులు !

మానవ జాతిలో 'దృష్టి'దోషం ఎంతమందికుందంటే ఓ కంటివైద్యుడు నూటికి ఏబైమందికనో, అరవైమందికనో చెప్పొచ్చు. కాని వ్యంగ్య రచనలో సిద్ధహస్తుడయిన సి. (సింపుల్ గా), వి. (వ్యంగ్యంగా), రమణ (రమణీయంగా) చెప్పే సమాధానం మనలో నూటికి నూరుపాళ్ళూ దృష్టిదోషం కలవాళ్ళేనని. ఈ శీర్షికలోని రచనలు చదివాక మీకూ దృష్టి దోషముందని అనుకోంటే మా బాధ్యతేం లేదు ! ఈ శీర్షిక కోసం మీరు కళు కాయలయ్యేలా ఎదురుచూడనక్కరలేదు

పారిజాతము

అలాడు శ్రీ కృష్ణుడు సత్యభామ అలక తీర్చడానికి పారిజాత కుసుమం కోసం రాత్రికి రాత్రి దేవేంద్రుని నందనవనం నుండి పారిజాత వృక్షాన్నే దొంగిలించిన గాథ మనందరకు తెలిసినదే. అలా పురాణాల్లో ప్రసిద్ధి కెక్కింది పారిజాత పుష్పం

ఆచలాగున్నా ప్రస్తుతం మనకు వాడు కోసానున్న పారిజాతం నారింజరంగు కాడలో నున్న తెల్లని పూలతో ఆకర్షణీయంగా అందంగా సువాసనగా వుంటుంది. రాత్రుళ్ళు సుమారు ఎనిమిది గంటల ప్రాంతంలో ఈ పూలు విచ్చుకుంటూ ప్రక్కలకు తమ సువాసనలు వెదజల్లుతాయి.

ఆ టైములో చెట్టు దగ్గరకు వెళితే గురుగా నున్న చెట్టు నిండా విచ్చుకుంటున్న పారిజాతాలు నక్షత్రాల్లా అందంగానూ సైట్ క్విస్ తో సరితూగే సువాసనతోనూ మనల్ని కదలనీయవు. తెల్లవారి లేచి మాస్తే చెట్టు క్రింద రాలి వుంటాయి ఈ పూలు పూజార్హమైనవి

పోతే పారిజాతం వైద్యానికి కూడ ఉపయోగపడుతుంది

పారిజాతపు ఆకుల రసం $\frac{1}{2}$ బౌస్సు రసంతో 4, 5 గ్రాముల మిరియాల పొడి కలిపి లోపలికి తీసుకుంటే క్రిములు హరిస్తాయి ఆకుల రసంగాని పూల రసంగాని 5, 6 చుక్కలు చెవిలో వేస్తే చెవి పోటు తగ్గుతుంది.

ఈ ఆకుల రసంగాని కషాయంగాని

జ్వరాలు, మేహవాత నొప్పులు నడుం నొప్పి మొదలైనవి పోగొడుతుంది

ఆకు రసంతో కొద్దిగా ఉప్పు చేర్చి యిచ్చినా క్రిమిదోషం పోతుంది. తేనె కలిపి యిస్తే (ఆకు రసంతో) పురాణ జ్వరాలు తగ్గుతాయి. 6, 7 లేత ఆకులతో కొద్దిగా అల్లం చేర్చి నూరియిస్తే కూడ జ్వరాలు తగ్గుతాయి.

విత్తుల చూర్ణం నీళ్ళలో కలిపి పూస్తే తలమీద పొక్కులు చుండు తగ్గుతుంది

ఆకులు మెత్తగా దంచి ఆముదంతో వెచ్చజేసి కడితే వాతపు నొప్పులు, కంటులు తగ్గుతాయి

పారిజాతపు గింజలు మాడ్చిన మసితో హారతి కర్పూరం, కొబ్బరినూనె కలిపి రాస్తే గజ్జి, చిడుము, వ్రణాలు మాని పోతాయి

5 గ్రాముల పారిజాతపు చెక్క, ఒక పోక చెక్క తమలపాకులో చుట్టి నమిలితే శ్లేష్మము హరిస్తుంది

ఆ యాకు పప్పులో వేసి కూరగా చేయవచ్చు అలా చేసిన కూర పైత్యాన్ని మలబద్ధకాన్ని పోగొడుతుంది. మూత్రాన్ని జారీచేస్తుంది. ఈయాకు నరాలకు సత్తువనిస్తుంది. చలవచేస్తుంది. పూలు రసం పిండి ఆ రసాన్ని ఎండలో పెడితే క్రమంగా గట్టిపడుతుంది. ఇది తిలకానికి బదులు ముఖాన బొట్టుపెట్టుకుంటే బాగుంటుంది. సువాసనగా కూడ వుంటుంది.

—సుగుణ

జై మంగళం

ఎ. నాథమూలా రాణి

జరిగిన కథ: చిన్నతనంలోనే తల్లి దండ్రుల్ని పోగొట్టుకున్న మంగళకు అండగా నిలిచి అమె అస్థిపాస్థుల్ని సంరక్షించి అవరించాడు చౌదరి. రామం కుటుంబంలో దాదాపు ఒక మనిషిగా మసలేది మంగళ. రామం భార్య గౌరి అంటే ఎంతో ఆభిమానం. రామం తమ్ముడు రాజం అంటే అనురాగం అమెకు. రాజు చదువుకు డబ్బు సాయం చెయ్యడానికి తనకున్న ఒక్క ఆధారమూ అయిన యిల్లు అమ్మేసింది మంగళ. పట్నంలో పెరిగి చదువుకున్న గౌరి, మురళీబాబును ప్రేమించి అతన్ని పొందలేక పొయ్యిందన్న విషయం ఒక సందర్భంలో గౌరే చెప్పింది మంగళకు. ఇల్లు అమ్మిన మంగళని తన యింట్లోనే వుండమన్నాడు రామం.

4

త్రూపు దెస తెలతెలవారుతూంది. ఇంటి ముందు పేడకల్లాపి జల్లి, రంగవల్లి తీర్చి, గుమ్మానికి మామిడి తోరణం తగిలించి పండగ రోజులా హడావిడి పడి పోతూంటే గౌరి. నిద్ర లేచిన కన్న ఇక పిన్ని ఎప్పుడూ వాడితోనే ఉంటుందని తెలుసుకుని చప్పట్లు కొడుతూ, గెంతు లేసుకుంటూ మురిసిపోతూ, రోజులా అల్లరి చెయ్యకుండా చకచక తెమిలిపోయి వాడికెంతో ఇష్టమైన తెల్ల నిక్కరు, ఎర్ర చొక్కా తొడిగేసుకుని వెదురు పుల్లల విల్లంబులతో రాజకుమారుడి, పోజులో

వాకిలంతా, మెడంతా పరుగుడుతున్నాడు.

రోజూ సాలచెంబుతో ఎచ్చే మంగళ అరోజు ఏకంగా ఆవు, దూడతో సహా ప్రత్యక్షమయింది. ఈ రోజు నుండి తన జీవితంలో ఏదో మార్పు వస్తోంది. రాజు తన మెడలో మూడు ముళ్ళు వెయ్యి కుండానే తను ముందుగా గృహప్రవేశం చేసేస్తోంది. ఏవేవో తీపి తలపులు చుట్టు ముడుతూంటే సిగ్గుగా తల దించుకుని గడప దగ్గరే అగిపోయింది.

“రా రా మంగళా! అగిపోయావేం? హారతిచ్చి తీసుకొచ్చే రోజు

ఇంకా ముందుందిలే!”
హాస్యమాడుతూ చేయి
పట్టుకుంది గౌరి.

“సరి సరేకాని, ఇవన్నీ
ఏమిటి?” అంది తెలివి
తెచ్చకుని గుమ్మానికి కట్టి
వున్న మామిడి తోరణాల
కేసి ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ

గౌరి ఏదో అర్థం స్ఫురించేలా కొంచెంగా
నవ్వి చిన్నగా కన్ను గీటింది.

“నయమే, ఎవరైనా చూస్తే నవ్వి
పోగలరు. అసలిచ్చటికే పూరంతా గుప్పు
పంటూంది.”

“నవ్వి నా, ఎప్పుడా నా తెవరితోనూ
నిమిత్తం లేదు మంగళా, అంతగా ఎవ
రైనా అడిగితే ఇదే చెప్తాను, మా ఇంటికి
రాజోయే కోడలు వస్తూందని మంగళ
రోకజం కట్టుకున్నామని—” అంటూ
ఆవు కన్ను పుచ్చుకుని సపోటా చెట్టు
దగ్గరికి నడిచింది గౌరి

మంగళకు తొలిరోజు సాయంత్రం
గౌరి చెప్పిన గాన కళ్ళ ముందు మెది
లింది ఎవేవో తలమకుని భయంతో ఆమె
శరీర మొక్కసారి జలదరించింది చిన్న
స్పృహ నుండి ఆశలు పెంచుకుంటూ, ఇక
రాజకల్లడమే రుచివాయి అన్న తరుణం
నింది క్రింది గౌరి పెళ్ళి మరాకరితో జరి
గింది కొంటిని తన జీవితంలో కూడా
అలాంటి పరిస్థితి ఎదురవదుకదా గౌరి
కనక ఎలాగో తట్టుకుని మరొక జీవితాని
కలవాయి పదిపోయిందేమో కాని తన
కయితే ప్రాణాలు నిలవవు దేవుడా, అలా
ఎన్నడూ జరగనివ్వకు చీ చీ

ఇలాంటి ఆలోచన లొస్తున్నా యేమిటి
తనకు, అలా యెప్పటికీ జరగదు. అని
రకరకాల భయపడుతూ, తిరిగి తనకు తానే
నచ్చజెప్పుకుంటూన్న మంగళ వ్యాసం
దగరే అగిపోవడం చూసి “ఎం బంటరిగా
లోనికి రాదలమకోరేదా?” అంటూ మళ్ళీ
కవ్వించింది గౌరి

“ఇదుగో గౌరి, నీకు మరీ అల్లరెక్కు
చవుతుంది. నిన్నేం చేస్తానో చూడు”
అంటూ వెంట తరిమింది మంగళ, గౌరిని
పెరడంతా పరుగెత్తిస్తూ వాళ్ళిద్దరూ అలా
పరుగెడుతుంటే, చప్పట్లు కొడుతూ
నిచ్చిన్న కన్నుని ఆపేశగా చూస్తూ,
భవిష్యత్తులో ఇంకా ఎన్నెన్నో వేడుక
లను, సంతోషాలనూ పూహించుకుంటూ
తచ్చిచ్చియ్యాడు రామం

* * *

అనలే పల్లెయూరు అందులో అది
మంగళ వ్యవహారం ఊరు పూసంతా
గురుగుబాడిపోయింది

పది గంటలవేళ జబ్బా బండి దిగి
పసుమతి రోసరొచ్చి వాకిట్లో చాటుమీద
బట్టలారేసుకుంటూన్న మంగళను చూసి
ఇంచు మించు ఏడుపు ముఖం పెట్టేసింది
“ఏమే మంగళా, నాన్నేదో తొందరపడి
కసీరారే అనుకో, అంత చూత్రాన
మేమంతా వచ్చామనుకున్నావా, నీ కా
ఇంటితో ఏమీ సంబంధమే లేదనుకు
న్నావా?” అంటూ ముఖం ఎర్రబార్చు
కుంది కందిపోయిన ముఖం, చూకు
తూన్న పెదవులు ఆమె వాదను ప్రస్ఫుటం
చేస్తున్నాయి

“ఇంతకీ యిప్పుడేమయిందని,

వసూ?" ఏమీ కానట్టే అడిగింది మంగళ.

"ఇంకా ఏం కావాలి నాన్నే స్వయంగా వచ్చి నిన్ను పిల్చుకుపోదామనుకుంటూంటే చెప్పాచెయ్యకుండా నువ్విలా వచ్చేయడం మంచిదేనా?" చనువుగా సాధింపు ప్రారంభించిందా పిల్ల.

"నేనొచ్చి నాన్నకు డమాపణ చెప్పకుంటాలే వసూ! ఏం చెయ్యమన్నావు చెప్పి రామం వావ, గౌరి నన్నిక్కడ కట్టిపడేశారు. నేనూ కాదనలేకపోయాను" మంగళ తల ఎత్తబోయేసరికి రుమాలుతో కళ్ళద్దకుంటూంది వసుమతి

"పిచ్చిపిల్లా! పట్నంలో చదువులు వెలిగిస్తూ మరీ ఇంత దేలయితే ఎలా? చ చ కళ్ళు తుడుచుకో. గౌరి చూస్తే నచ్చగలదు. పట్నం దొరసాని పన ఇంతేనా! అని రామం వావ అటలు పట్టిస్తాడు," అని నవ్వుతూ చూటల్లో దింపేసి ఉవాచ్చింది మంగళ

"అయితే ఒక్క షరదు నా చదువై చచ్చాక నువ్వు నాతోసాటే ఉండామరి "

"అలాగే," అంది బుజ్జగింపుగా మంగళ.

"పోన్లే కానీ, ఇది చెప్పు నాన్నమీద నీకేం కోపం లేదుగా?"

"ఎమిటి! ఆయన మీద నాకు కోపమా?" రెంపలేసుకుంటున్నట్టే అడిగింది మంగళ.

"ఎమో, నిన్నింకేమీ అడిగి ఏకాకు పెట్టను, వెంటనే రచ్చుననుని చెప్పేరు నాన్న నారోనే పద" అని చెయ్యి పుచ్చుకుంది వసుమతి

"ఆయన్ని బాధ పెట్టకు మంగళా! ఓసారి వెళ్ళి కనుపించిరా" అని తను కూడా వసుమతి చూటను బలపరిచింది గౌరి

ఊళ్ళోవాళ్ళంతా మంగళ అప్పల పారై ఇల్లు పోగొట్టుకున్న వై నానికి రక రకాల ఊహాగానాలు చేసుకుని, ఎవరికి తోచిన రీతిని వారు తృప్తిపడ్డారు మంగళ ముఖం ముందు నిలదీసి అడిగే ధైర్యం పారెం మొత్తాన ఏ ఒకరిద్దరికో వున్నా చొదరికే చెప్పని మంగళ మరొకరికి చెప్తుందా? కాలక్రమాన ఆ విషయం మరుగున పడిపోయింది

* * *
రాజు చివరిసారి హెచ్చరించిన దగ్గర్నుంచీ అట్టే తిరగడం మానుకున్నా లలితతో అప్పుడప్పుడు మురికిపేటలంట వెళ్ళడం, కృష్ణవేణిని కలియడం మాత్రం మానుకోలేకపోతూంది మంగళ. చిన్న తనంలో సర్వమంగళాదేవి గుడి ముందు ఆడుకునే జట్టురో కృష్ణవేణి చూచా ఉండేది

'అప్పుడే కృష్ణని కలిసి చాలా రోజులయింది ఓసారి మానివస్తాన'ని బయలుదేరింది మంగళ ఆ వాడకు రావడమంటే నిజంగా మంగళకు చూడా కిట్టదు కాని బురదలో పడ్డంలా చుట్టిన కృష్ణ వేణి కోసం రాక తప్పదు
వీధి రయపులు వారుగా తెరచి వున్నాయి గుమ్మాలకు రంగుల చూసల రెండు వేలాడుచున్నాయి

ప్రక్కగా నక్కి పూసల తెరగుండా పెద్ద గదిలోకి కొంచెం తొంగి చూసింది మంగళ. కృష్ణ తల్లి మాణిక్యం కారా కిల్లీ నముల్తూ ఓ వాలు కుర్రీటో కూర్చో నుంది. తబలా ముందేసుకుని 'గుప్ గుప్' మనివిస్తూంది జీవరత్నం. గుడికి మేక పోతుని తోస్తున్నట్లుగా, నాట్యం చెయ్య దానికి సిద్ధపడుతుంది కృష్ణ.

“ఇప్పడైనా దృష్టి కాస్త తాళం మీదుంచి ఆడుగులెయ్యేపిల్లా” తబలా ముందున్న ముసలిపటం పాతికేళ్ళ పదుచులా బింకంగా కూచుని మొగాడి తీరు నభినయిస్తూ వాయిద్యం ప్రారం భించింది.

‘ధా దిం దిం ధా, దా దిం దిం ధా, ధా తిం తింతా, తా దిం దిం దా’ తాళం సమాని కొచ్చేసరికల్లా ఆమె నోరు పెద్ద కప్పలా తెరుచుకుంటుంది. ఎంత ఏహ్యభావనతో, అన్యమనస్కంగా అభినయిస్తున్నా నాట్యం చేస్తూన్న కృష్ణ బొమ్మలా వుంది మెచ్చు కోలుగా కళ్ళింతింత చేసుకుని చూస్తూంది మంగళ.

వాయిద్యం పైకాలాన్నందుకుంది అలసటగా, చిరాకుగా ఆడుతూనే వుంది కృష్ణ ‘క్రాంధా, క్రాంధా, క్రాంధా’ అంటూ గారపళ్ళు బయటపెట్టి నోరు సాగదీసుకుని ముక్తాయి కొట్టిన ముసిల్లి, ఆడకుండా చతికిలబడిపోయిన కృష్ణవేణిని చూసి నెత్తి మొత్తుకుంది

“మాణిక్యేం! నీ కూతురసలు బాగు పడుద్దా! ఏటిలా పెంచి తయారు చేసావు! పందిలు పందలమంది పిల్లల్ని తయారు చేసిన ఈ జీవరత్నానికే లొంగకుండా

వుండే యీ పిల్ల, ఇక నీకేటినుద్దిలే! అయినా బాగుపడే గీత లేనోళ్ళని ఎవరు బాగుచెయ్యగల్రా?” జీవరత్నం కోపంగా గెంతులెయ్యడ మారంభించింది

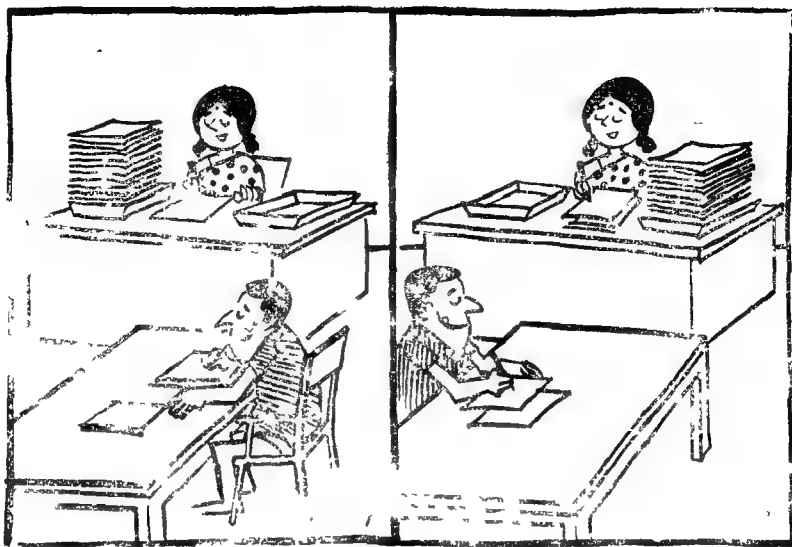
“అయినా జీవరత్నం, నీ ముందు కృష్ణ ఏమాడుతుంది పోదూ! నువ్వు కోపంలో గెంతినా నాట్యం చేస్తున్నట్టే ఉంటుంది అసలు ముసలిదానివని అని పించనే అనిపించదు” అనుకుంటూ తెర తొలగించుకుని ప్రవేశించింది మంగళ. మెచ్చుకుంటే చాలు పది చస్తుంది జీని రత్నం

ఎప్పుడో అరవై యేళ్ళ కిందట ఉత్తరహిందూస్థానంలో ఏ జమీందారుకో ఉంపుడుకత్తైగా ఉండి, వృత్తిని నిరా ఘాటంగా సాగించి, తన ఆటా పాటతో తనంతది లేదన్న పేరుతోపాటు అంతకు మించిన అస్తిపాస్తులను సంపాదించుకున్న ఒకనాటి జీవరత్నం ఈనాడు జీవచ్ఛవం. ఆ వృత్తియెడల ఆమెకుగల అనురాగం ఇంతింతని చెప్పలేనిది పాడురోజులొచ్చి తమలాంటివాళ్ళ నోటి ముందు కూడు తన్నుకుపోయిందని ఎప్పటికైనా తిరిగి ఆ రోజులు మళ్ళీ రాకపోతాయా అని ఎదురు చూసే ఆశాజీవి కూడానూ

‘కులవిద్యకు సాటిరాదు’ అంటుంది. ఎక్కడో మారుమూల పట్నంలో రహస్య గృహాలు నడిపి నడిపి చివరికి వృత్తి సాగక, వార్ధక్యం పైపడటంతో మాణి క్యాన్ని కూతురి వరస చేసుకుని, రస అంత్య దినాలు గడుపుకుండుకి కొద్దిరోజులి కిందటే ఆ వూరు చేరుకుంది జీవరత్నం

కృష్ణవేణిలాంటి అందాల బొమ్మ కన

బడగానే ఆమెలో మళ్ళీ ఏవో ఆశలు చిగురించాయి 'మాణిక్యం' నీకు పిల్లని దారిలో పెట్టడం చేతకాకపోతే నోరూ సుకుసుందు-దాన్ని బాగుచేసే పూచీ నాది' అని ఎవరూ ఇవ్వక్కర్లేకుండా కృష్ణపై నవ్వుహక్కులూ స్వయంగా లాక్కుని, ఆ పిల్లని నానాతిప్పలూ పెట్టడం ప్రారంభించింది. తన అనుమతకు సిగ్గు పడు తూన్న మాణిక్యం జీవరత్నం చాటికి జడిసి "నీదే భారం పిన్నమ్మా" అంది.

ఏదై రూపాయల ముష్టి డబ్బు కోసం తనను అమ్మేసుకున్న తన తల్లితండ్రులు ఎంత దరిద్రులో, ఎంత నీచులో అని కుమిలిపోతూ నరక కూపంలో జీవితం వెళ్ళుబుచ్చుతున్న కృష్ణ, చోదరిగారి పుత్ర రత్నం గోవిందు మీద అన్ని ఆశలూ పెట్టుకుని, ఎంతట విదేశాలున్నుంచి వస్తాడా, ఈ చీద్రంలోంచి తనకు విముక్తి కలిగిస్తాడా అని చంద్రుని కోసం చకోరంలా

ఎదురు చూస్తుంది

"మీరూ, మీ నాట్యం గంగలో కల వండి, ఇక ఈ తైత్తక్కలాడటం నావల్ల గాదు" అంటూ విసురుగా కాళ్ళనున్న గజలు విప్పి చూరంగా కూచున్న మాణిక్యం కాళ్ళ దగ్గర పడేలా విసిరి ఛత్రున కర్తెను తొలగించుకుని లోపలికి వెళ్ళిపోయింది కృష్ణ

"అవ్వ అవ్వ ఏం పెడనరమే" అని బుగ్గలు నొక్కుకుంది జీవరత్నం.

"చూసేవమ్మా, నీ స్నేహితురాలి ఆగడం ఇలాగయితే మా బతుకు రెలా గడుస్తాయో చెప్పు" దీనంగా మంగళ కేసి చూసింది మాణిక్యం.

"గజ్జలు నేలకి విసిరి కొడుతుందా, పోయేకాలం కాకపోతే-" ఇంకా కసిగా పళ్ళు కొరుకుతూనే ఉంది మునల్లి.

'నేలక్కిాట్టింది కాని నీ ముఖంపీద కొట్టవలసింది' అని లోపల కక్షగా అను

కుంటూ, “అవునవును. తప్పకాదూ పోయేకాలమే మరి.” అంది ‘పోయే కాలం’ అన్నచోట తమాషాగా విరిచి, సాంత్యనవచనాలు పలికింది మంగళ

“చూడమ్మా, నువ్వు కష్టం, సుఖం తెలిసిన

పిల్లలా ఉన్నావ్ కుమ్మరొళ్లు కుండలు చెయ్యడంలే, మేదరొళ్లు తట్ట లల్లడంలే, ఎవళ్లు దుత్తి ఆళ్లు సేసుకుంటే తప్పేం? ఏదో ఈ పిల్ల గడించిపోస్తాదని ఆశరెట్టుకున్న చూ చూజిక్కెం మనై పోవాలని గాపోతే, ఈ పిల్లకింటి బుద్ధులెందుకొస్తాయ్ నువ్వైనా బోదవరచమ్మా తల్లి తల్లీ” ముసలి సానిది జాలిగాలిపే దీనంగా చెపుతూంటే, ‘అయ్యోయ్యో! ఎంతమాట అంతే అంతే’ అంటూ విన్న మంగళ “ఎందుకు బోధపరచనూ?” అంటూ వాళ్లిద్దరినీ రప్పించుకుని కృష్ణ ఉన్న గదిలోకొచ్చి పిశాచాలు వదలినట్టుగా నిట్టూర్చి మంచంకేసి చూసింది

మంగళను కూదోమంటూ, కృష్ణవేణి రేచి కళ్లు తుడుచుకుంది. కృష్ణ, గోవిందు మధ్య ప్రేమవ్యవహారం మంగళకు ఆది నుంచీ తెలుసు. సంవత్సరం ముందు హఠాత్తుగా విదేశాలకు పయనమైన గోవిందు తిరిగొచ్చాక, ఈ ప్రపంచాన్నంతా ఎదిరించయినా సరే కృష్ణనే పెళ్ళి చేసుకుంటానని మాటిచ్చి మరీ వెళ్లేడు

“ఊరుకో కృష్ణ! చూడప్పుడే సంవత్సరం గడచిపోయింది. మరొక్క సంవత్సరం కళ్లు మూసుకుంటే గోవిందొచ్చే

స్తాడు. నీ కలలన్నీ నిజమైపోతాయి రోజురోజుకీ ఇలా ధైర్యం పోగొట్టుకుని ఏడుస్తూ కూచుంటే ఎలా? స్థాన బల వాళ్ళది, అందుకే ఎలాగో ఆ సీతావాలే మచ్చిక చేసుకుని, రోజులు దొర్లించేసి కార్యవాదివనిపించుకోవాలి. ఇప్పుడు మాత్రం నువ్వు తిరుగుబాటు చేసి మరింత చెడుతుంది వ్యవహారం అవునా” బుజ్జగింపుగా అడిగింది మంగళ

“నా వల్ల కావడంలేదు మంగళా రోజురోజుకీ నా ధైర్యం నన్నగి పోతూంది ఆటా, పాటా నేర్చుకుంది నే నేడుస్తూంటే, మూలిగే నక్కమీ తాటిపండులా ఈ ముసనబు లింగనా మొకడు దావరించాడు పిశాచంలా ప్రాణానికి. నా బ్రతుకు రోజురోజుకీ హీనమై పోతూంది. గత్యంతరంలే ఎప్పుడో ఒకనాడు బలవంతాన ప్రాణా తీసుకోవలసి వస్తుందేమో” ఖిన్నునంతో కృష్ణవేణి తన గోడు చెప్పుకుంట ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ, “ఏమిటీ, రం నాధమా” అంది మంగళ.

“కొంపతీసి పెళ్లాడతానంటాడేమిటి? “పెళ్లేమిటి వాడి ముఖానికి, ఆరవయ్యేట అగ్గి గండమని నేను ‘ఊ అంటే నన్ను బంగారు మూచా చేస్తాడట ఇల్లంతా ఇంద్రధనం చేస్తేడట. మూడో కంటివాడికి మాత్రం ఏ వ్యవహారం తెలియనివ్వకూడదని - నే కొంపగించుకుని, అనహీనుకుని, తితున్నా వదలకుండా శనిగ్రహం పకుని వాగివాగి పోయాడు వాడు చూపిస్తూన్న డబ్బుమీద ఆశకొద్దీ

ముసిలిదెయ్యలు రెండూ నన్ను రొంపిలో
 దించాలని విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నాయి
 మంగళా! ఎందుకు చెప్పు నాకీ నికృష్ట
 జీవితం? ఇంతకంటే వాపు మేలు
 కాదా?” బేలగా గుడ్లనీళ్లు కుక్కుకుంటూ
 చెప్తున్న కృష్ణ భుజం ధైర్యంగా తట్టింది
 మంగళ.

“కృష్ణా! నువ్వు నిశ్చింతగా ఉండు.
 ఇంతకీ ఇప్పుడీ రంగడకంతా కారణం
 రంగనాథమేగా? వాడి సంగతి నే చూస్తాలే
 మళ్ళీ మీ ఇంటి చాయలకు కూడా రాదు,
 వాడు సరేనా?” అంది బింకంగా

“అమ్మా! ఏం చేస్తావేమిటి? వాడనలే
 కిరారకుడు. మూడో కంటివాడికి తెలియ
 నివ్వద్దని ముందే హెచ్చరించాడు ఏం
 చేసినా చెయ్యగలడు.” వయంగా మంగళ
 చేతులు పట్టుకుంది కృష్ణ.

“ఎం చేస్తాడు వాడి ముఖం? ఏమీ
 చెయ్యలేదు చూడు కృష్ణా! కిరాతకు
 డయేది, దేవాంతకుడయేది ప్రతి వాడికీ
 ఎక్కడో చిన్న లొసుగుంటుంది, ఆ
 లొసుగు కనిపెట్టి వాళ్ల వేలితో వాళ్ల
 కన్ను పొడుచుకునేలా చెయ్యడమే ఈ
 సర్వమంగళాదేవి ప్రజ్ఞ నువ్వేమీ ఎరగ
 నట్టే హాయిగా ఉండు. ప్రస్తుతానికి
 ముసిలిముండలతో జట్టి పెట్టుకోకుండా
 ఆవో, పాటో నేర్చుకుంటున్నట్టు గమ్యత్తు
 చెయ్యి. మిగిలిన సంగతి అటునుంచి
 నరుక్కొద్దాం. నేనుండగా నీకేమీ భయం
 లేదు. గోదొందు వెళ్ళిపోతున్నప్పుడు, నా
 మీద ఎంత భరోసా లేకపోతే నిన్ను నా
 కప్పగించాడనుకున్నావు ” అంటూ
 చక్కిలిగిరి చేస్తూంటే తన వేదనంతా

మరచిపోయి, దూదిపింజలా తేలికపడ్డ
 మనసుతో, హాయిగా మంగళలో శ్రుతి
 కలిపి నవ్వింది కృష్ణ

ఎవరో వస్తున్న అలికితపుతాంటే
 కంఠం సద్దుకుంది మంగళ “నీ వాళకం
 ఏం బాగలేదు కృష్ణా! జీవరత్నంలాంటి
 గురువెక్కడ దొరుకుతుంది చెప్పు నీకు
 వాళ్లు చెప్పినట్టు మనలుకుంటే బాగుపడ
 తావు నీ స్నేహితురాలిగా ఇంతకంటే
 ఏం చెప్పగలను?” కృష్ణ తలొంచుకుని
 ముసిముసిగా నవ్వుకుంది.

“చిన్న పిల్లవైనా దొడ్డ బుద్ధెమ్మా
 నీది!” అని మెచ్చుకుంది మాణిక్యం.

“నువ్వేం ఔంగపడకు మాణిక్యం!
 మన కృష్ణ కాలిగజ్జెలు ఘల్లుమనిపించి
 దంటే కాసులు జలజల రాలి పడాల్సిందే.
 ఇక బుద్ధిగా నేర్చుకుంటుందిలే నాట్యం.
 అలా అలా చివరికేమవుతుందో నువ్వే
 చూడుగాని!” అని కృష్ణకు చిన్నగా కన్ను
 గిటి వీధిలోకి తురుముంది

* * *

రచ్చబండనుండి ఇంటి దారి పట్టే
 రంగనాథకోసం, అట్టే జనసంచారం
 లేనిదోట, సందె చీకటివేళ రెండు కళ్లు
 ‘చమక్-చమక్’మంటున్నాయి. పరవ్యా
 సంగా నడుస్తున్న రంగ
 నాథం “మామయ్యా!”
 అన్న కేకకి జడుసుకో
 బోయి, ఎదురుగా మంగళని
 చూసి ధైర్యం వుంజుకుని,
 “నువ్వేం కొంటెపిల్లా!
 ఈ వేళప్పుడేం చేస్తున్నా
 విక్కడ?” అన్నాడు

‘మళ్ళీ ఏం తెస్తామేమిటి నా కొంప మీదికి’ అన్నట్టున్నాయతని చూపులు.

“ఏం మామయ్యా? కోడలు పిల్లా అనడం మానేసి, కొంటెపిల్లా అంటున్నావు, మొన్ననేదో సరదాకి అలా అంటే భయపడలేదు కదా?”

“నాకు భయమేమిటే వెర్రిదానా? నీ అల్లరి, ఇంతప్పట్నుంచి నాకు తెలవదూ?” గడుసుగా మాట్లాడేననుకున్నాడు రంగ నాథం

“ఆ అన్నట్టు అల్లరంటే జ్ఞాపకం వచ్చింది కానీ-ఈ మధ్యదో నిన్న అల్లరి జరిగి సుబ్బన్న బావ పెద్ద ఇబ్బందిలో పడ్డాడని విన్నాను - ఏమిటో పాపం, వ్చ-నిజమేనా మామయ్యా?” సానుభూతి వలకబోస్తూ మంగళ అలా అడగబోయే సరికి రంగనాథానికి గుండెలో రాయి పడ్డట్టుయింది.

ఇన్నాళ్లుగా ఆ సంగతి తన దగ్గర ఎత్తకపోవడంచేత ఈ రసాభాసంతా మంగళవరకూ వెళ్లి ఉండదని ఈ మధ్యనే ధైర్యపడటం ప్రారంభించాడు. కళ్లనీళ్లు తరువాయిగా రంగనాథానికి ఏడుపుముఖం పడిపోవడం ఓరకంట మంగళ గమనిస్తూనే ఉంది

“అయినా ఏమిటో పాపం! సుబ్బన్నే వట్టి వెర్రి నాగన్న అనుకుంటే సువ్వు కూడా ఇంత అమాయకుడవనుకోలేదు మామయ్యా! నీ అమాయకత్వం చూసి కాకపోతే, ఆ జాణ ఎవతో నిన్ను ముప్ప తిప్పలు పెట్టి, మూడు చెరువుల నీళ్లు తాగించి, నీ ముక్కు పిండి, నీ దగ్గర మూడువేలు గుంజుకుంటుందా?”

దేనికి నాందీగా మంగళ ఇప్పుడీ ప్రస్తావన తెస్తూందోనని ఓ పక్క హడలి చస్తునే, “ఖర్మమ్మా-వాడి మెత్తదనం. ఏం చెయ్యమంటావు అదే నీతో చెప్పాలనుకుంటున్నదనలు. ఇంతకీ ఈ పాడు గోల నీ చెవివరకూ ” ఉత్కంఠ నావుకోలేక అర్ధోక్తిలో ఆగేడు.

“పిచ్చి మామయ్యా! మూడో కంటి వాడి ముఖ్య గూఢచారిని నువ్వే ఎవరితోనో అన్నావటగా! గాలి చెప్తుంది - ధూళి చెప్తుంది - గగనంలో ఎగిరే గరుడ పక్షి చెప్తుంది - అదంతా అనవసరం కానీ, నీకు జరిగిన అన్యాయానికి నాకు చాలా బాధగా మాత్రం ఉంది మామయ్యా.”

కొరకరాని కొయ్యలాంటి మంగళ తన కొంపమీకికేం తెచ్చిపెట్టబోతుందోనని బెంటెలై తిపోతూ ‘వసుదేవు డంతటి వాడు’ అని రోలోన స్మరించుకుని, దీనంగా మంగళ రెండు చేతులూ పట్టుకున్నాడు రంగనాథం

“మంగళా, చూడమ్మా! ఏదో గ్రహ చారంకొద్దీ, మన సుబ్బిగాడి తెలివితక్కువ కొద్దీ ఈ అనర్థం జరిగింది పొన్నవలస పిల్ల జమీందారు ఏటై వేల కట్నంతో పిల్ల నిస్తామని మొన్ననే కబురుపెట్టేడు ఇప్పుడీ విషయం బైటకు పొక్కిందంటే తలెత్తుకోలేని అప్రతిష్ఠతోపాటు ”

“వాకిలివరకూ వచ్చిన స్వర్గం వెనక్కి పోతుంది. నాకు తెలుసు మామయ్యా!” మెల్లగా పెదవి కొరుక్కుని పూర్తి చేసింది మంగళ.

“అయినా నీ అమాయకత్వాన్ని అను

గతా తీసుకుని, నీకు పట్టబోతున్నా
దృష్టానికి అసూయపడి, నిన్ను సర్వ
శాసనం చెయ్యదలచుకున్న ముసలిసక్కలు
వరత్తుం, మాణిక్యంలాంటివాళ్ల దొర్ల
య్యలు తెలిసి, నీ అమాయకత్వానికి బాధని
ంచి, నీతో ఏదో అన్నానేకాని, ఎక్క
నా ఎందుకంటాను మామయ్యా?"

జీవరత్తుం, మాణిక్యం పేర్లు వినపడే
రికి రంగనాథం ముఖం మసిబొగ్గులా
రాడిపోయింది. నోట మాట రాలేదు.
'అః అః అదేమిటదీ" కొంత
వటికి నత్తినత్తిగా ఏదో గొణిగినట్టడి
డు.

"లేకపోతే ఏమిటి మామయ్యా,
ంపం - ఏదో ఎరిగున్నవాళ్లు గదాని
మార్గం పలకరించి ఉంటావు - ఆ కృష్ణ
ణి నీకెరచూపించి క్రమంగా దాని
ల్లోపేసుకుని, నీ కొంప గుల్లచేసి, నీకూ,

కొడుక్క చిప్ప చేతికిచ్చేయ్యాలని

చూస్తుందా మాణిక్యం నువ్వింకా పెరటి
తోవన్నావేమో' అటున్న సూర్యుడిటు
తిరగబడ్డా కృష్ణ నీకు లొంగడం మాత్రం
కల్ల!" లోలోపలచిప్పెట్టుకుంటూన్న
కోపానికి మంగళ పిడికిళ్లు బిగుసు
కున్నాయి.

"అయ్యయ్యా, దేవుడా! ఏమిటి
మోరం - ఆ బొడ్డాడని పిల్ల కృష్ణవేణి
వయసెక్కడ, నా వయసెక్కడ—
అః " కంగారెత్తిపోతూ చెమటలు
కక్కుకుంటూ, ఎగడిపిరి తీసుకుంటూ
అన్నాడు రంగనాథం.

"అందుకే మామయ్యా, నిన్ను ఉత్త
లమాయకుడివంటాను - ఎంతెంత
మోరాలు జరిగిపోతున్నాయో నీ కేమీ
తెలియడంలేదు. కొంపతీసి నువ్వా
మాణిక్యం పాలబడతావేమోనని హడలి
చస్తున్నాను మామయ్యా!"

బేలలా చిలకలా పడుతున్న మంగళకి

అమూలాగ్రంగా అంతా తెలిసిపోయిందని రంగ నాథాని కప్పటికే బోధ వడింది. నటన వ్యర్థమని తెలిసి కూడా నటించక తప్పని ప్రాణనంకటం వచ్చిపడింది. నిర్లక్ష్యంగా ఎటో చూస్తూంది మంగళ.

“అలాగా ఛ ఛ ఈసారి మళ్ళీ ఆ గడప తొక్కుతా, వాళ్ళింత కుత్సితం చేస్తున్నారని తెలిసాక.” చీదరించుకుంటున్నట్టు, అనన్యవదుతున్నట్టు వీలయినంతగా ముఖం మార్చుకున్నాడు రంగనాథం.

“గడప తొక్కుడం కాదు-కన్నెత్తి చూడకూడదు కూడా.” శాంతిస్తున్నట్టుగా అంటూన్న మంగళ ‘మింగేస్తాను చూస్తో’ అని నోరు తెరుచుకుని మీద పడబోతూన్న అమ్మవారిలా కనుపించి, ఇంతలావు రంగనాథం బిక్కవచ్చి పోయాడు.

“పొరపాటునై నా మళ్ళీ అటు వెళ్ళావో మన సుబ్బమ్మ పెళ్ళి” రంగనాథానికి అప్పటికే మంగళ ధోరణి పూర్తిగా అర్థమయి కాళ్ళు చేతులూ చల్ల బడిపోయాయి.

“సుబ్బన్న పెళ్ళి” దిష్టిబొమ్మలా నోరు తెరుచుకుని నిలబడ్డాడు.

“రసాభాసయిపోతుంది మామయ్యా” మళ్ళీ కొంచెం దువ్వడం ప్రారంభించింది మంగళ. “ఆ తండ్రి కొడుకు లిద్దరూ వట్టి జాలాయికోర్లు ముండల మురాకోర్లు అని పేరొచ్చేస్తుంది తాటి చెట్టుకింద

పాలు తాగినా కల్లే అంటారు-నీకు నేను చెప్పాలా మామయ్యా-ఇలా అన్నాననేమి అనుకోకుమీ” అంది అప్రీయతగా

బుద్ధి గడ్డితిని, వినాశకాలం దాపురించి కృష్ణవేణి కోసం వెళ్ళేనని మనసురోనే లెంపలేసుకున్నాడు రంగనాథం. ఇంకా భయం చావక, “చూడమ్మా చిన్నదాని వయినా మంచి మాట చెప్పేవు. తప్ప లేదు. ఏళ్ళొచ్చినా నీపాటి తెలివితేటల్లేవు నాకు. ఇక ఛస్తే ఆ వాడ వైపే వెళ్ళను కాని, సుబ్బడి వెళ్ళయేవరకు ఎవరూ నా కొంప ముంచకుండా ఉంటే అదే చాలు” అన్నాడు-“నువ్వు” అన్న ముక్కు పైకి అనలేక.

“ఏం భయపడకు మామయ్యా” ఆ పిల్లకు మనవాడే పెనిమిటయే యోగం ఉంటే జరిగితిరుతుంది,” అంది లోపల “ఖర్మ” అనే మంగళ ఉద్దేశ్యం.

“తల్లి తల్లీ, నీ నోటి వాక్యాన అలాగే జరగాలి, బంగారు కొండా నీ ఇల్లు వెయ్యిళ్ళ మొదలవాలికనీ, పస్తామరి, చీకటిపోతుంది అడదిక్కులేని కొంపకూడా నాయె” పంచ హడావిడిగా పైకెత్తుకుని కదిలాడు రంగనాథం

“నే చెప్పింది గుర్తుంచుకో మామయ్యా, మనకి సుబ్బన్న సంగతి ముఖ్యం” మారమైపోతూన్న రంగనాథానికి మరో కేక పెట్టింది మంగళ

చివరికెన్ని తిప్పలు పడ్డా వాకిలి దగ్గర స్వర్గం వెనుతిరిగేపోయింది. పొన్నవలస పిల్ల జమీందారు నిర్మోహమాటంగా ‘మాకు నచ్చలేదు’ అని ముఖం బద్దలు కొట్టి వట్టుగా చెప్పేవరికి ఈ మంగళ మహాతల్లి

లోపాయికారిగా నడిపిన తంత్రమయి ఉంటుందని ఉడికుడికి చావటం మొదలైతేడు రంగనాథం.

అయితే సుబ్బారావు వదువుతున్న మెడికల్ కాలేజీ మేనేజింగ్ కమిటీ చైర్మన్ ఆపిల్ల జమీందారు తోడల్లుడేనని అతగాడే ఈ కథను వాళ్ళకు మోసేసి ఉంటాడని ననుగుతూ, సిగ్గుపడుతూ, చావు కబురు చల్లగా, సుబ్బారావు తండ్రి చెవిన వెయ్యటంతో, మంగళతత్వ మేమిటో అర్థంకాక తికమకపడుతూనే, “ఇకనైనా తెలివిగా మనులుకోరా గాడినా” అని కసిరి పంపించేశాడు

ఇంతగా పడిచచ్చిన రంగనాథం తిరిగి ఎందుకు గడపతోక్కలేదా అని కిందా, మీదా పడుతున్న జీవరత్నం, మాణిక్యాన్ని ఓ చల్లని నేళ, ఓ వారగా పిలిచింది మంగళ “మీరు త్ర అమాయకులు - రంగనాథానికి వేలువిడిచిన బావమరది పట్నంలో పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు. మీకు డబ్బు ఎర చూపించి, మిమ్మల్ని వీధిలో కిడ్నీ, మీరు వేశ్యవృత్తి చేస్తున్నారని కేసు బనాయించి, మిమ్మల్ని శ్రీకృష్ణ జన్మస్థానానికి సంపాలని రంగనాథం కుయుక్తి పన్నాడంటే అయినా మీకేం ఫరవాలేదు - వాడి సంగతి నే చూసుకుంటాను - మీరుమటుకు ఇక పైవాడిని గడప తొక్కనివ్వకండ”ని ఆప్యాయతగా చెప్పింది.

“ఈడి కడుపులో పుండుపుట్ట” మెటికలు విరిచింది జీవరత్నం.

“నా తల్లి, నీ మేలు మరిచి పోవ(మ్మా),” అని, అంతతో ఇంకేమి

అనర్థం జరగనందుకు మాణిక్యం సంతోషపడుతూంటే, మంగళ చాతుర్యానికి అబ్బురపడుతూ ఓ ప్రక్క కృష్ణవేణి చెయ్యెత్తి దండం పెట్టుకుంటూంటే “జై మంగళా!” అంటూ, కాలి మువ్వల పట్టీలు ఘల్లుఘల్లుమనిపించుకుంటూ సర్వ మంగళాదేవి ఆలయంకేసి పరుగుతీసింది మంగళ

5

సంవత్సరానికోసారి వచ్చే పండుగలే ప్రాణాంతకంగా ఉంటాయి పట్టువాసులకి. పల్లెజనానికెన్ని పండగలొచ్చినా సందడే-వాటితోపాటు పొట్టేళ్ళ పందేలూ, కోడిపందేలూ, సంతలూ-వీటితో దినానికో వేడుక వాళ్ళకి.

ఆదివారం పొరుగుూరు సంత అంటే ఊరి ఊరెడు జనం వెళ్లిపోతారు దానికి. పశువుల నాడెంలో మంచి ప్రజ్ఞకలవాడని రామానికి పేరుంది ఎవరో ఒకరొచ్చి ‘సువ్వు రావాలి రామయ్యా!’ అంటారు. కన్నగాడిని వెంటబెట్టుకుని తప్పనిసరిగా తయారైపోతుంది మంగళ గౌరికలాంటి సరదాల్లేవు. ఎప్పుడూ గడప కదలదు.

అయితే ఆ ఆదివారం మాత్రం మంగళ సావాసక తైలంతా ఊడిపడి సంతకెళ్లనివ్వకుండా చేసేసారు. మగా

ళ్లంతా ఊర ఉదయాననగా పోతే, సందెవేశక్కాని తిరిగిరారు. అంతవరకూ ఇష్టమొచ్చినట్టు గెంతి ఆడి పాడి నిర్భయంగా చెరువులోఈత కొట్టవచ్చు - మామూలు రోజుల్లో

అయితే అలా వీలుపడదు. ఈతంటే మంగళకి మహా సంతోషం. ఎలాగైతేనేం సంతకెళ్లే ప్రయత్నం విరమించుకుని - సత్తరకాయలా వెంట తిరిగే కన్నని మంచి మాటలాడి రామంతో పంపేసి, జట్టువాళ్ళతో కలిసి నవ్వుకుంటూ, గెంతు కుంటూ చెరువు కేసి సాగిపోయింది మూడు ముళ్ళూ పడితేగాని ఆకతాయితనం వదలదనుకుంటుంది గౌరి

రెండు రూముల వేళవరకూ ఇచ్చాను సారంగా తిరిగి, చెరువులో ఈడులాడి, ఆ తడిబట్టలతోనే బయలుదేరి, పుల్లేరి పళ్లు, బలుసుపళ్లు, అల్లిపళ్లు వీలయినన్ని ఏరుకుతిని. సరదాగా ఎక్కడివాళ్లక్కడ విడిపోయారు. మంగళ కూసిరాగాలు తీసు కుంటూ ఒంటరిగా ఇంటికేసి నడక సాగించింది వీధి మొదల్లో రామాలయం ముందు హఠాత్తుగా ఆమె కాళ్ళాగి పోయాయి

ఎన్నడూలేని వింత ఓ అందమైన కారు నిలచి ఉందక్కడ. చిన్న, పెద్ద అంతా దాని చుట్టూ చేరి వింతగా చూస్తున్నారు. సరదానాపుకోలేక మంగళ కూడా దగ్గరగా వెళ్లి, ఓ సారి చెయ్యేసి తడిమి చూసింది సున్నగా నిగనిగలాడుతూ ముద్దొస్తుంది కారు. “ఎవరిదీ” అని జనాంతికంగా అడిగింది. ఎవళ్ళ వూహా గానాల్లో మునిగి తేల్తాన్న వాళ్ళు తెలియ దన్నారు.

వెంటనే మంగళ ఊహా ప్రపంచం లోకి జొరబడింది. అది రాజు కారుట - అంటే తనది కూడా! రాజు ప్రక్కన కూర్చుని అతని భుజం మీద తలవాల్చి

కబుర్లు చెప్పుకుంటూ, అలా గాలిలో తేలి పోతూన్నట్టు పగటికల కని ‘వ్వు’ ‘రాజు కిలాంటి కారుందాలి నిజంగా!’ అను కుంది, కారుని వదలి విధిలేక ఇంటికేసి నడుస్తూ

గుమ్మంలో అడుగు పెట్టబోతుంటే మంగళకు లోనుంచేచో అపరిచితమైన పురుషకరం విన్పించింది ఆశ్చర్య పోతూ, పెరటి తోవగుండా వెళ్ళి కిటికీ వార పొంచి మెల్లగా తరెత్తి చూసింది. సూటూ బూటూతో దర్జాగా రాజసం బలుకుతూన్న గంభీర విగ్రహ మెవరో తెలియలేదు కాని ‘రాజుమాత్రం ఇతనికేం తీసిపోయాడు?’ అనుకుంది అంతలోనే లోనుంచి కొన్ని మాటలు చెవుల సడు తూంటే ఆశ్చర్యంగా వింటూ ఉండి పోయింది

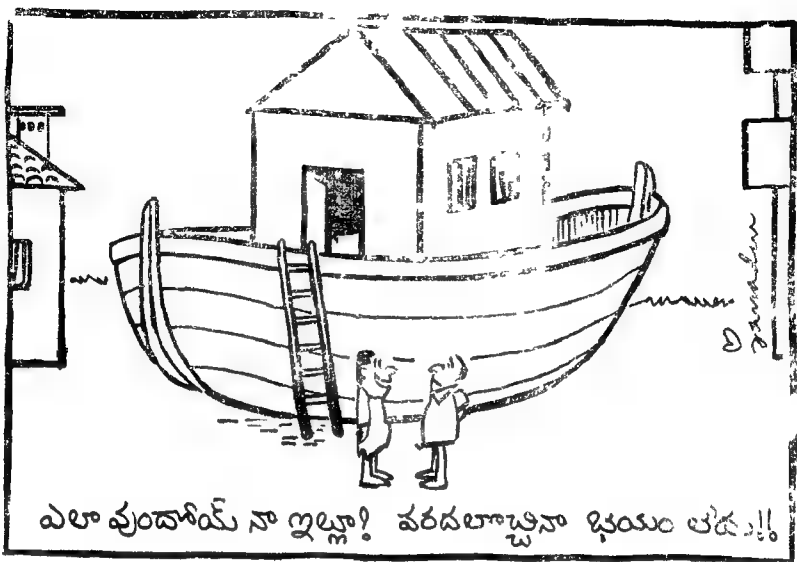
గౌరి చేతిలో ఏదో కాగితం రెపరెపలాడుతూంది ఎదురుగా ఉన్న వ్యక్తి ముఖంలో క్రమ క్రమంగా దీనత్వం చోటు చేసుకుంటుంది.

“గౌరి, నన్నింకా నమ్మలేకపోతున్నావా”

మంగళ ఆ వ్యక్తి ఎవరో కొద్దిగా పోల్చుకోగలుగుతూంది. అది నిజమని రుజువయింది.

“నమ్మి, నమ్మక నేనిక చెయ్యగలిగేదేం లేదు మురళీ! నేను నిన్ను కోరే దల్లా ఒక్కటే. నువ్వు తక్షణం ఇక్కడుంచి వెళ్ళిపో. నన్ను మరచిపోవడానికి ప్రయత్నించు నాకు పెళ్ళయింది. ఓ కొడుకున్నాడు. నా ఆవేదనని గుండెలో చెలరేగే ప్రళయాన్ని అర్థం చేసుకోలేక

పోయినా, అపనిందలు మోపి అభాసుపాలు చేసి, కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడుస్తూంటే చూసి సంతోషించే సమాజం కూడా వుంది. అందులో ఇది పల్లెటూరు. నా బ్రతుకీ మాత్రంగానే నా వెళ్ళమారిపోవాలంటే నేను నిజంగా చచ్చిపోయానే అనుకుని మరి ఈ గడప తొక్కకు.” గద్గద స్వరంతో చెప్తూంది గౌరీ.

“ఈ మాట నువ్వే అనగలుగుతున్నావా, గౌరీ!”

“అహా నేనే గౌరీనే కాని ఒకనాటి గౌరీని కాను-ఈనాడు నే నొక బండరాయిని. వెళ్ళిపో మురళిబాబూ-వెళ్ళిపో” అవేశంగా అరచినంత పని చేసింది గౌరీ.

“అలాగే. నా ఉనికి నీకు బాధ కలిగిస్తుంటే తప్పక వెళ్తాను కాని, ఒక్క సంగతి మాత్రం గుర్తుంచుకో-సమాజం,

సమాజం అంటున్నావే, ఇలాంటి పాపిష్టి సమాజానికి జడిసే ఐదేళ్ళ కిందట నా చేతుల్తో నా గొంతు నొక్కుకుని ప్రశ్నడి నయ్యాను. ఈ ఐదేళ్ళలోనే నీ సమాజాన్ని చాలా పరికించాను గౌరీ! ఒదిగి ఒదిగి ఉంటున్నవాడికి కప్పి దెబ్బలు తప్పవు. కత్తితో ఒక్క వేటు వేసేసి తన దారి తాను చూసుకోగలిగినవాడికి మంగళహారతులు నిన్ను చూడకుండా ఉండలేననిపించినాడు వచ్చి తీరతాను మళ్ళీ. ఆ రోజు నీకు కష్టమనిపిస్తే తిట్టు, కొట్టు, చంపెయ్. అంతేకాని సమాజం పేరు మాత్రం ఎత్తకు.”

ఆ మాటలు వింటూనే రెండు చేతులా ముఖం కప్పకుని గోడకి చార బడిపోయింది గౌరీ. అతను బాధగా పెదవులు బిగబట్టి గడపవరకూ పెల్లగా నాలుగడుగులు వేసి, రుమాలతో ముఖం

అద్దుకుని అంతలో అంగ
లేస్తూ చరచరా బయటకు
సాగిపోయాడు.

గౌరి కళ్ళు తెరిచిచూసే
సరికి ఎదురుగా నిల్చునుంది
మంగళ.

“మళ్ళీ ఎందుకొ
చ్చాడు గౌరి ఈ ప్రబు

ద్ధుడు? నవ్వుతూ ఉన్న వాళ్ళని ఏడి
పించడానికా? ‘ఇంకా బతికే ఉన్నావా’
అనాం” అసహ్యత మాట మాట సందునా
తొంగి చూసింది, మంగళ కంఠంలో
వచ్చి వెళ్ళిన దెవరో మంగళకు తెలిసిం
దని గౌరికర్ణమైపోయింది

“అవును మంగళా, నేను బతికి
ఉన్నానని తెలిసే చూడడానికి వచ్చాడు”
అంది తిరిగి ఆమె కళ్ళల్లో నీళ్ళూరటం
ప్రారంభించాయి.

“నిన్నింత అన్యాయం చేసినవాడి
కోసం ఇంకా ఏడుస్తున్నావా గౌరి!”
ఆశ్చర్యంగా అడిగింది మంగళ.

“ఇదివరకు నేను చెప్పిన కథలో
అతను నా కన్యాయం చేసాడని నువ్వను
కోవడం సహజమే. కాని, నిజంగా
అన్యాయమైపోయిందతనే మంగళా. గడి
యారం ముల్లు వెనక్కు తిప్పినంత
మాత్రాన కాలచక్రం తన గతి మార్చుకుం
టుందా మురళి తనకు తనే కరిన శిక్ష
వేసుకున్నాడు. రెండిటికీ చెడ్డ రేపడిగా
మిగిలాడు. జరిగినది వింటే నువ్వతని
మీదే జాలిపడ్తావు మంగళా” అంటూ
చెప్పడ మారంభించింది గౌరి.

“మురళిబాబుది ఒక్కసారిగా ఏదైనా

షాక్ తగిలే కొయ్యబారిపోయే తత్వం.
అతని తల్లి పోయినప్పుడు కూడా వెంటనే
అతనే డవ లేక పోయాడు. అదంతా
మొదట్లో ‘నిగ్రహం’ అనే అనుకున్నాం.
కాని తరువాత ఆరునెలలపాటు అతను
మంచం దిగలేదు. తండ్రి ధాటికి కూడా
అలాగే గడ్డ కట్టుకుపోయిన మురళిబాబు
అనారోచితంగా విమానం ఎక్కేడే కాని,
తరువాత చాలా బాధ పడ్డాడట. తన
తెలివితక్కువని ఉమించువని, తండ్రి
కాదు, లోకమంతా ఏమనుకున్నా సరే
ఎదురు నిలచి నన్నే పెళ్ళి చేసుకుంటానని.
వీలయినంత వేగం తిరిగి వస్తున్నానని,
నాపేర వెంటనే ఉత్తరం రాసాడట. కాని,
అందుకే చెప్పేను పోయిన ఘడియలు
తిరిగి రావని ఆ ఉత్తరం నాకు బదులు
మా పిన్ని చేతిలో పడింది ఆవిడ నా కా
ఉత్తరం సంగతే తెలియనివ్వలేదు. దానికి
సమాధానం కూడా ఆవిడే రాసింది ఏం
రాసిందో చూడు” అంటూ చేతిలోని
కాగితాన్ని మంగళ కందించింది గౌరి

“చిరంజీవి మురళి బాబును కాంతమ్మ
దీవించి వ్రాయునది బాబూ! నీ ఉత్తరం
నేను అందుకుని జవాబు రాయవలసి
వచ్చినందుకు చింతిస్తున్నాను నీవు పెళ్ళి
పోయిన నాలుగు రోజులనాడు నా బిడ్డ
గౌరి ఈ లోకావవాదులను భరింపలేక
ఆత్మహత్య చేసుకుంది. దుఃఖంతో నేను
కుళ్ళిపోతున్నాను. దాని పేరెత్తితేనే మీ
నాన్నగారెంత అసహ్యించుకుంటారో నీకు
తెలుసును. అందుచే తిరిగి ఈ ప్రస్తావన
తెచ్చి వారి మనసు నొప్పించక, జరిగిన

దుర్ఘటన మరచిపోయి, నువ్వేనా బాగు
పడనుని నా కోరిక

ఇట్లు
నీ శ్రేయోభిలాషి,
కాంతమ్మ.”

ఇంత పాపాత్మురాలా మీ పిన్ని.”
ఉత్తరం చదివి చకితురాలవుతూ అడిగింది
మంగళ.

“అడమనిషి కాదు మంగళా,
నరరూప రాక్షసి. మరొకప్పుడయితే
మురళిబాబు ఆ వార్త నమ్మడేమో కాని
అప్పటికీ తన తెలివితక్కువ పనికి పశ్చాత్తాపపడుతూ నేనేమయ్యానోనని గాభరా
పడుతున్నాడట. అలాంటప్పుడు నేను
ఆత్మహత్య చేసుకున్నానన్నా ఏమీ అను
మానం రాలేదట మురళికి. ‘ఇది ఆత్మ
హత్య కాదు-నేనే హత్యచేసాను’నుకుంటూ
ఆహోరాత్రాలు కుంగి కృశించిపోయాడట
ఇక పెళ్లి చేసుకోకూడదని, ఈ దేశమే
రాకూడదని గట్టిగా నిశ్చయించుకుని
మనసు రాయి చేసుకున్నాడట కాని,
ఈ మధ్యనే వాళ్ల నాన్నగారు చనిపోవ
డంతో మురళికి రాకతప్పలేదు అప్పుడు
తెలిసిందట మా పిన్ని రాసినదంతా
అబద్ధమని - నేను పెళ్లి చేసుకుని ఇక్కడ
ఉన్నట్టు ఎవరో చెప్పేరట - నేను బ్రతి
కున్నానన్న మాట విని ఇక ఆగలేక చూడ
టానికని వచ్చేసాడు కాని, నా పరిస్థితు
లతనికి స్వాగతం చెప్పలేకపోయాను.”
గౌరి కళ్లల్లోంచి మళ్ళీ కన్నీరుబికింది.

‘పడవకు గౌరీ! అనలేకపోయిందీసారి
మంగళ.

ఈ విచిత్ర నాటకానికి మూలకారణ

మైన శక్తి ఏదైనా సరే, కళ్లపడితే
పోట్లాడితీరాలన్నంత ఆవేశంతో రక్తం
సలసల మరిగిపోతూంది.

ఇటు గౌరీదేవీ, అటు సర్వమంగళా
దేవీ ఉండి కొంపేమిటిలా చీకటికోణం
చేసేశారంటూ కన్నతోసహా రామం ప్రవే
శించేవరకూ, సూర్యాస్తమానమై పోయిం
దని కాని, లేచి దీపం పెట్టాలని కాని
వాళ్ళిద్దరికీ తట్టలేదు.

* * *

ఆ రాత్రి మంగళ కంటిమీద కునుకు
పడలేదు. చూటిచూటికీ కన్నీళ్లతో వెను
తిరిగిపోతూన్న మురళిబాబు జ్ఞాపకానికొస్తు
న్నాడు ఒక్కోసారి ఆ రూపం మురళిది
కాకుండా, రాజులా కనుపిస్తూంది. ఉలికి
పడి లేచి కూచుంది మంగళ “ఒడు
దేవుడా, నేను తెలిసి ఏ పాపమూ చెయ్య
లేదు కలరో కూడా అలాంటి శిక్ష
వెయ్యకు తెలియక ఏమైనా సాపం చేసి
ఉంటే క్షమించు ” అని రెంపలేసుకుంది.
ఎందుకో అకారణంగా దుఃఖం కూడా
పొద్దుకొచ్చింది

ప్రక్క గదిలోనుండి రామం మాటలు
గట్టిగానే వినిస్తున్నాయి ‘మంగళ’ అన్న
మాట చెవుల పడటంతో మరింత శ్రద్ధగా
వింది మంగళ

“పాతిక కాదు-ఏదై
కాదు - లక్ష రూపాయల
కట్న మిస్తామన్నా సరే
వీలేదు. మంగళ రాజు
కోసమే పుట్టింది!”బాధగా,
ఆవేశంగా ఉంది గౌరి
కంఠం.

“అరె నేనిప్పుడేమన్నానని ఇంతకీ వాళ్ళెవరో ఇలా సంబంధాలు చెప్పొస్తున్నారూ, అన్నానంతే గదా” అది రామం గొంతు.

“ఆ మాటలు వినడం కూడా నా కష్టంలేదు.”

“నాకు మాత్రం ఇష్టమవుతున్నావా? పిచ్చిపిల్లా! రేపే రాజుకి ఉత్తరం రాయాలనుకుంటున్నాను వాడి నోటితో మరో సారి ‘సరే’ననిపించడం మంచిది. పరీక్షలయి రాగానే మంగళ మెళ్ళో మూడు ముళ్ళూ వేసి, అందరి నోళ్ళూ నొక్కమని రాస్తాను. వాడికి నా మాటంటే వేదవాక్కు. అదీకాక, మంగళంతు వాడికెంత ప్రేమో తెలుసా?”

“ఆహా - బాగా తెలుసు ఆ పిల్ల కళ్ళు

వడితే చాలు, జుట్టి మాటలాడకుండా ఉండలేడు!” వెక్కిరింతగా అంది గౌరీ.

“చిన్నప్పట్నుంచి వాడి స్వభావమే అంత గౌరీ. ఎవరైనా మంగళనేమైనా అంటే చితకతన్ని వచ్చేవాడు ఒక్కర్తే ఉంటే తనే పోట్లాట ప్రారంభించేవాడు. వాళ్ళిద్దరి తత్వం అంతేలే! మంచి జోడీ.”

రామం నవ్వుతున్నాడు

మంగళకా సంభాషణంతా విన్నాక ముందులో ఎందుకో అకారణంగా కలిగిన భయం పటాపంచలయిపోయింది. అప్పుడే తను పెళ్లి కూతురయిపోయినట్టు, రాజు ఎగతాళి చేస్తున్నట్టు జీలిబిలి ఊహలు మట్టుమట్టి కళ్ళ మూతలుపడేలా చేసాయి.

(నశేషం)

శ్రీ బాలాజీ వైద్యశాల

డా॥ పి. కుమారస్వామి దేవర

మార్వాడి గుడి వద్ద; ఫోన్ 551, తెనాలి (ఏ.పి)

బ్రాంచి : 9-D, శివాజీ స్ట్రీట్, మద్రాసు-17.

దీర్ఘ రోగులకు ఉత్తమ సిద్ధ వైద్యము

హస్త ప్రయోగం, అంగము చిన్నదగుట, సుఖభోగ కాలమందు ఆకస్మాత్తుగా అంగము కృశించుట, శుక్ల నష్టము, నపుంసకత్వము, (ఒక డోస్ తో ఎన్నడూ కని విని ఎరుగనంత వీర్యస్థంభన కలిగి హాయి నిచ్చును. అసంతృప్తి చెందు స్త్రీ, పురుషులు వాడతగినది) స్వస్థుల, కుష్టు బాల్లి, చర్మవ్యాధులు, హెర్నియా (గిలక), పోస్టువ్యారూ కూడా వైద్యం చేయబడును. ఉబ్బసం, త్రిమ, ఆయాసం దగులకు ఉచిత వైద్యం - రండి.

వరిబీజము (బుడ్డ), హెర్నియా, మాత్ర వ్యాధులు, ఆపరేషన్ లేకుండా బాగుచేయబడును. స్వయంగా వచ్చి సంప్రదించవలెను.

అదొక సర్క్లస్ గుడారం గుడారం అంతా ప్రేక్షకులతో నిండి ఉంది సర్క్లస్ జరుగుతోంది. ప్రేక్షకులంతా పుత్సాహంగా సర్క్లస్ చూస్తున్నారు అందమైన అమ్మాయిలు చేసే ఫీట్స్ ను ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నారు. పొడుగూ, పొట్టి, బహుశ్చ చేష్టలను నవ్వుతూ చూస్తున్నారు.

ఇంతలో మైక్ లోంచి ఒక ఎనౌన్స్ మెంటు వినబడింది యిలా—

“ప్రేక్షకుల ముందు యిప్పుడొక వింత ప్రదర్శన ప్రదర్శింపబడుతోంది యిది మీరు యింతవరకూ ఏ సర్క్లస్ లోనూ చూడని వింత ప్రదర్శన. మా ప్రేక్షకులను ఒక చాలెంజ్ కూడా చేస్తున్నాము. ఈ ప్రదర్శన చూసిన తరువాత మీరో ఎవరైతే ‘అలా’ చెయ్యగలిగితే వారికి 1,116 రూ బహుమతిగా యివ్వబడుతుంది

ప్రేక్షకులు కుతూహలంగా గమనిస్తున్నారు-ఏమిటా యింత వింత ప్రదర్శన అని!

ఆడిటోరియంలోకి మెరుపు తీగలాంటి అందమైన అమ్మాయి వచ్చింది హాయిగా ఒళ్ళు విరుచుకుంది. హ్యాండ్ బాగ్ తెలిచింది చిన్న అద్దం, లిప్ స్టిక్ పైకి తీసింది పెదవులు తడిచేసుకుని అద్దంలో చూసుకుంటూ పెదవులకు ‘లిప్ స్టిక్’ రాసుకుంటోంది. కాసేపటికి ఆమె పెదాలు బాగా పండిన దొండకాయ బద్దల్లా తయారయ్యాయి

ఇంతలో స్టేజీమీదకు ఒక బోను తీసుకు వచ్చాడు దానిలో బయంకరమైన

సింహం ఉంది. బోను తలుపు తెరిచారు. గరిష్టా బయటకు వచ్చింది సింహం. నెమ్మదిగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ అమ్మాయి దగ్గరకు వెళ్ళింది

ప్రేక్షకులు విస్మయంగా చూస్తున్నారు. సింహం అమ్మాయి దగ్గరకు వెళ్ళింది. ముందు కాళ్ళు రెండూ ఎత్తి అమ్మాయి భుజం మీద వేసింది. అమ్మాయి ముఖంలో ముఖం పెట్టింది నాలుకతో ఆమె పెదాలకు వున్న ‘లిప్ స్టిక్’ని నాకివేసింది. ‘లిప్ స్టిక్’ పోయిన ఆమె పెదాలు తిరిగి తెల్లగా అయిపోయాయి.

ప్రేక్షకులు కరతాశ్చర్యములు చేశారు. “చూశారు కదూ! యిప్పుడు మీలో ఎవరైతే ‘యిలా’ చెయ్యగలిగితే ముందుకు రండి. వెయ్యి నూట పదహార్లు బహుమతి గెలవండి,” అని వినబడింది మైక్ లోంచి

నిముషం గడిచింది. ఎవరూ ముందుకు రాలేదు రెండు నిముషాలు గడిచాయి. ఉహా! ఎప్పుడూ ముందుకు రాలేదు. మూడో నిముషంలో ఒక వ్యక్తి స్టేజీ దగ్గరకు వచ్చాడు

“వేరీగుడ్! యింత మందిరో ఒక్క ధైర్యస్థుడు కూడా లేడేమోననుకున్నాము మీరున్నారు రండి. ఆ టేబుల్ మీద అద్దం, లిప్ స్టిక్ ఉన్నాయి. పెదాలకు ‘లిప్ స్టిక్’ రాసుకోండి. సింహం వస్తుంది.”

ఆ వ్యక్తి గాభరా పడుతూ అన్నాడు. “సింహం ఎందుకు! అమ్మాయిని పిలవండి. సింహం చేసినట్లు నేనూ చెయ్యగలను.”

—కోనే నాగవెంకట ఆంజనేయులు

నాకు ఫ్రీయమైనటువంటిన్ని, నా హృదయ
అక్రమజడారులున్నా, ప్రేమకుమారి,
ఎని నేను ముద్దుగా పిలుచుకునే వీరమ్మ,
తండ్రి వెంకన్న సాకిను తణుకు అనే
నీకు,

సదరు గ్రామ కాపరస్తుడు, వెంక
శేషస్వర్ణ అలియాస్ వెంకోజి, వయసు 30,
ప్లిథరు గుమాస్తా అనే నేను ప్రమాణంపై
వ్రాసుకున్న ప్రేమలేఖ.

నేను లోగడనుండి నిన్ను మనసార
ప్రేమించుచూ ఉండి, సదరు నా ప్రేమను
స్వయంమగానూ, ఉత్తరముల ద్వారానూ,

నటువంటిన్ని, 'రా' ప్రకారము చెల్లదగి
నటువంటిన్ని వివాహ వప్పందము కూడా
వాణిగా చేసుకుని యున్నామి సదరు
వప్పందము పార్టుపేరఫారమెన్ను క్రింద
నీవు నీ యౌవన సౌందర్యములు కొంత
వరకు నా స్వాధీనము చేసియున్నావు
అంతేకాక, నేనున్నా, నీమీద నాకు గల
సంపూర్ణ స్వాధీన హక్కుస్థుక్తియు
పూర్తిగా వదలుకొని నీ ఆజ్ఞానుసారము
వర్తించుచూ యున్నాను

అట్లుండగా నీవు గత కొద్ది రోజుల
నుండి ఏ కారణముచేతనో ముఖాముసాగా
యుంటూ నా ప్రేమను నిరాకరించు

ప్రేమలేఖలు

డి. జి. రామానావు

మధ్యవర్తుల కృతముగానూ తెలియజేసు
కుని యున్నాను అది యు సూ గా క
నీవున్నా, నేనున్నా గత సంవత్సరము
నాగుంచవితి రోజున ఉదయం 10 గంటలూ
అప్రాంతమందు మన ఊరి శివాలయము
నకు దక్షిణముగా జిరాయితీ మెర్క్
RS No. 39/1 రు పూరాయ. 1 42
ట్లులో ఉత్తరం ఆకుల పేరాజుగారి
హమిడితోపులో కలనుకొని, నీ, నా
ప్రేమలు వ్యక్తం చేసుకోడమే కాకుండా,
మన ఉభయులమున్నూ త్వరలో వివా
హము చేసుకొనుటకు, మన యిరువురికూ
ఉండుకున్న ప్రేమయే ప్రతిఫలముగా
ఎంచుకుని అన్ని విధముల సక్రమమై

చున్నావు. నేను అయిదాగా భోగట్టా
చేయగా, మన ఏజెంటుగా వ్యవహరించు
చున్న మీ పనిమనిషి అప్పలమ్మ ద్వారా
యీ దిగువ సుదహరించిన విషయములు
తెలిసినవి అవి ఏమనగా

క్రితము నెలరో నిన్ను నేను సిని
మాకు తీసుకువెళతానని రెండు లేక హూడు
పర్యాయములు నమ్మించి, అట్లు జరిపిం
చక, నేను నిన్ను నిరుత్సాహపర్చినందుకు
నీవు కోపగించి, నను ఎక్స్‌పార్ట్ చేసి
నా ప్రేమను తిరస్కరించినట్లు తెలిసినది
అట్లు నేను అన్న చూట ప్రకారము జరి
పించలేకపోవుటకు నాకు బలమైన కారణ
ములు గలవు. అంతేగాని నీ ప్రేమను

కించపరుచు ఉద్దేశ్యముతో గాని, బుద్ధి పూర్వకముగా గాని అట్లు జరిపించియుండ లేదు ఆ విషయములో నా నిర్దోషిత్వమును నిరూపించుకొనుటకు నాకు మరి ఒక సావకాశము యిప్పించట న్యాయ సిద్ధికి ముఖ్యపరము. మనపై ఇనిమి కల్ గా డిస్పోస్ అయి యున్నవారి దుర్బోధలకు లోనుగావలదని యందు మూలముగా నిన్ను హెచ్చరించడమైనది

కాబట్టి యీ ఉత్తరం అందిన వెంటనే మన సవిత్ర ప్రేమను కాలదోషం పట్టకుండా వెంటనే బ్రతికించుకుని వివాహము నకు తగిన ఏర్పాట్లు చేయవలసిందిగా కోరుచున్నాను. అప్పలమ్మ ద్వారా పంపు కున్న మల్లెపూవులు నేనే స్వయముగా యిచ్చినట్లు భావించి, స్వీకరించి నా ప్రేమను ఎక్కారెడ్డి చేయవలసిందిగా వేడు కుంటున్నాను ఇది నా సమ్మతి

ఇట్లు,

గుమాస్తా వెంకోజీ వ్రాలు
హాలు మకాం, తణుకు.

2

డియర్ శశి,

ఏం డియర్, ఉత్తరాలు రాయడం మానేశావ్, మన ఉత్తరాలకి సడెన్ గా ఏమిటీ సర్క్యులేటరీ పెయిల్యూర్, మొన్న నిన్ను టి. బి. వార్డులో చూశాను. ఆ చీకటి వార్డులో నువ్వు లోగుల మధ్య తిరుగుతూ ఉంటే నల్లని చెరువులో విరిసిన తెల్ల కలువలా ఉన్నావు. నిన్ను తలచుకుంటే నా బ్లడ్ ప్రెషర్ పెరిగి పోతోంది నా రొమాంటిక్ హైపర్ తెన్షన్ కి నీ ప్రేమామృతమే రెమిడి

తోర్కో

ఎప్పుడు నా హృదయంలో ప్రవేశించావో కాని నీ ప్రేమ స్వీట్ ఇన్ ఫెక్షన్ లా నన్నావహించింది. నా తెంపరేచర్ ఎక్కువయింది పర్నోపాస్ట్ గానూ, ఇంటర్ మిట్టింట్ గానూ కొట్టుకోవడం మొదలు పెట్టింది. పైగా నిద్రలేమి, ఆకలి మందగించటం చాలా రోజులవరకు డయాగ్నసిస్ కి అందని నా బాధ ప్రేమ అని తెలుసుకోగానే ఎంతో ఆనందం అనుభవించాను. సింప్లమ్మి అన్నీ ఒక్కసారి తగ్గాయి నీ దగ్గర నుంచి ఉత్తరం లేక పోవడంతో మళ్ళీ రిలాప్స్ యిచ్చింది.

నా రోగానికి ఫార్మరోపియాలో మందు లేవు. మైసిన్ లా, తెట్రాసెక్లిన్ లా నాకు పశమనం కలిగించవు. నీ వాడి చూపుల యింజక్షన్లతో సూటిగా నా హృదయాన్ని తాకి, నీ ప్రేమనీ ఆనందాన్ని అందించు. నీ మధుర దరహాసంతో మందే నా శరీరాన్ని ఎనోయింట్ చెయ్యి నీ కౌగిలి బండేజీతో అలపిన నా శరీరాన్ని నార్మల్ లీకి రిస్టోర్ చెయ్యి.

నా నాన్ స్పెసిఫిక్ విరహానికి ఒకే ఒక బ్రాడ్ స్పెక్ట్రమ్ యాంటీబయాటిక్ నీ స్పర్శ. మల్టివైటమిన్ సిరప్ లాంటి నీ తియ్యని మాటలు వినడే నాకు సిరసం పట్టుకుంటుంది నా జీవితంలో యిప్పుడు నువ్వొక హాపీ అబ్సెషన్ ఆపరేషన్ చేసే కత్తులలాంటి మరుకైన, నాజాకైన నీ సన్నని వేళ్ళ నా శరీరంలో బాధ తీసేసి నన్ను కాపాడు వెల్ ఎక్సిప్ థియే టరీలా చూపులతోట పిలుస్తోంది. మన ఆపరేషన్ లావ్ కి ఆలస్యం ప్రమాదం నీ

యోవ్వనమే నాకు ఎల్ ఎస్ డి నీ
మత్తులో నన్ను మైమరపించు

ఎమర్జన్సీ డాక్టర్ శశి, ఓర్పు హరి
స్తున్న నీ పేషంటుని రక్షించుకో ఇదిగో
యిప్పుడే నా ప్రెస్క్రిప్షన్ పాడ్ మీద
రాసుకుంటున్నా

ఛేక్ శశి, డే అండ్ నైట్ ఫర్వైవ్
యువర్స్ ఎవర్ డివెండబుల్
డా ప్రేమానంద్

3

ప్రియమైన వరలక్ష్మి,

నువ్వు నిజంగా ప్రియమైపోతున్నావు,
రోజూ పెరిగిపోతున్న ధరల్లా నీ పేరులో
లక్ష్మి ఉంది, కాపిటలిస్టుల యినప్పైటెలో
డబ్బున్నట్టు కాని నేను కోరుకునే వరం
నీ ప్రేమ నల్లబజారులాంటి నీ కురుల్లో
దాచుకున్న ప్రేమని, యీ మధ్యతరగతి
మాధవరావుకి డిహార్డ్ చేసి పంచిపెట్టు
అప్పుడే నీ ప్రేమకి సార్థకం దేశానికి
అభ్యుదయం ప్రేమించడం మన జన్మ
హక్కు అది ఏ శక్తి ఆపలేదు దాన్వ్య
శృంఖలాలను తెంచుకున్న ప్రజావిప్లవం
వంలా అది ఏనాడో, ఒకనాడు విరుచుకు
పడుతుంది

బూర్జువా మనస్తత్వంగల నీ తండ్రి,
కులాచారాలకు ప్రతినిధిగా ఉన్న మీ
అమ్మ, తమ స్వాధీనాలకు నిన్ను, నీ
ప్రేమనూ కించపరుస్తున్న మురా తత్వ
వాదులు మీ అన్నయ్యలు మన ప్రేమను
పెన్నుపోటు పొడవాలని చూస్తున్నారు
కాని మన ప్రేమ అజేయం ఎన్నికష్టాలు
ఎదురైనా ఎన్ని తుపాకి గుళ్ళు ఎదురొ

చ్చినా యీ మాధవరావు పురోగమనాన్ని
ఎవరూ ఆపలేరు మనలాగే అభివృద్ధి
నిరోధకుల పన్నాగాలకు బలి అవుతున్న
పీడిత ప్రేమికులకు మనం ఆదర్శ దంప
తులం కావాలి నీ ప్రేమ నాకు ఒక సీప
మైన, పాశవికమైన కామం కాదు నాకు
అది ఒక యజం యిది పదహారేణాల
నిజం మన ప్రేమ విజయం మన
సంఘ చరిత్రలో ఒక మైలురాయి కావాలి
మితవాద శక్తులకి కన్ను విప్ప కావాలి
మనది ముందుకు వేసిన అడుగు అది
అగ్నిహోత్రం చుట్టూ ఎడడుగులు వేసి
తీరుతుంది మన పూలరంగుల ప్రేమ
బావుటా యు ఎన్ ఒ శిఖరాగ్రంపైన
ఎగురవేద్దాం మన ప్రేమాణుశక్తి విజృం
భించి నవచైతన్యం పెదజల్లుతుంది నీ
కంఠంలో నాకు భవిష్యత్తు వినిపిస్తుంది
నీ చూపురొ నాకు ఆగామిరోకాలు కనిపి
స్తాయి నీ నడకలో నాకు జగన్నాధుని
రథ చక్రాల కంపనం స్ఫురిస్తుంది

(హిమాలయ శిఖరాలను ఒడ్డి హిం
చుదాం వియర్నాం వీధుల్లో విహరిద్దాం
కలకత్తా కాళికలను దర్శిద్దాం బంజరు
భూముల్లో పాటలు పాడదాం)

వరలక్ష్మి, నమ్ము నిన్ను నెను
గాఢంగా ప్రేమిస్తున్నాను మన వివాహం
ఏ శక్తి ఆపలేదు ధైర్యం తెచ్చుకో
మనల్ని విడదీయడానికి ప్రయత్నించే
యీ సంఘాన్ని కూకటి వేళ్ళతో కదిలిద్దాం
ఇదే మన ప్రతిజ్ఞ

జై వరలక్ష్మి, జై మాదమరావ్
మన ప్రేమ వర్ధిల్లాలి

మధ్యతరగతి మాధవరావు ★

మి నీ
సీ రి య ల్

మూర్ఖుని కథ

12

అదృష్టవశాత్తు చిన్న సెలయేరు కనపడించి ఇద్దరికి

సూర్యుడు అస్తమించి చాలాసేపయింది చీకటి ఆవరించింది అడవి అంతా
మూడో రాత్రి అది

ప్రతిమ, రవివర్మ కలిసి గడిపే మూడోరాత్రి అది ఆ అడవిలో కొంత
దూరం సాగాక, ప్రతిమ చూసింది ఆ చిన్న సెలయేటిని నీళ్ళు మిగిలి వున్నాయి
పూర్తిగా ఎండిపోలేదు సెలయేరు

రవివర్మ, ప్రతిమ ఇద్దరూ కలిసి స్నానంచేసారు దాంట్లో స్నానంచేసాక
బడలిక, వళ్ళు నొప్పులు కొద్దిగా తగ్గినట్లుగా అనిపించింది రవివర్మకి, భుజంలోని
గాయంలో బాద మొదలయినా

అంతదాకా వున్న నిద్రమత్తు కూడా వదలిపోయింది క్రొత్త వృత్తాహం
ప్రవేశించింది ఇద్దరిలో రవివర్మ నోరు ఇంకాస్త పొక్కుటంవల్ల ఆ రాత్రి ఏమీ
తినదలమకోలేదు ఇక బాణం గుచ్చుకున్న వోట, భుజంలో మాత్రం కొద్దిగా నొప్పి
ఎక్కువయింది

సెలయేటికి కొంతదూరంలో వున్న పెద్ద చెట్టుమీదికి ఎక్కి పడుకోవాలని
నిర్ణయించింది ప్రతిమ సెలయేటికి దగ్గరలో వుంటే, క్రూర జంతువులు, మనుష్యులు
నీటికోసం రావచ్చు ఎంతదూరంగా వుంటే అంత వుత్తమం

ఆ సెలయేటికి, అయిదు నిమిషాల నడక దూరంలోవున్న ఓ పెద్ద మర్రిచెట్టు
ఎక్కి, ప్రతిమ రవివర్మ ఎక్కేందుకు సహాయపడింది

మొన్నరాత్రిలా మంచె ఏర్పాటు చేసలేదు ఆ చెట్టుకొమ్మలమీద సుఖంగా
పడుకోవడానికి అనువుగా లేదు రవివర్మ ప్రయత్నించాడు కాని, కుదరలేదు
నిద్రలోజారి కిందపడటం తప్పదని భావించాడు

క్రింద రక్షణ ఆట్టే వుండకపోయినా, చెట్టుమొదల్లో వున్న ఓ విశాలమయిన రెండు కొమ్మలమీద పడుకున్నాడు రవివర్మ పులి చూస్తే, గట్టిగా ఎగిరితే అందు తాడు రవివర్మ అక్కడినుంచి కిందపడినా ఆట్టే దెబ్బ తగలనంత ఎత్తులో వుంది

రవివర్మ ప్రక్కనే పడుకుంది ప్రతిమ అలా తన ప్రక్కన పడుకున్న ప్రతిమని చూస్తూంటే, ఎనలేని ప్రేమ ముంచుకొచ్చింది రవివర్మకి ప్రతిమమీద

మూడు రోజులనుంచి తన కోసం ఎంత ప్రయాసపడుతోంది? కట్టుకున్న భార్యకూడా ఇంత ప్రేమగా, భక్తిగా చూడదేమో? దారి కనుక్కోగానే, తన లోకం లోకి తను బయలుదేరగానే వెనక్కి తిరగక తప్పదు ప్రతిమ.

ఆ తర్వాత ప్రతిమ బహుశా తనవి చూడలేదు తనుకూడా ప్రతిమని చూడలేక పోవచ్చు, తన మిత్రుడు ప్రయత్నిస్తున్న బదిలీ వస్తే

ఎంత మంచిది ప్రతిమ

షి యాజ్ ఏన్ ఏంజెల్

ప్రతిమ నుడుటిమీద ముద్దుపెట్టుకున్నాడు రవివర్మ, నిద్రలోకి జారిపోయిన ప్రతిమకి మెలకువ రాలేదు అలసిపోయిన ప్రతిమని లేపటం ఇష్టంలేక, ప్రక్కకి తిరిగాడు రవివర్మ

దురంగా, చాలా దూరంగా ఏదో వెలుగు కనిపించింది

మొదట తన భ్రమేమో ననుకున్నాడు రవివర్మ పరీక్షగా చూసి నిజంగా వెలుగు కనబడుతోందనే నిర్ణయానికి వచ్చాడు తమని వెతుక్కుంటూ వస్తున్న తన మిత్రుడా?

ఓ సందేహం కూడా కలిగింది రవివర్మకి ఆ ఆటవికులు, తనని చంపడానికి ప్రయత్నించిన ఆ ఆటవికుణ్ణి, తాను వాణ్ని చంపటం కనుక్కొని, పగతీర్చుకో దానికి వెదుకుతూ వస్తున్నారా?

రవివర్మ మరి కాస్త పరకాయించి చూశాడు

ఆ వెలుగు క్రమక్రమంగా ఎక్కువవుతోంది పెద్దదవుతోంది కాగడా కాదు మనిషి దారి కనబడటానికి వెలిగించే వెలుగు కాదని

మరొకటి చెవులకి ఏదో చప్పుడు కూడా వినిపించింది నన్నగా

హోరు ఆ చప్పుడు వేగంగా, గాలితోపాటు తీవ్రంగా కదిలే మంటల చప్పుడని

క్రమక్రమంగా ఇంకా పెద్దదవుతోంది అంతదాకా నిశ్శబ్దంగా వున్న అడవి అంతా, క్షణాలలో అనేక శబ్దాలతో నిండిపోయింది ఆర్తనాదాలు అవి జంతువులవి

పక్షులు అనేకరకాలు గూళ్ళలోంచి అరుస్తూ ఎగురుతున్న చప్పుడు, అనేక మృగాలు భీతితో అరిచే చప్పుడు, ఏనుగు ఘోరాలు. ప్రళయం వస్తున్నట్లుగా వుంది అంతా

ప్రతిమ లేచింది వుల్కిక్-పడి, రవివర్మ లేవగానే. చూపించాడు చేత్తో. ఇప్పుడు మంట ఇంకా ఎక్కువగా అయింది ఆ మంటల తాలూకు వెలుగు కొద్దికొద్దిగా పడుతోంది ఇద్దరిమీద

చుట్టుప్రక్కల చెట్లమీద నిదురించే జంతువులు, పక్షులు అరుస్తున్నాయి.

ప్రతిమ కిందకి దూకింది గబగబా దిగాడు రవివర్మ ప్రతిమ చేతిని పట్టుకుని పరిగెత్తసాగాడు రవివర్మ కూడా గుండెలు దడదడలాడుతూంటే, భయంగా.

ఆ అడవిలోని మిగతా జంతువులలాగా, వాటిలో ఇద్దరుగా మారి, ప్రతిమ, రవివర్మ పరిగెత్తసాగారు

రవివర్మకి తెలుసు అదేమిటో దానివల్ల కలిగే తప్పించుకోలేని ఘోరమయిన ప్రమాదం గురించి తన మిత్రుడు చెప్పగా విన్నాడు

దావానలం అది

ఫారెస్టు ఫైర్

13

‘ఒక చెట్టు లక్ష అగ్గిపుల్లల నివ్వగలదు

ఒక అగ్గిపుల్ల లక్ష చెట్లని కాల్చగలదు ’

ఇంగ్లీష్ లో వ్రాసిన ఆ బోర్డుని చూసి అడిగాడు రవివర్మ అయిదురోజుల క్రితం, కేంప్ లోని తన మిత్రుడిని

“ఏ ఇంగ్లీష్ రైటర్ కొటేషన్ అది?”

రవివర్మ మిత్రుడు చిన్నగా నవ్వి బదులు చెప్పాడు

“నాకు తెలిసినంతవరకు ఏ ఇంగ్లీష్ రచయిత వ్రాయలేదా కొటేషన్

డిపార్ట్ మెంట్ కి సంబంధించినవాళ్ళే ఎవరో వ్రాసి వుంటారు ”

“దాని అర్థం ఏమిటి?”

“బాబా ఫారెస్టు ఫైర్ గురించి విన్నావా ఎప్పుడైనా?”

“వుహూ ”

“అడవుల్లో చాలా తరచుగా సంభవిస్తూంటుందిది నిస్సరాజుకుంటుంది ఏ మూరో, రెండు ఎండిపోయిన కొమ్మలు గాలికి రాచుకుని వేసంకాలంలో ఎండవేడికి బాగా ఎండివుంటుంది టింబర్ కి పనికివచ్చే వృక్షం వేసంకాలంలో అడవిలోని చెట్లూ, పొదలూ అన్నీ సాధారణంగా ఎండిపోయి వుంటాయి కొంచెం కొంచెంగా ప్రారంభం అయిన నిస్స మండి, క్రిమంగా అడవి అంతా పాకుతుంది ”

“అడవి అంతా?”

“అవును యుక్క వెయ్యి అడవి అంతా పాకి అడవి మొత్తం తగులబడి పోతుంది దాన్నే ఫారెస్టు ఫైర్ అంటారు దావానలం అన్నమాట వినలేదా?”

“విన్నాను ‘దావానలంలా వ్యాపించింది’ అన్న ఫ్రేజ్ విన్నాను చాలాసార్లు ”

“అంతే అంత త్వరగా వ్యాపిస్తుందన్నమాట అడవిలో అగ్ని మొదలయితే ఒక్కొక్కసారి గంటకి రెండువందల కిలోమీటర్ల వేగంతో పాకిపోతుంది ”

“అయితే ఆ బోర్డికి, దీనికి ఏమిటి సంబంధం?”

“ఉంది అడవిలో అగ్నిపుల్ల గీసి వేటగాళ్ళు సిగరెట్ వెలిగించుకుని దాన్ని నిర్లక్ష్యంగా సారేస్తారు ఏ దుబ్బుమీదోపడి అది అంటుకుంటే, క్రమంగా వ్యాపించి అడవినంతా దహించి వేస్తుందా చిన్న అగ్నిపుల్లకున్న మంట అందుకని వాళ్ళని అలా చేయకుండా వారిస్తూ ఫ్రైన్ బోర్డ్స్ ముఖ్యమయిన చోట పెడతాము ”

“ఓన్ కార్డ్ షో నాది” అన్నాడు రవివర్మ తన చేతిలోని పేక ముక్కలని చూసుకుని

“సాధారణంగా అడవుల్లో దావాలనం దానంతటదే మొదలవదు తగలబెడతారు కావాలని ”

“ఎవరు తగలబెడతారు? ఎందుకు?” అడిగాడు రవివర్మ ముక్క వేస్తూ

“ఆటవికులు చరతరాలుగా వస్తున్న సాంప్రదాయం అది వాళ్ళకి ఈ సాంప్రదాయంవల్ల, అడవులని నరికి వ్యవసాయం చేయడంవల్ల మనకి లెక్కలేనంత సొమ్ము నాశనం అయిపోతోంది ”

“ఏంలాభం వాళ్ళకి తగలబెడితే అడవులని?”

“ఓచోట కావాలని నిప్పు రాజేస్తారు క్రమంగా అది అడవిఅంతా పాకుతుంది.

అంటించే వాళ్ళు ఎంతో జాగ్రత్తగా వుంటారు గాలివీచే దిశ జాగ్రత్తగా

ని మరీ అంటిస్తారు లేకపోతే ఒకోసారి ఆ మంటలు వాళ్ళు బయటపడే

విజృంభించి వాళ్ళనే కబళిస్తాయి ”

రవివర్మ పేకముక్కలు కిందపడేసి అన్నాడు

“నేను గెలిచాను ”

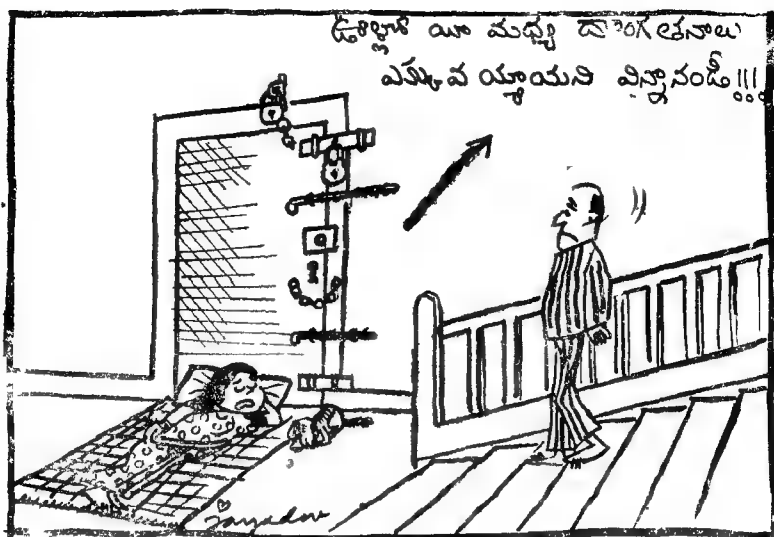
రవివర్మ మిత్రుడు కూడా పేకముక్కలు కిందపడేసి అన్నాడు కొద్దిగా విస్మయంగా

“నాది ఇప్పుడు ఓన్ కార్డ్ షో అయినది నువ్వు రోజూ క్లబ్బుల్లో ఆడటంవల్ల ఆలవాటు సీకు నాకు మా ఆఫీసర్ భార్య, డ్రయివర్ తప్ప మరెవ్వరూ తోడులేరు ఆడటానికి ”

ముక్కలు మళ్ళీ కలుపుతూ అడిగాడు రవివర్మ, తన స్నేహితుడిని మధ్యలో వదలిన సంగతి

“ఇంతకీ అడవుల నా విధంగా తగలబెట్టడంవల్ల జరిగే లాభమేమిటో చెప్పనేలేదు నువ్వు?”

“అవును ఆ పాయింట్ కే వస్తున్నాను అడవుల్లో అనేకమయిన జంతువు

లుంటాయి వాటినిన్నిటిని పేటాడాలంటే కష్టం. అడవులు తగలబెట్టి, మంటలు ఆరిపోయాక నెమ్మదిగా వచ్చి, ఆ మంటల్లో చిక్కుకుని చచ్చిపోయిన జంతువుల్ని ఏరి తీసుకు వెళ్తారు వాటిని తింటారు ”

రవివర్మ వింటూ ముక్కులు పంచసాగాడు మళ్ళీ రమ్మి అడటానికి

“అంతేకాదు కాలిపోయిన ఆ అడవుల్లోంచి బొగ్గుకూడా లభ్యమవుతుంది. ఒక్కొక్కసారి అలా మొదలయిన మంట రోజుల తరబడి ఆరకుండా అలాగే మండు తుంటుంది వందలకొద్దీ మైళ్ళు పాకుతుండా మంట ”

“వందలకొద్దీ మైళ్ళు! మనకి అంత వైశాల్యంగల పెద్ద అడవులున్నాయా?”

“వున్నాయి అమెరికాలో యీ ఫారెస్టు ఫైర్స్ ఎక్కువగా సంభవిస్తూంటాయి. ఉత్తర అమెరికానో, దక్షిణ అమెరికానో గుర్తులేదు సరిగా ఫారెస్టు ఫైర్ మొదలయితే వాళ్ళు కాయశక్తులా కృషిచేస్తారు ఆర్పడానికి వైర్లెస్ ద్వారా ఆ మంటలు ఎటువైపు పయనిస్తున్నాయో చెప్పి, ఆ మంటలు వెళ్ళే దారిలోవున్న చిన్న చిన్న గ్రామాలని ఖాళీ చేయిస్తారు

నాలుగయిదు వందలగజాల మేడచెట్లని, తగులబడే ప్రకృతిగల ప్రతీ వస్తువుని పడకొట్టి దూరంగా చేరేసి, నేలంతా బోసిగా వుంచుతారు మైదానంలా మంటలు అక్కడితో ఆగిపోతాయి ఇంకా ముందుకు పాకేందుకు ఆస్కారంలేక, అలా అపదానికి సమయం చాలకపోతే, నీళ్ళతో తడిపేస్తారు దారిలోవున్న చెట్లని మొదలయిన వాటిని ”

“నే నెప్పుడూ వినలేదు ”

“ఈ డిపార్ట్మెంట్లో చేరక మునుపు నాకూ తెలియదు ఆ మంటలు ఏదై మైళ్ళ దూరంలో వుండగానే మనకి వెలుగు కనబడుతుంది వేడిగా వుంటుంది కాలు తూచే అయే చప్పుడు సముద్రపు హోరులా వినిపిస్తుంది ”

రవివర్మ తన చేతిలోకి పంచిన ముక్కలని అందుకుని, సర్దుకోసాగాడు

“అలా ఎవరూ అడవులని స్వప్రయోజనంకోసం తగులబెట్టకుండా శ్రద్ధతీసు కోవడం మా విధులలో ఒకటి అడవిలో ఎప్పుడయినా చలికాచుకున్నా, టీ తయారు చేసుకున్నా, నిప్పు మళ్ళీ పూర్తిగా ఆర్పికాని కదలము అక్కడనుంచి ”

“ఈ అడవుల్లో వెదురు చెట్లెక్కువ అందులో ”

“అవును - వర్షాకాలం ప్రమాదం వుండదుకాని, వేసంకాలం వెదురు పొదలతో చెట్లతో, ఆకులతో నిండివుండే యీ అడవులు చాలా ప్రమాదం ఏమాత్రం నిప్పు అందినా ఇక ఆగదు తరచు సంభవిస్తూంటాయి ఫారెస్టు డైర్స్ ఆర్బడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం వెంటనే ”

“సచే డేంజర్ సగేమ్ మీరే చిక్కుకుంటే దాంట్లో బయటపడలేక ”

ముక్కవేసి, చిన్నగా నవ్వి అన్నాడు అతను

“జాగ్రత్త తీసుకుంటాము ”

“ఒకవేళ ”

“ఆ సంగతి నీకు తెలియజేయబడుతుంది ”

“ఛట్ ”

“అవును మిగతా మృగాలతోబాటు కాలి చచ్చిపోతాను ఒక్కసారి చిక్కుకుంటే విముక్తి వుండదు ఆ అగ్నిదేముడు నుంచి నిలుపునా కాలి దగ్ధమయిపోవాలి అంతే ”

14

అలా ప్రతిమ చెయ్యివట్టుకుని, భయంగా పరిగెత్తుతూంటే రవివర్మకి, తన స్నేహితుడు చెప్పిన సంగతులన్నీ మనసులో కదిలాయి

ప్రతిమ లేడిలా, ఎక్కుపెట్టి వదలిన బాణంలా, తుపాకీగుండులా దూసుకుంటూ పరిగెత్తుతోంది వగరుస్తూ పరిగెత్తుతున్నాడు రవివర్మ కూడా పక్షులు, జంతువులు అరుస్తున్నాయి వాళ్ళతో సమానంగా పరిగెత్తుతూ

మంటతోపాటు దగ్గరవుతున్న వేడి క్రమక్రమంగా భరించలేనంతగా మారుతోంది వెనకాలనుంచి కాలుతూ వస్తున్న మంట సముద్రం పొంగుతున్న చప్పుడిలా దగ్గరవుతోంది అంతదాకా చీకటిగా వున్న ప్రదేశమంతా కోటి కేండ్లల్ని బల్బ్ వెలిగించినట్లుగా, ఎర్రటి వెలుగుతో నిండిపోయింది

పెద్దగా గాండ్రుస్తూ రవివర్మకి వందగజాల దూరంలోంచి పరిగెత్తిందో పులి ప్రాణభయంతో ప్రక్కన ఏమున్నదీ చూడకుండా పరిగెత్తుతోందా పులి భయంగా

ఆగిపోయిన రవివర్మని గమనించలేదది ప్రతిమ రవివర్మ చెయ్యిపట్టుకుని లాగింది పరిగెత్తుతూ.

“వి ఆర్ అవుట్ మనకి దాక్కునేందుకు వోటులే చెక్కడా ఆ కొండ చాలా దూరం వుంది దాన్ని అందుకోలేం” వగరుస్తూ అన్నాడు వర్మ.

ప్రతిమ ఆగిపోయింది ఒక్కక్షణం మళ్ళీ రవివర్మని లాగుతూ పరిగెత్త సాగింది నల్లటి పొగ చుట్టేసింది ఇద్దరినీ అప్పటికే

ఒకే ఒక్క నిమిషం

ఆ తర్వాత తామిద్దరూ ఇక మనే అనుకున్నాడు రవివర్మ అకస్మాత్తుగా కాళ్ళకి చల్లటినీళ్ళు తగిలాయి రవివర్మకి నీళ్ళు క్రమక్రమంగా పెరిగి నడుంనుంచి చెవులదాకా వచ్చేసాయి గబగబా పరిగెత్తుతూంటే

ఈత కొడుతోంది ప్రతిమ కాళ్ళందక ఇక రవివర్మ ఒక చేత్తోనే ప్రక్కకి తిరిగి యీతకొట్టసాగాడు నీళ్ళలో వేడి తెలియటంలేదు కాని భుజంలోని గాయం మాత్రం సలుపుతోంది

పెద్ద సరస్సు అది నిండుగా చాలాదూరం దాకా నీళ్ళన్నాయి చుట్టూ అదృష్టం తమపక్షైన వుంది నీళ్ళమీదకి వచ్చి, తమని ఆ మంటలు కబళించలేవు అదృష్టం ప్రతిమ టాపం వో తనని కాపాడింది, సమయానికా సెలయేరువోకి దారి చూపి

రెండో చెయ్యి పనిచేయకపోవటంవల్ల, ఒంటిచేత్తో ఈతకొట్టడం కష్టంగా వుంది రవివర్మకి ఫయం వేసింది ఎన్నిగంటలు ఇలా యీతకొడుతూ సరస్సులో తిరగగలడు తనూ డునిగి చచ్చిపోతాడు యీతకొట్టలేక, కొన్ని గంటలయ్యాక

ప్రతిమ కొంచెందూరం వెళ్ళి, మళ్ళీ వెనక్కి వచ్చింది యీదుకొంటూ. రవివర్మ షర్ట్ కార్ పట్టుకుని లాక్కెళ్ళింది గబగబా

పెద్ద బండరాయి వుందా సరస్సుమధ్య రవివర్మని ఆ రాతిమీదకి చేర్చి, వెనకే తనూ వచ్చింది ప్రతిమ ఆ రాతిమీదకి అయిదారు నిమిషాలదాకా ఎవరూ మాట్లాడ కుండా, ఆయాసం, గుండె దడ తీర్చుకునే ప్రయత్నం చేస్తూండిపోయారు

ఒకరి చేతిని మరొకరు గట్టిగా పెనవేసి పట్టుకుని, చుట్టూ చూస్తూండిపోయారు, రేగుతున్న మంటలని, నల్లటి పొగకుండా

చాలా విశ్రాంతంగా వుండటంవల్ల, మంటలు తాయాకు వేడి, సెగ అట్టే బాధించటంలేదు వాళ్ళిద్దరినీ కాని దాదాపు ఏభై కిలోమీటర్ల వేగంతో వీస్తున్న గాలి మాత్రం మంటలమీదనుంచి వస్తూండటంవల్ల వేడిగా, వాడిగా తగులుతోంది

సరస్సువోని నీళ్ళని ఒంటిమీద చల్లుకుని, అవి వేడిగాలికి ఆవిరయే లోపలే, మళ్ళీకొత్త నీళ్ళు చల్లు కుంటున్నారు ఇద్దరూ వేడిగాలినుంచి ఆ విధంగా పువళమనం పొందసాగారు

నల్లటి పొగలు పైకిలేచి, ఆకాశమంతా నల్లటి దుప్పటి కప్పినట్లుగా, పైన పొగ ఆవరించింది మంటల మీదనుంచి పొగ ఇంకా లేస్తూనే వుంది

భీభత్సంగా మండుతోంది చుట్టూ అడవిలోని ఎంతు దుబ్బులు, చెట్లు, పెదరు పొదలు, లతలు, తీగలు, సమస్తం తగలబడి పోతున్నాయి ఆ మంటల్లో

ఈతపచ్చిన కొన్ని కొన్ని జంతువులు మాత్రం యీదుకొంటూ వచ్చాయి సరస్సులోకి కొన్ని జంతువులు గట్టుదగ్గరే నిలబడిపోయాయి నీళ్ళలోకి రాతేక, భయంగా అరుస్తూ

“ప్రతిమ” పిల్చాడు రవివర్మ

ప్రతిమ రవివర్మ కళ్ళలోకి చూసింది

ప్రతిమ నడుంచుట్టూ చేయివేసి అన్నాడు రవివర్మ

“ఇలా చుట్టూ మంటలు చెలరేగుతూంటే, వాటిలోంచి నిముషాల వ్యవధిలో తప్పించుకుని, ఓ సరస్సులో, బండరాయిమీద సీతో ఇలా కూర్చుంటానని అనుకున్నానా? పోనీ కలగన్నానా ఎప్పుడైనా జీవితం ఎంత వూహించలేనిది”

గలగలా నవ్వింది ప్రతిమ ప్రతిమకి తను చెప్పింది అర్థమయిందో లేదో తెలియలేదు రవివర్మకి

ప్రతిమని దగ్గరగా లాక్కుని, అలా దగ్గరగా ఆనుకుని కూర్చున్నాడు చాలా సేపు ఎప్పుడు నిద్రపట్టిందో తెలియదు ప్రతిమకూడా త్వరలోనే నిద్రలోకి జారి పోయింది.

మర్నాడు తెల్లవారుఝామన మెలకువ వచ్చింది రవివర్మకి నిద్రలో జారి బండరాయిమీదనుంచి నీళ్ళలోకి పడ్డాడు పడగానే మెలకువ వచ్చింది రవివర్మ నడుంచుట్టూ చేయివేసి పట్టుకున్న ప్రతిమ కూడా నీళ్ళలోకి పడ్డది

ఇద్దరూ బండరాయిమీదకి చేరుకున్నారు తిరిగి నీటిలోంచి

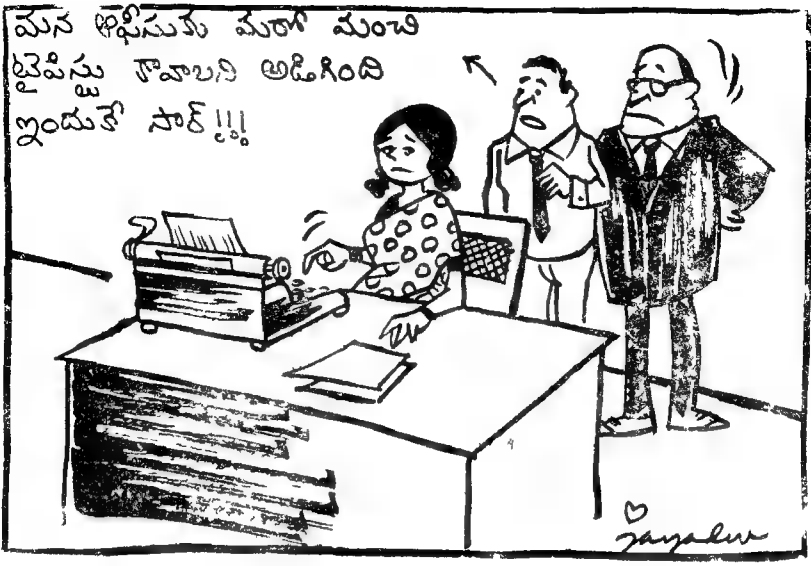
సరస్సుమీద తెల్లగా, మంచులా పేరుకుని వుంది పొగ మంటలులేవు సరస్సు చుట్టూ ఇప్పుడు నల్లగా మాడిపోయి వున్నాయి చెట్లు, నేలవాల్చిపోయి తెల్లటి పొగ వస్తోంది ఆ అడవిలోంచి నేల అంతా ఎల్లగా వుంది

రవివర్మ, ప్రతిమ కాసేపు అలాగే కూర్చుండిపోయారు చుట్టూ చూస్తూ రాత్రి చల్ల తెలియలేదు ఆ మంటలవల్ల ఎటు వెళ్ళాలో, ఎలా వెళ్ళాలో తెలియలేదు రవివర్మకి

ప్రతిమ తనని అనుసరించమన్నట్లుగా సౌంజ్చేసి ఓవైపు ఈదసాగింది రవివర్మ ప్రతిమ వెంట ఒడ్డుకి చేరుకున్నాడు యీది భుజం బాగా నలుపుతోంది గాయందగ్గర కారం చల్లినట్లుగా మండసాగింది నీళ్ళు తగలగానే

వెంటనే మందు వెయ్యకపోతే సెప్టిక్ అవుతుందేమోనన్న భయం కలిగింది రవివర్మకి ప్రతిమ దాదాపు పావుమైలు దూరంలో వున్న కొండవంక చూపించింది,

అక్కడికే తాము చేరాలన్నట్లుగా

ముందు నేలంతా నల్లగా వుంది కాలిన బూడిదతో నిండి పొగలు వస్తున్నాయి. టైపిస్టుదనుంచి వేడి సెగకూడా వస్తోంది కొంచెం కొంచెం ఒడ్డున పడుకుని నిద్ర గొతున్నాయి రకరకాల జంతువులు.

“ఎలా అక్కడికి చేరటం?” అడిగాడు రవివర్మ.

నిస్పృహగా చూసింది ప్రతిమ కాలిపోయిన ఆ అడవివంక కాళ్ళు, కాలకుండా కురిచిన కష్టం ఏర్బేగ్ కూడా జారిపోయింది రాత్రి ఎక్కడో ఒంటిమీద బట్టలతో బగిలారు ఇద్దరూ.

ప్రతిమ ఒడ్డున కూర్చుంది ఇక చేసేది ఏంలేదన్నట్లుగా ప్రక్కన కూర్చున్నాడు రవివర్మ. కొంచెం దూరంలో విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న జంతువులవంక చూసాడు రెండు తాదేళ్ళు, నాలుగయిదు మేకలు, ఏభైగ్రామ కుందేళ్ళు, నక్కలు, కక్కలేనన్ని కోతులు, పక్షులు, లేళ్ళు, దుప్పలు, నెమళ్ళు చాలా జంతువులు దగ్గర దగ్గరగా పడుకుని వున్నాయి.

ప్రతిమ చటుక్కున లేచి వెళ్ళి, ఓ మేకని చెవులు పట్టుకుని లాక్కొచ్చింది. రవివర్మకి సౌంజ్ చేసింది దోసిలి పట్టమని పాలు పితికింది రవివర్మ దోసిలిలోకి. రవివర్మ పాలని కొంచెం తాగగానే ఆకలి విజృంభించింది వక్కసారిగా.

తను భోజనంచేసి మూడురోజులు దాటింది అనుకున్నాడు రవివర్మ. వెంటనే లేచి, చేతులు కడుక్కుని, కాలిపోయిన అడవిలోకి అడుగుపెట్టాడు. సంద గజాలదాకా

తిరిగి, వెదకి, చేత్తో కాలిపోయిన ఓ కుందేలు పిల్లని తీసుకు వచ్చాడు ప్రతిమ అనందంగా అరిచింది రవివర్మ చేతులోని చెవుల పిల్లని చూడగానే

“డింప్లీ” అన్నది సంతోషంగా

రవివర్మ చిన్నగా నవ్వి అందించాడు దాన్ని ప్రతిమ దానిని తినే విధంగా మలుస్తూంటే, రవివర్మ మరో మేకని పట్టుకుని, నోట్లోకి పాలు పెతుక్కునే ప్రయత్నం చేసాడు చాలా భాగం కళ్ళమీద ముఖంమీద ఒలికిపోయాయి, అది అరుస్తూ తప్పించు కునే ప్రయత్నం చేస్తూంటే

రవివర్మ ముఖం, మెడ, చాతీ పాలతో తడిసిపోయింది ప్రతిమ విరగబడి నవ్వింది అరుస్తున్న మేకతో అవస్థపడుతున్న రవివర్మని చూసి దాన్ని తిట్టుకుంటూ, మళ్ళీ ఆ సరస్సులోని నీళ్ళతో తుడుచుకున్నాడు రవివర్మ, పాలుపోయేలా మెడ, చేతులు, చాతీ

రాతియుగపు మానవుడికి ఆహారమయిన, అడవిలో కాలి వచ్చిపోయిన కుందేలు మాంసాన్ని ఆత్రంగా, ఇష్టంగా తిన్నారు ఇద్దరూ, కడుపునిండా

సాయంత్రం చల్లబడేదాకా కూర్చున్నారు అక్కడే కదలకుండా క్రమంగా పొగ రావడం కూడా తగ్గిపోయింది చుట్టుప్రక్కల పేరుకున్న పొగ అంతా మాయమయిపోయింది చాలా జంతువులు ఆ కొండవైపు వెళ్ళిపోయాయి

ప్రతిమకి జ్వరం వచ్చినట్లుగా గ్రహించాడు రవివర్మ కొంచెం వెచ్చగా వుంది వళ్ళు, దగ్గరకు తీసుకోగానే

తన ప్రయత్నం విరమించుకున్నాడు కాని ప్రతిమ ఒప్పుకోలేదు రవివర్మని మీదకి లాక్కుంది ఆ నీటి ఒడ్డున, ప్రశాంతంగా వున్నచోట, గంటపైనే ఇద్దరూ మైమరచిపోయారు ప్రకృతిని, ప్రపంచాన్ని

సాయంత్రం సూర్యుడు అస్తమించడానికి రెండున్నర గంటలముందు బయట దేరారు ఇద్దరూ ఆ పావుమైలు దూరంలో వున్న కొండవైపు ప్రతిమని రెండు చేతులతో ఎత్తుకుని, తన బూట్ల కాళ్ళతో పరిగెత్తాడు రవివర్మ పరిగెత్తడానికి వీలు లేని చోట నడిచాడు

ఆ పావుమైలు దాటడానికి ఇరవై నిమిషాలు పట్టింది ఆ ఇరవై నిమిషాలు ఇరవై యుగాలుగా గడిచాయి రవివర్మకి బూట్లు తొడుక్కున్నా కూడా, భూమిలోంచి, కాలిన దుంగల్లోంచి వచ్చే వేడి తగులుతూనే వుంది కాళ్ళకి

అడ్డుగా వున్న పెద్దపెద్ద బూడిదకుప్పలు దాటేటప్పుడు, బూట్లలోకి, కాళ్ళకి వేడి బూడిద అంటుకుని సరకాన్ని జై ప్రికి తెచ్చింది ఆ ఇరవై నిమిషాలు.

ఇరవై నిమిషాలదాకా అలా నడవలేకపోయేవాడు, తనచేతుల్లో అందాల భరిణ ప్రతిమ లేకపోతే కొండదగ్గర దించాడు ప్రతిమని కొండరాళ్ళు వేడిగా వున్నాయి. కాని అవతలనుంచి కొద్దిగా చల్లగాలి రాసాగింది

ఇద్దరూ ఆ చిన్న కొండ అంచువెంబడే నడిచారు. ప్రతిమ ఓచోట ఆగి రవివర్మ చేతిని పట్టుకుని కొండలోవున్న చిన్న గుహలోకి ప్రవేశించింది లోపలికి వెళ్తున్నకొద్దీ చీకటి అధికం అయి, చివరికి కళ్ళముందు నల్లటి తెరలు కట్టినట్లుగా అయింది

ఆ గుహలో విషసర్పాలుంటాయేమోనన్న భయంకలిగింది రవివర్మకి అలాంటి గుహలో నడవడానికి ప్రతిమకి వున్న గుండె ధైర్యానికి అబ్బురపడ్డాడు గుహ రాను రాను సన్నమవుతున్నట్లుగా కూడా గ్రహించాడు

పాము బుసలు విసిపిస్తున్నాయి మధ్యమధ్యలో ఒళ్ళు జలదరిస్తోంది రవివర్మకి ఇంత కష్టపడి చివరకి యీ గుహలో తన ప్రాణం ఏ పాము కాటుకో అంతం అవుతుందనే అలోచనలో రోమాలు నిక్కబొడుచుకున్నాయి ప్రతిమ చేతిని వదల కుండా, గట్టిగా పట్టుకున్నాడు

నాలుగయిదు నిమిషాల తర్వాత గుహ మళ్ళీ వెడల్పు అవసాగింది కొద్దికొద్దిగా వెలుగు రాసాగింది మరో నాలుగు నిమిషాల తర్వాత దూరంగా మక్కలా కనిపించింది వెలుగు, చందమామ ఆకృతిలో

సూటిగా ఆ వెలుగువంటే నడవసాగారు ఇద్దరూ నడుస్తున్నకొద్దీ అది వెలుపలికి దారి అని, చందమామ కానీ, సూర్యుడు కానీ కాదని అవగాహన అయింది రవివర్మకి ఆ గుహ ముఖంలోంచే వస్తోంది వెలుతురు లోపలికి

ఆ గుహద్వారం దగ్గరకి చేరుకున్నాక వూపిరి పీల్చుకున్నాడు రవివర్మ బయటికి చూసాడు

అడవి

వేసవికాలంలో చాలా భాగం షార్తిగా ఎండిపోయినా, అక్కడక్కడ కనిపించే పచ్చటి ఆకులతో పచ్చగా కనిపించింది అడవి ఇద్దరి కళ్ళకి కొండ అడ్డు వుండటం వల్ల మంటలు అవతలివై పుకి పాకలేదు అగ్నికి ఆహుతి అవకుండా కొండ కాపాడింది, ఆ అడవిని

చిన్నగా నిట్టార్చాడు రవివర్మ

బయటికి రాగానే చల్లగాలి తగిలింది ఆహ్లాదంగా

ఆ కొండ అంచులో, కొద్దిదూరంలో నాలుగు పిల్లులు కనుపించాయి వాటివంక చూపించాడు రవివర్మ వాటివైపు నడిచారు ఇద్దరూ ఆసక్తిగా కొంచెంచూరం వెళ్ళగానే పిల్లులలా కనిపించలేదు అని

వాటి వంటిమీద అన్నప్రంగా కనిపించే నల్లటి చారలు, మీసాలు, కళ్ళు చూడగానే ప్రతిమ రవివర్మ చేతిని పట్టుకుని లాగింది అదేసమయంలో పెద్దగా వినిపించింది పులిగాండ్రంపు దూరంనుంచి

పులి పిల్లలు అవి

ఇద్దరూ గాండింపు వినిపించిన వైపు కాక, రెండోవైపు కాలి సత్తువకొద్దీ పరిగెత్తారు

15

రవివర్మ, ప్రతిమ నెమ్మదిగా నడుస్తున్నారు, చేతిలో చెయ్యివేసుకుని, పార్క్ లో విహారానికి వచ్చిన కొత్త దంపతుల్లా

రవివర్మ చెట్ల బోదెలవంక చూస్తున్నాడు పరీక్షగా చెట్ల బోదెలకి తుమ్మ జిగురు తయారయివుంది వాటివెంబడి నడుస్తున్నకొద్దీ రెండు మూడు రోజుల క్రితం పెట్టిన గాట్లు కనిపించసాగాయి చెట్లకి

అడుగువ్యాసంలో ఆ పెద్దపెద్ద వృక్షాల బోదెలను చెక్కేసారు వులితో, తుమ్మ జిగురుకోసం తుమ్మ చెట్లు, సర్వే చెట్లు, మద్దిచెట్లు, వేపచెట్లు, అనేకరకాల చెట్లూ అంటే మనుష్యులు వచ్చి వెళ్ళారు అక్కడికి

మనుష్యులెవరయినా కనబడచ్చని రవివర్మ నడుస్తున్నాడు ఆ చెట్లగాట్లు, కొంతదూరం నడిచాక, ఆరోజే చేసినంత తాజాగా కనిపించాయి

ఉత్సాహంగా నడవసాగాడు, ప్రతిమ చేతినిపట్టి లాగుతూ, మనుష్యులు కనబడాలని భగవంతుణ్ని మనసులోనే ప్రార్థిస్తూ

పావుగంట తర్వాత రవివర్మ బయటకి వచ్చాడు అనుకోకుండా, హఠాత్తుగా మూడు, నాలుగు రోజులనించి రవివర్మ కోరుకున్నట్లుగా, అడవిలోంచి బయటకి వచ్చాడు రవివర్మ నమ్మలేక చూస్తూ నిల్చుండిపోయాడు.

ఎదురుగా మళ్ళీ చెట్లవరస

ఆ చెట్ల వరసకీ, రవివర్మ నిల్చున్న చోటుకీ మధ్య, అరవై అడుగుల వెడల్పున తారురోడ్డు తారురోడ్డుకి అనుకుని అవతలివైపు టెలిగ్రాఫ్ స్తంభాలు

ఎండకి మెరుస్తోంది తారురోడ్డు

“హుర్రే ఎబ్ లాస్ట్” అన్నాడు రవివర్మ ఆనందంగా- ప్రతిమని గాల్లోకి ఎత్తి తిప్పాడు గిరగిరా కాని ప్రతిమ కళ్ళలో ఏమాత్రం సంతోషం కనపడలేదు రవివర్మకి దిగులుగా వున్నాయి

“ఏయ్ డింప్లీ బయటపడ్డాం ఇక మనం ఊమం ఏ కారో, లారీయో వస్తే ఆపేద్దాం” అన్నాడు

ప్రతిమ మౌనంగా వుండిపోయింది ఎప్పటిలాగే

“ఏం? దేనికి దిగులుగా వున్నావ్?” అడిగాడు రవివర్మ ప్రతిమని, చూపుడు వేలిని గడ్డంకింద వుంచి, వ్రేలితో ముఖాన్ని పైకెత్తుతూ

ప్రతిమ కళ్ళు చూసాయి రవివర్మ కళ్ళలోకి దిగులుగా, దీనంగా, అన్నీ కోల్పోయినవాటిలా చూసాయి విచలితుడయ్యాడు రవివర్మ ఆ చూపులకి

“హెలో బేబీ హుషారుగా వుండు” అన్నాడు ఆ కళ్ళని ముద్దుపెట్టుకుని

ప్రతిమ ప్రతిమలాగే నిల్చుంది కదలకుండా, రవివర్మ చేతిని చదలకుండా, పట్టు మరికొస్త బిగిస్తూ

“ఏ వెసాకల్ వచ్చినా ఆపేస్తాను వెనక్కి-వెళ్ళి మా వాడితో చెప్పు జరిగిందంతా ఏం? ఖంగారుపడుతుంటాడు ఇంటికి చేరగానే వెంటనే వుత్తరం వ్రాయలేనవి చెప్పు నాన్నగారు పెళ్ళంటూ గొడవచేస్తుంటారు ఒకప్రక్క ఆ ఇంపోర్ట్, ఎక్స్పోర్ట్ వ్యాపారంలోకి సన్ను లాగాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు నా కివేంపట్టవు తెలుసా నో ఆటాచ్ మెంట్స్ ఐ వాంట్ బి కేర్ ఫుల్ వెళ్ళికి నిన్ను తప్పకుండా పిలుస్తాలే మేమేసాబ్ ”

ప్రతిమకి అర్థంకాని భాషలో, అనవసరమయిన విషయాలన్నీ గబగబా చెప్పుకు పోతున్నాడు రవివర్మ ఆ రోడ్ని చూడగానే సంతోషం ఎట్టలేకపోతున్నాడు అసలా అడవిలోంచి ప్రాణాలతో బయటపడతాననే నమ్మకం నశించిపోయింది రవివర్మకి

ప్రతిమ ఇంకా అలాగే నిలబడి చూస్తోంది ఏంచేయాలో తెలియనిదానిలా

“ధాంక్యూ బేబి నీకు చాలా శ్రమిచ్చాను ఇక వెళ్ళు వెళ్ళి చెప్పు ”

ప్రతిమని వెనక్కి వెళ్ళమన్నట్లుగా సాంజ్జుచేసాడు తిరిగి కేంప్ కి వెళ్ళిపోతున్నట్లుగా సాంజ్జుచేసాడు

ప్రతిమ కదలలేదు

మారంగా ఏదో బండి వస్తున్న చప్పుడు వినిపించింది ఆ శబ్దం దగ్గరవ సాగింది క్రమంగా

“బండి ఏదో వస్తోంది.” అని రవివర్మ రోడ్డుమీదకివచ్చి, జేబులోంచి రుచులు వూపసాగాడు అపమన్నట్లుగా

రవివర్మకి పదిగజాల ముందు ఆగిందో తెల్లటి ఓక్స్ వేగన్ లోపల ద్రయి వింగ్ వీల్ ముందు కూర్చున్న అమెరికన్ పరీక్షగా చూసాడు వింతగా కనబడుతున్న రవివర్మ వంక

మాసిపోయి, చిరిగిపోయిన బట్టలు, వంటినిండా ముళ్ళు గుచ్చుకున్న గుర్తులు, గుహలో అంటిన బూజు, పెరిగిన గడ్డం, సీరసంగా కనిపించే ఆకారం, పొగ చూరి నట్లుగా వున్న బూట్లా వింతగా వున్నాడు

“ఎవరు నువ్వు ఏం కావాలి?” అడిగాడు ఆ ముసలతను గేర్ చూరుస్తూ

“మైసూర్ వైపు వెళ్తున్నారా?” అడిగాడు రవివర్మ ఇంగ్లీష్ లోనే బిగ్గరగా “అవును ”

“నాకు లిప్టు ఇస్తారా?”

“ఇక్కడికి ఎలా వచ్చావ్?”

“కాలి నడకన ”

“ఎక్కడ నుంచి?”

“అడవిలోంచి ”

ఆ ముసలతని ప్రక్కన కూర్చుని వున్న అమెరికన్ యువతి ఆశ్చర్యంగా చూసింది, రవివర్మ వంక, అతని ఆకారం వంక

“అడవిలోంచా?” అడిగింది గట్టిగా

“అవును నాలుగు రోజులనుంచి అడవిలోనే దాకికోసం తిరుగుతున్నాను ”

“కమాన్ మై బాయ్” అన్నాడతను

“ఓన్ సెకండ్ ”

రవివర్మ చెట్ల వాటున నిల్చుని వున్న ప్రతిమ దగ్గరకు వెళ్ళాడు రోడ్డు దాటి రెండు భుజాల మీద చేతులు వేసి అన్నాడు, కళ్ళలోకి చూస్తూ

“గుడ్ బై ప్రతిమా!”

ప్రతిమకి అర్థమయింది జరగబోయేది అది తనకిష్టం లేదని చెప్పాయి ప్రతిమ కళ్ళు ఆడవాళ్ళు చెప్పేవిధంగా, ఎఫెక్టివ్ గా, ప్రపంచంలో ఏమూలవాడికయినా, ఏ భాషవాడికయినా అర్థం అయేలా చెప్పాయి ఆ కళ్ళు

నీళ్ళు కార్పాయా కళ్ళు ఏడుస్తోంద్.

ప్రతిమ ఏడుస్తోందని గ్రహించి కొద్దిగా ఆశ్చర్యపడ్డాడు రవివర్మ రెండు చేతులతో కన్నీళ్ళు తుడుస్తూ అన్నాడు

“ఛ ఛ ఏడవక మళ్ళీ ఎప్పుడై నా వస్తాగా ”

రెండడుగులు వెనక్కి వేసాడు

చటుక్కున అగిపోయాడు, 'డింప్లీ' అన్న మాట విని

మాట్లాడుతోంది ప్రతిమ మాట్లాడుతోంది గబగబా మాట్లాడుతోంది అంత దాకా 'డింప్లీ' అన్న మాట మాత్రమే, ఆ మూడు రోజులు కలసే పది, పన్నెండు సార్లు మాత్రమే 'డింప్లీ' అన్న మాటను వుచ్చరించిన ప్రతిమ, వూపిరి తీసుకోకుండా గబగబా చెప్తోంది రవివర్మకి అర్థంకాని కోయ భాషలో

కారు హోరన్ వినబడింది

"ఓ ప్రతిమా, నన్ను వెళ్ళనీయ్" అన్నాడు ప్రతిమ చేతులు విడిపించు కుంటూ

ప్రతిమ వదలలేదు రవివర్మని

బలవంతంగా వదిలించుకుని పరిగెత్తాడు రోడ్డు మీద కారు వైపు వెనకే పరుగెత్తుకొచ్చింది ప్రతిమ. కారు తలుపు మూసి అన్నాడు రవివర్మ ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్న ఆ అమెరికన్ దంపతులతో

"పోనివ్వండి"

"ఎవరా పిల్ల?" అడిగాడు ముసలాయన పోనిస్తూ

"మార్గదర్శి" చెప్పాడు

ఓక్స్ వేగన్ కొద్దిగా వేగం అందుకుంది దానివెంట పరిగెత్తుతూ ప్రతిమ ఏదో చెప్తోంది ఏడుస్తూ క్రమంగా ప్రతిమ అందుకోలేనంత వేగంగా పోతోంది ఓక్స్ వేగన్

"డింప్లీ"

అడవి అంతా ప్రతిధ్వనించేలా అరిచింది ప్రతిమ ప్రతిమ అంత గట్టిగా అరవగలదని అనుకోలేదు రవివర్మ ఎప్పుడూ.

'డింప్లీ' మళ్ళీ అరిచింది గట్టిగా

మలుపు తిరుగుతూంటే చూసాడు రవివర్మ కిటికీలోంచి వెనక్కి మోకాళ్ళ మీదకి వాలిపోయి, ముఖంలో చేతులు వుంచుకుని ఏడుస్తోంది ప్రతిమ రోడ్డుమీద ఒంటరిగా

చిన్నగా నిట్టూర్చాడు

వేంట్ బేబులోంచి తడిసిపోయిన రూపాయ నోట్లని తీసి సీట్ మీద పరిచాడు ఆరడానికి అప్పుడు గ్రహించాడు రవివర్మ నిశ్శబ్దంగా తనని వాళ్ళిద్దరూ గమనిస్తున్నారని.

"హూ, నా పేరు రవివర్మ కలకత్తా నుంచి వచ్చాను" చెప్పాడు రవివర్మ నవ్వుతూ

"మిస్టర్ అండ్ మిస్సెస్ హేరింగ్టన్ జూలాజికల్ సర్వే నిమిత్తం వచ్చాం, ప్లారిడా, అమెరికానుంచి"

“థాంక్ గాడ్! మీరు కనబడకపోతే, లిప్స్ ఇవ్వకపోతే ఇబ్బంది పడేవాణ్ణి మైసూర్ చేరాక, ముందర ట్రంక్ కార్ చేయాలి ఇంటికి ఈ చూడు రోజులు ఎన్ని ఇబ్బందులు సడ్డానో చెప్తే నమ్మరు మీరు పులులు, ఏనుగులు, బాణాలు, విషాలు, పాములు, దావానలం గోడ్ గాడ్ బ్రతికి బయటపడ్డాను ”

కారు చెక్ పోస్ట్ ముందు ఆగింది చెక్ పోస్ట్ అధికారులు వాళ్ళ పర్మిట్స్, ఇతర కాగితాలు చెక్ చేస్తూంటే, రవివర్మ కర్నాటక, తమిళనాడు సరిహద్దుల్లో వున్న కోతులవంక, ‘థాంక్స్ విజిట్ ఎగెయిన్’ అని వ్రాసివున్న తమిళనాడు రాష్ట్ర సైన్ బోర్డు వంక, ‘వెర్ కమ్ టు కర్నాటక’ అని వ్రాసివున్న కర్నాటక రాష్ట్ర సైన్ బోర్డు వంక చూసాడు

కారు వూటీ, మైసూర్ ఘాట్ రోడ్ మీద, తమిళనాడు రాష్ట్రంలోంచి కర్నాటక రాష్ట్రంలోకి ప్రవేశించింది, అడ్డుగా వున్న బారియర్ తీయగానే

“మైసూర్ కి ఎప్పుడు చేరుతాము” అడిగాడు రవివర్మ వాళ్ళని సమాధానం, చెప్పి కొన్ని ఊరాల తర్వాత అడిగాడు ఆయన

“నీ పేరు రవివర్మా?”

“అవును ”

“అయితే ‘డింప్లీ’ అంటే అర్థం ఏమిటి?

“డింప్లీ”

“అవును డింప్లీ ”

“డింప్లీ నాకు తెలియదు ”

16

వరాకాలంలో, ఓ రోజు కలకత్తాలోని ఓ ఖరీదయిన ఇంట్లోంచి అప్పుడే కారులోంచి బయటకి వెళ్తున్న రవివర్మకి ఎదురుపడ్డాడు పోస్ట్ మేన్ గేట్ కున్న పోస్టు బాక్స్ లో వుత్తరాలు వేయకుండా, వాటిని డ్రయివింగ్ సీట్ లో కూర్చుని వున్న రవి వర్మకి అందించాడు పోస్టు మేన్

రవివర్మ కారు ఇంజన్ ఆపేసి, రెండు వుత్తరాల వంక చూసాడు ఒకటి తనది రెండోది భార్యది భార్యకిచ్చేసాడు ఆ వుత్తరాన్ని

క్రొత్తగా పుట్టింటినుంచి కాపరానికి రావటంవల్ల, తలిదండ్రుల దగ్గరనుంచి చాలా తరచుగా వుత్తరాలు వస్తున్నాయి రవివర్మ భార్యకి

రెండోది తమిళనాడు రాష్ట్రంలో, వూటీకి ఎనభై మైళ్ళ దూరంలో వున్న తన మిత్రుడు, ఫారెస్టు రేంజర్ వ్రాసిన వుత్తరం

చింపి, కాగితం బయటకి తీసాడు రవివర్మ అత్యంతగా చాలా వారాలనుంచి ఆ వుత్తరం కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాడు రవివర్మ

డియర్ రవివర్మ,

నీ వుత్తరం, శుభలేఖ అందాయి కంగ్రాట్స్ ఎండ్ ఆల్ ది బెస్ట్

నీ వుత్తరంలోని రెండో పేరా ప్రతిమకి యీ అడవులన్నీ కొట్టిన పిండి బాగా తెలుసు నిజానికి అంగుళం అంగుళం కూడా తెలుసంటే అతిశయోక్తి లేనంతగా తెలుసు అడవిలో మీ ఇద్దరినీ కలిపి ఎక్కడ వదిలినా, ఒక్కపూటలో బయటికి తీసుకురాగలదు

నిజానికి ప్రతిమ తప్పనిసరిగా అలాగే తీసుకురావాలి నీకు తెలియని ఓ సంగతి, నీకు ఆసక్తిగా వుంటుందని వ్రాస్తున్నాను వీళ్ళలో ఓ సాంప్రదాయం గురించి నీకు చెప్పివుంటే ఎంతో బావుండేదని ఇప్పుడు విచారపడుతున్నాను

పెళ్ళయిన మొదటి మూడు రోజులూ—ముఖ్యంగా మూడు రాత్రులు ఎవరికీ కనపడకుండా గడుపుతారు వంటరిగా పెళ్ళయినదన్న దానికి చిహ్నం అది ఒకవేళ పరాయిపురుషుడితో, వీళ్ళ జాతికన్య, మూడు రాత్రులు వరుసగా పెళ్ళి కాకుండా గడిపితే, ఆ కన్యకు, ఆ పురుషుడికి పెళ్ళయినట్లు గుర్తు మూడోరాత్రి మధ్యలోనో, ఇక రెండు మూడు గంటల్లో సూర్యుడుదయస్తాడనంగానే ఆ కన్య తిరిగి వచ్చినా పెళ్ళి కానట్లే లెక్క

విచిత్రంగా లేదూ ప్రతిమ మనసు గ్రహించలేకపోయావనిపించింది అంతా అయ్యాక నీకు పెళ్ళయిపోయింది కనుక, ఇక 'డింప్లీ' అన్న మాటకి అర్థం వ్రాయటంలేదు నీకు ఇక పూర్తిగా అనవసరం కాబట్టి ముందరే తెలుస్తే మరోలా వుండేదేమో,

మరో ముఖ్యమయిన సంగతి ప్రతిమ నీకు త్వరలో కూతురొ, కొడుకో అందించబోతోంది, అందుకోడానికి నీకు ధైర్యం చాలినా, చాలకపోయినా

యువర్స్ సిన్సియర్లీ

పూపిరి పీల్చడం కూడా చేతకాలేదు రవివర్మకి వుత్తరం పూర్తవగానే. నివ్వెప్పిపోయి చూస్తూండిపోయాడు ఆ వుత్తరం వంక

ఒంట్లోని రక్తం అంతా గుండె దగ్గరికి చేరి, అక్కడే ఆగిపోయినట్లుగా ఫీల్ అయ్యాడు రవివర్మ గుండె బరువెక్కింది

మృదువుగా భర్త భుజంమీద చెయ్యివేసి ఆకిగింది రవివర్మని అతని భార్య

“ఎందుకలా అయిపోయారు ఎవరు వ్రాసారు ఏం వ్రాసారు”

— సమాప్తం —

మొచ్చుటైన ప్రేమకథ

చందు సోంబాబు

పేరు పద్మజ వయసు ఇరవై రెండు
వదువు మెడిసిన్ రంగు పసిమి
చాయ అందంలో ఆజంతా శిల్పం

సన్నం, పొడుగు, కోలమొహం,
నొక్కుల జుట్టు, ఖరీదైన చీర, మాలింగ్
కలర్ బ్లౌజు, పల్చని ఆకు చెప్పులు,
మెళ్ళో సన్నని గొలుసు, చెవులకి పెద్ద
రింగులు, ఒక చేతికి రిఫ్టవాచీ, మరో
చేతికి రెండు బంగారు గాజులు ఇదీ
పద్మజ రూపం

కారుండి బెజవాడలో రెండు
మేడలూ, హైద్రాబాద్ లో రెండు మేడలూ
వున్నాయి బ్యాంకులో డబ్బు ఎంతుందో
తేలీడు. భూములున్న మారాజు, ఆదరాల
తల్లితండ్రి

పేరు రంగనాథరావు వృత్తికి

కంట్రాక్టరు

ఇద్దరే కూతుర్లు పెద్ద పిల్ల సుమతి
డాక్టరు పెళ్లయింది

రెండోది పద్మజ ఖరీదైన మనిషి
కడుపున పుట్టడం ఆడపిల్లకి ఎది జన్మల్లో
చేసుకున్న పుణ్యకారణం అని నా నమ్మకం.
కారుందని పద్మ చెప్పదు కార్లో షికార్లు
కొట్టదు స్నేహితులంటే చల్లమాలిన
ప్రేమ అంచేత వాళ్ళతో కలిసి సిటీ
బస్సుల్లోనే తిరుగుతుంది సరిగ్గా పద్మజని
నేను మొదటిసారి ఎర్రమంజిల్ దగ్గర
బస్సులోనే చూసేను పద్మజని ఒకసారి
చూస్తే చూపుని తిప్పుకోడం అంత తేలి
కైన విషయం కాదు పద్మజ వేపు
దిక్కులు చూస్తూ బస్సు ద్వైవరు బస్సు
నెక్కడ గుద్దిపారేస్తాడో అనిపించి భయ

పడిన మాట నిజం పద్యజని చూసేక
ఆ పిల్ల గురించి నేను విన్నదంతా నిజమే
అనిపించింది

మా ప్రసాద్ పద్యజ వెనుక ఎందుకు
పడుతున్నాడో కూడా అర్థం అయింది
ప్రసాద్ మా అన్నయ్య కొడుకు బి.ఎ
పై నల్ చదువుతున్నాడు పద్యజ ఎక్క-
డుంటే ఆ పరిసరాల్లోనే వుంటాడని
విన్నాను ప్రేమించడం తప్పని నా ఉద్దేశం
కాదు

ఆ మాటకొస్తే నేను రాసినవన్నీ
ప్రేమ కథలే అయితే నాకున్న అభి-
ప్రాయం ఒక్కటే అసలు ప్రేమించ
కూడదు ఒకవేళ ప్రేమించినా ఆ ప్రేమ
సుఖంతం కారాదు నిజ జీవితాల్లో ప్రేమ
పెళ్ళిళ్ళు నూటికి తొంభయి తొమ్మిది
పెయిలవుతాయని నా నమ్మకం

నిజానికి మా వాడికి పద్యజకి మధ్య
అకాశానికి ఛామికి మధ్య వున్నంత
తారతమ్యం వుంది

తోటరాముణ్ణి రాజకుమారి వరించిన
సందర్భాలున్నాయి కానీ పద్యజ మావా
డ్నేమీ ప్రేమించలేదు తన వెంటపడే ఓ
పోకిరీగాడనే అభిప్రాయం వుంది అతను
రాసిన ఓ అరడజను ప్రేమలేఖల్ని
చూస్తుండగానే చించిసారేసిందని ప్రసాద్
ఫ్రెండ్ సురేష్ నాకు చెప్పాడు అసలు
పద్యజ గురించి నాకు చెప్పింది కూడా
సురేష్ ను

అప్పుడు మావాణ్ణి నిలదీసి అడిగాను.
ప్రసాద్ నీకంటే ఏదేళ్ళు చిన్నవాడు
అంచేత నా దగ్గర ఓ ఫ్రెండ్ లా
వుంటాడు అన్నకొడుకు గనక వాడు

నేనంటే భయపడి అణగి మణిగి వుండా
లని నేను ఎప్పుడూ అనుకోను

ప్రసాద్ నా మాటల్ని తేలిగ్గా కొట్టి
పారేసి అన్నాడు

“నీ కెవరో కట్టుకథ చెప్పారు
బాబాయ్, భలేవాడివి నేను ప్రేమించడ
మేమిటి? నయం ఇంకా ఈ సంగతి
అమ్మకి చెప్పావు కాదు,” అన్నాడు

నేను వృత్తిరీత్యా లాయర్ని వాడు
నాకు అబద్ధం చెప్పడం నా క్లౌచెం
కష్టం కలిగింది వాణ్ని బుజ్జగించి
అడిగేను

“ఫర్లేదు ఇదేమీ నేరం కాదు నువ్వు
నిజం చెబితే నా సహకారం నీకుంటుంది”
అన్నాను వాడితో ఎలా మాట్లాడితే నిజం
చెబుతాడో నాకు తెలుసు

ప్రసాద్ కొద్దిసేపు తలొంచుకున్నాడు
గోళ్ళు కొరికాడు నాకేసి అదోలా అను
మానంగా చూసేడు ఆఖరికి అన్నాడు

“నిజమే బాబాయ్! నేను పద్యజని
బాగా లైక్ చేస్తాను” అన్నాడు.

“ఒట్టి లైకింగేనా? లేక లవ్వా?”
అడిగేను

“ఏమో! అదేమిటో నాకు తెలీదు
కాని పద్యజని చూడందే మాత్రం నేను
వుండలేను” అన్నాడు

“నాకోసారి ఆ అమ్మాయిని చూపి
స్తావా?” అడిగేను

నేను పద్యజని అప్పటికే చూశాను.
అయితే అది వాడికి చెప్పలేదు నేను

“పద్యజకి నువ్వు బాగా తెలుసు”
అన్నాడు

“ఎలా?”

“నీ కథలంటే చాలా ఇష్టం పడ్తుంటి”

ఆ మాట వినగానే నాకు ఏనుగెక్కినంత సంబరం కలిగింది రచయితలు అల్పసంతోషులని నాకు తెలుసు ఎవరైనా మేము ఏ చెత్త రాసినా బాగుందంటే వాడి ముక్కు మొహం తెలీక పోయినా కూర్చోబెట్టి కాఫీ యిచ్చి పంపందే తోచదు అందునా పద్మజలాంటి అందాలరాసికి నా కథలంటే ఇష్టం అని విన్నప్పుడు వంద ములగ చెట్లెక్కి పోయినా ఆశ్చర్యం లేదు

“ఆ విషయం నీకెలా తెలుసు?” అడిగేను

ప్రసాద్ నవ్వాడు

“పద్మజ విషయాలు ఎప్పటికప్పుడు నాకు తెలుస్తాయి. సంగీతం మాష్టరబ్బాయితో అందిట”

“పాటలు కూడా పాడుతుందా?” అడిగేను

“రేడియోలో కూడా పాడింది” అన్నాడు

ప్రసాద్ ఓజం తట్టి చెప్పాను

“నువ్వేం దిగులుపడకు మిగిలిన విషయాలు నేను చూసుకొంటాను కానీ ఓ షరతు ఆ పిల్లకి నువ్వంటే ఇష్టమైతే నే సహాయం చేస్తాను లేకపోతే నువ్విక ఆ ఛాయలకి కూడా వెళ్ళకూడదు”

అన్నాను

“అలాగే” అన్నాడు ప్రసాద్

తర్వాత వాడు వెళ్ళిపోయాడు

ప్రసాద్ నా అన్న కొడుకు వాడి బాగోగులు చూడవలసిన అవసరం నా

పైన లేకపోలేదు ప్రసాద్ ప్రెండ్ గోపీ పున్నాడు గోపీ మాటలు చెప్పినంతగా ఏ పనినీ చేతల్లో చేసేరకంకాదు మా వదిన దగ్గర పున్నదీ లేనిదీ పోగు చేసి ప్రసాద్ గురించి చెప్పాడు దాంతో ఆవిడగారు కంగారుపడిపోయి నన్ను పిలిపించి,

“చూడ్వాయనా, వాడు మాకెంతో నీకూ అంతే మా మాటకంటే నీమాటే వింటాడు ఎలాగైనా అపిల్ల వెనుక తిరక్కుండా చూడు” అని బ్రతిమిలాడింది వదినకి మేనకోడల్ని కోడలిగా చేసుకోవాలని కోరిక వదినకి అలాగే అని హామీ ఇచ్చాను ఆవిడిచ్చిన కాఫీ తాగి బయట పడ్డాను

కోర్టుకి శెలవలు వచ్చేవాళ్ళు కూడా లేకపోవడంతో నాకు తీరుబడి ఎక్కువై పోయింది

తోచని వ్యవహారంగా ఇందుర్ ప్రవేశించాను ఇప్పుడిదో పెద్ద హెడేక్ అయి పోయింది వదినకి తెలిసంతవరకూ ఓలా పున్న విషయం ఇప్పుడు చిక్కులో పడి పోయింది ప్రసాద్ తరపున వకల్తాపుచ్చుకొని ఏమన్నా చేస్తే నన్ను, అన్నయ్యా, వదినా పుతికి పారేస్తారు అలా కాకపోతే ప్రసాద్ గాడు ఏడుస్తాడు పైగా వాడనలే ముక్కోపి వాడికెమన్నా ఓ పని చేద్దామని కనక అనిపిస్తే ఆ పనిని చేసేవరకూ నిద్రపోడు తగ్గట్టుగా వాడి నేస్తాలందరూ కూడా దాదాలే దాదాలంటే నాకు భయమని కాదు ఎలాంటివాడి కొమ్ములైతూని విరిచేసే శక్తి నా వృత్తికుంది

ప్రసాద్ కు నేను మాటిచ్చాను దాంతో

ఆ లెక్కల మాస్టారి మరో
చాదస్తమే సునితా! వాళ్ళ
అమ్మాయిని ఈ పాతకెళ్ళ
కుర్రాడికెళ్ళి చేద్దామనుకుంటే
ఆ సంబంధం క్లాష్టే తప్పి
పోయిందట! అందుకని
ఇప్పుడా అమ్మాయికి బాదేసి
ఏళ్ళ కుర్రాళ్ళని బిదుగుతున్నా
మూసి ముడిపెడతా
నంటున్నాడట!!

అతని స్నేహితులు నా దగ్గరికి రాక
పోకలు ఎక్కువ చేశారు జనం ఏకాగ్రణం
చేత వచ్చినా చూసేవాళ్ళకి స్లీడరనే
వాడిల్లు హదావిడిగా కనబడ్డం మంచిది

ప్రసాద్ అసలు కాలేజీకి పోవడం
లేదని గోపీ చెప్పాడు మెడికల్ కాలేజీకి
ఎదురుగా నిరీక్షణలో గడిపేస్తున్నాడు
గంటల తరబడి బస్టాపుల్లో నించోడం,
సినిమా హాల్స్ దగ్గర కాపలా కాయడం,
రవీంద్రభారతిలో ఏ పాటకచ్చేరి జరిగినా
వెళ్ళి హాజరై పోవడం చేస్తున్నాడు

—నాకిది బొత్తిగా నవ్వులేదు

వాడు పాడై పోవడం కళ్ళతో చూస్తూ
వూరుకొనేదెలా? వాడు పూర్తిగా పాడై
పోక ముందే ఓ దార్లో పెట్టాలని నిశ్చ
యించుకున్నాను

ఉదయం కాఫీ తాగి పేవరు చూస్తు
న్నాను

“స్లీడరుగారున్నారా?” అన్న మాట
లకి తలెత్తి చూసేను నా కళ్ళని నేను

నమ్మలేకపోయాను

నేను కళ్ళ ముందే ఉన్నా స్లీడరుగా
రున్నారా అని అడుగుతుంటే వళ్ళు మండి
పోయింది కానీ నేను వయసుకి కుర్రాడిని
మామూలుగా రోడ్డుమీది కెళ్ళితే ఏ కాలేజీ
స్టూడెంట్ అనుకుంటారే తప్ప లాయ
ర్ని మాత్రం ఎవరూ లనుకోరు

“స్లీడరుగారితో పనేమిటి?” అడిగేను

“కోర్టు పని కాదు” అంది పద్మజ

మిగిలిన ఇద్దరూ కిసుక్కున నవ్వేరు

“మీరేం పని మీద వచ్చారు?”

అన్నాను

“వివరాలు మీ కెందుగ్గానీ, స్లీడర్
గార్ని పిలవండి” అంది

నా వళ్ళు మండింది

“నేనే లాయర్ రావుని” అన్నాను

“మీరా? నయం స్లీడరుగారంటే మీ
నన్నగారనుకొన్నాను” అంది

“ఇంకా తాతగారనుకోలేదు నమ్మకం
లేకపోతే ఆ గోడకున్న ఫొటోకేసి

చూడండి” అన్నాను

పద్మజ భాటోకేసి చూసి నవ్వింది
పద్మజ నవ్వి నప్పుడు బుగ్గలు సొట్టలు
పడ్డాయి

“మీరింత చిన్నవాళ్ళను కోలేదు”
అంది

“మీకంటే చిన్నవాణ్ణి కాదుగా”
అన్నాను

పద్మజ నవ్వింది

“నా మీరు రానే కథలంటే చాలా
ఇష్టం. అందుకని ఓసారి మిమ్మల్ని
కలుసుకోవాలని వచ్చాను” అంది ఆ
మాటలకి నేను గాలిలో లేలిపోయాను
పద్మజ ప్రసాద్ ప్రియురాలన్న సంగతి
కూడా మర్చిపోయాను

“కేవలం చూడ్డానికే వచ్చేరా?”
అడిగాను

పద్మజ కాస్త సిగ్గుపడింది తర్వాత
అంది

“నాకూ కథలు రాద్దావనుంది మీరు
రాసిన కథలు దాదాపు అన్నీ చదివేను
నాకు నచ్చే కథలు రాసేవారి దగ్గరే శిక్షణ
పొందడం మంచిదనిపించింది”

“తప్పకుండా, కానీ ఏ రచయిత్రి
దగ్గరో అయితే బాగుండేది” అన్నాను
పద్మజ చురుగ్గా చూసింది “ఏ మీకు
అభ్యంతరమా” అంది

“అబ్బేబ్బే” అలాంటిదేమీ లేదు.
రాసినపుంటే ఇవ్వండి చూస్తాను”
అన్నాను పద్మజ రెండు కథలిచ్చింది
రెండూ వారపత్రికలనుంచి తిరిగొచ్చా
యని చెప్పింది పద్మజని చూస్తే వార
పత్రికలేవనక్కోచ్చేస్తాయని నాకు తెలుసు

గ్లామర్ ని పెంచుకొని కథలు రాస్తున్న
వాళ్ళు నాకు తెలుసు

“మీమిసెస్ ని పరివరం చెయ్యరా”
అనడిగింది

నేను లోపలికెళ్ళి ప్లాస్కులో కాఫీని
నాలుగు కప్పుల్లో నర్తించి పని కుర్రాడితో
మోయించుకొచ్చాను

“సారీ చాకింకా పెళ్ళి కాలేదు” అని
చెప్పాను

“చాలా శ్రమిచ్చాం సారీ” అంది
పద్మజ

“మరేం ఫర్లేదు వస్తుంటారుగా”
అన్నాను

“మీ శిష్యురాలిగా చేరాక రాక తప్ప
దుగా” అంది

నవ్వేను

పద్మజ వెళ్ళిపోయాక ప్రసాద్
వచ్చాడు వాడి మొహంలో నెత్తురుచుక్క
లేదు మాట్లాడకుండా నా ముందు కూర్చు
న్నాడు పద్మజ యిచ్చి వెళ్ళిన కథ
లందించాను

“నేను చెప్పలా నీ కథలంటే ఇష్టం
అనీ” అన్నాడు

నేను మాట్లాడలేదు.

“నన్ను గురించేమైనా అడిగిందా”
అడిగాడు

“లేదు” అన్నాను

వాణ్ణి చదవాలనిపించింది

“పద్మజ పెళ్ళిట” అన్నాను
ప్రసాద్ బాంబు పడ్డట్లు వులిక్కి
పడ్డాడు

“నిజంగానా?” అడిగాడు

“నిజమే” అన్నాను

పిడికిలి బిగించి అన్నాడు

“పెళ్ళి పందిరికి నిప్పు పెట్టి పద్మజని ఎత్తుకెళ్ళిపోతాను” అన్నాడు

“రాజుల కాలం కాదిది కేసు పెట్టి జైల్లో పారేస్తారు” అన్నాను

“పద్మజ నాదికాకపోతే తనని చంపి, నేను ఛస్తాను అంతేకానీ మరొకళ్ళకి మాత్రం పద్మజని దక్కనివ్వను” అన్నాడు

“అలా ప్లేరప్ అవకు కిడ్నాప్ చేసి తీసికెళ్ళినంత మాత్రంచేత ఆ పిల్ల నీకు లొంగిపోతుందా? అది పెద్ద నేరం కూడానూ”

“ఇష్టమై వచ్చిందని చెప్తాను”

“పద్మజ మేజర్ రిపోర్టు చేస్తుం దనుకో”

ప్రసాద్ నాకేసి విసుగ్గా చూశాడు

“అందుకే నీ సహాయం అడిగింది నాకివన్నీ తెలియవు ఇప్పుడు నన్నేం

చెయ్యమంటావ్?” అన్నాడు

“శాంతంగా ఉండు పద్మజ పెళ్ళి మాట అబద్ధం”

ప్రసాద్ శాంతించాడు వాడి తర్వాత నాకు బాగా తెలుసు వదిన గారాభం ఎక్కువ చెయ్యడంచేత మూర్ఖత్వం ఎక్కువైపోయింది విజుంగా పద్మజకి పెళ్ళి జరిగితే అన్నట్టుగానే పెళ్ళిపందిరికి నిప్పు పెట్టగల దిట్ట చిరంజీవి ప్రసాద్

—పద్మజ రాసిన కథలు చదివేను వాగు న్నాయి కాస్త గైడ్ చేస్తే దారిలో పడు తుందనిపించింది రాసేవాళ్ళంపై నాకిష్టం అందునా ఆడపిల్లలు కథలు రాస్తే సరదా ఎక్కువ వాళ్ళకి కావల్సిన ప్రోత్సాహం కూడా ఇస్తాను

పద్మజ మరో రెండు రోజుల తర్వాత ఒంటరిగా వచ్చింది

“మిలట్రీ తోడు లేకుండా పంటరిగా వచ్చారే?” అన్నాను

“ప్రతి విషయం అందరికీ తెలిడం నాకిష్టంగా వుండదు” అన్నది

“అంటే మీరు కథలు నేర్చుకొంటున్నారని అందరికీ తెలికూడదా” అన్నాను పద్యజ సన్నగా నవ్వింది పద్యజ నవ్వితే గలగలమని పారే సెలయేరు తుళ్ళిపడినట్టుగా వుంటుంది

“నేను కథలు నేర్చుకోడానికి కాదు వచ్చింది కథలు రాయడం నేర్చుకోడానికి” అంది ప్రతి మాటనీ సూక్ష్మ దృష్టితో అవగాహన చేసుకొంటుంది పద్యజ పద్యజతో మాట్లాడుతూంటే నాకు బొత్తిగా టైం తెలిదు

“మీ రెండు కథల్ని మానవత్రికలకిచ్చాను పై నెట్లో ఎబ్లెష్ అవుతాయ”ని చెప్పారు

“చాలా థ్యాంక్స్” అంది

పదిహేను రోజులు గడిచేయి అప్పటికి నాలుగుసార్లుచ్చింది పద్యజ ఎప్పటికప్పుడు ప్రసాద్ విషయం ప్రస్తావించాలి అనుకొంటూనే అశ్రద్ధ చేసాను ప్రసాద్ సతాయింపు ఎక్కువైంది

“దాబాయ్ నువ్వేదో నాటకం ఆడుతున్నావ్. పద్యజ ఇన్నిసార్లు వచ్చినా నువ్వేం మాట్లాడలేదంటే నిన్ను గురించి నేను ఏమనుకోవాలి? నీ లాయర్ తెలివి నా దగ్గరొద్దు దయచేసి త్వరితగా విషయం తేల్చేయ్” అన్నాడు సిగరెట్ వెలిగించి అన్నాను

“నువ్వెంకా కుర్రాడివి చదువుకొంటున్నావ్ ఉద్యోగం లేదు పద్యజ నువ్వంటే ఇష్టపడి వచ్చేసినా ఆ పిల్లని పోషించే శక్తి నీకుండాని ప్రేమకి మనసుంటుంది

కానీ పోషించలేదు”

నా మాటలు వాడి చెవి కెక్కలేదు “అసలు నీ సహాయం అడగడం నాదే తప్ప,” అన్నాడు ఆఖరికి

“తొందరపడకు నన్నర్థం చేసుకో” అన్నాను ప్రసాద్ రోషంగా చూశాడు ప్రసాద్ స్వతహా తెలివైనవాడు ప్రేమ విషయంలో ఇన్ని అవలక్షణాలెలా ఏర్పడ్డాయో బోధపడలేదు

పద్యజ కథలు అచ్చయ్యాయి ఆ రోజున పద్యజ ఫోన్ చేసింది తన బర్త్ డే అని, తన ఫ్రెండ్స్ కి నన్ను చూపిస్తానని ప్రామిస్ చేశాననీ చెప్పింది నేను బయలుదేర బోతూండగా క్లెంట్స్ వచ్చారు మా సీనియర్ పూళ్ళో లేకపోవడంతో వాళ్ళతో కూర్చోక అప్పిందికాదు ప్రతిక్షణం పద్యజ అహ్వనం గుర్తు కొస్తున్నా కదలేకపోయాను మర్నాడు పొద్దున ఫోన్ చేశాను నా గొంతు గుర్తు పట్టి వెంటనే ఫోన్ పెట్టేసింది పద్యజకి నా మీదచాలా కోపం వచ్చిందని గ్రహించాను పద్యజ వాళ్ళంటికి వెళ్ళి నచ్చ చెప్పాలనిపించింది నిజానికి ఆ పిల్ల విషయంలో నాలో బలహీనత ఏర్పడి పోతోంది మూడు రోజుల తర్వాత పద్యజే వచ్చింది

“కోపం పోయిందా” అడిగేను

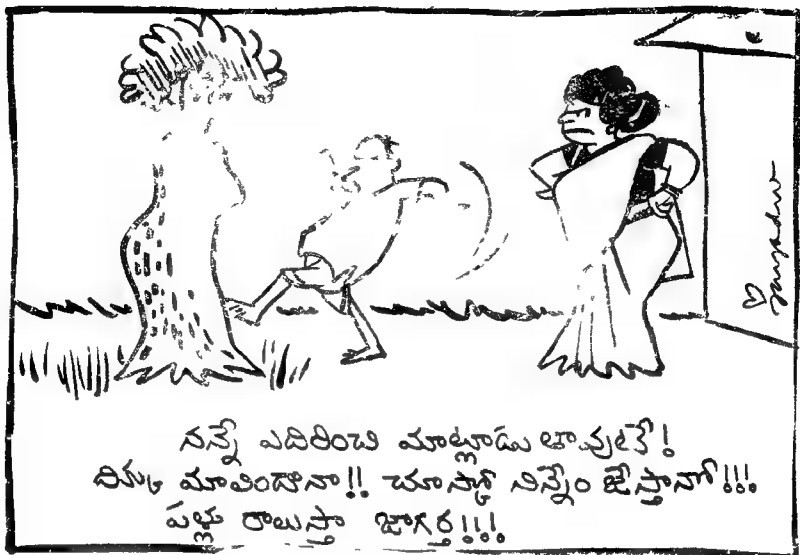
“మీ మీద కోపం వస్తే మాత్రం నేనేం చెయ్యగలను గనుక,” అంది

“అంటే ఏమన్నా చెయ్యాలనుందా”

అన్నాను చలోక్తిగా

“చాలైండి పెద్ద” అంది తోటలో కూర్చున్నాం పద్యజకి ప్రసాద్ గురించి

నన్నే ఎదిరించి మాట్లాడుతావులే!
నిన్ను మాతిండానా!! చూస్తూ నన్నేం జైస్తానా!!!
పట్టు రాబుస్తా జాగ్రత్త!!!

పూసగుచ్చినట్టు చెప్పేశాను అంతా విని
పద్యజ నవ్వింది

“ఎండా, వానా ప్రమేయం లేకుండా
నేను నవ్వితే చాలు వెనకపడొచ్చేస్తాడు”
అంది

“మీకతనిమీదున్న అభిప్రాయం
ఏమిటి?”

“నథింగ్ అల్లరికుర్రాడంతే” అంది

“ప్రసాద్ నీ పిచ్చిలో పడి పాడై
పోతున్నాడు”

“బాగుంది నేను నా వెంట పడమని
గానీ, పాడైపోమ్మవిగానీ చెప్పలేదే”
అంది

“అతను బాగుపడడం ఇష్టమేనా?”

“అతను చెడిపోతే నాకేం వస్తుంది?”
అంది

“అయితే నాకో సహాయం చెయ్యాలి”

“ఏమిటి?” అడిగింది

“మీరంటే వాడికి విరక్తి కలగాలి”

“ఎలా?”

“చెప్తాను కానీ మీ కోరిక
రాకూడదు”

“రాదు చెప్పండి”

“మనిద్దరం కలిసి సినిమా కెళ్ళాలి”
పద్యజ ఫక ఫక మని నవ్వేసింది

“సినిమాకా?” అంది

“అవును పరాయి పిల్లని సినిమాకి
రమ్మని అడిగితే చెంప ఛేమంటుంది”
అన్నాను

“మీకు నేను పరాయిగా అనిపిస్తున్నా
నేమోగానీ మిమ్మల్ని నేను మాత్రం గురు
వుగా భావిస్తున్నాను మీ రెక్కడికి
రమ్మన్నా వస్తాను తెలుసా?” అన్నది
పద్యజ

“మెనీ థాంక్స్” అన్నాను
అనందంగా

మర్నాడు మాట్నీకి జమేరుద్ లో 'రెడ్ సన్'కి వెళ్ళాం ప్రసాద్ దూరంగా నించుని చూ ఇద్దరినీ చూశాడు ఆ క్షణంలో వాడికేసి చూడాలంటే చాలా గిట్టిగా ఫీలయ్యాను వాడికి నేను హాత్ ఇస్తున్నానని తెలుసు. వాడెంత బాధ పడ తాడో, ఆ టార్చర్ ఎలా ఉంటుందో నాకు తెలుసు

సినిమా జరుగుతున్నా మనసు తెర పైకి పోడంలేదు మధ్య మధ్య భుజం నాకు తగులుతోంది ఆ క్లాసులో జనం ఆట్టేలేరు చీకటిలో పద్యజని చుట్టేసి గట్టిగా ముద్దు పెట్టుకోవాలనిపించింది కానీ అంతసాహసం చెయ్యలేకపోయాను అడదంటే ఏమిటో తెలిసిన బ్రహ్మచారిని నేను నాకు చాలా మంది అడపిల్లలతో స్నేహం వుంది మనసు వైత్యగించినా నాకుగా నేను చొరవ చెయ్యను అటు నుంచి రెస్పాన్స్ వస్తేగానీ అసలు కథలో కడుగు పెట్టను పద్యజ నా చేతిమీద కొట్టింది

"అతనెవరు" మీలో నెండుకు కొట్టాడు" అని అడిగింది

ఇంగ్లీషు సినిమాలు నేను చాలా ఈజీగా ఫాలో అవుతాను అదే హిందీ పిక్చరయితే గొడవలో పడిపోతాను పక్కన కూర్చున్న శీతారామయ్య ఎవ రన్నాగానీ వాడా సన్నివేశం ఏమిటో చెప్పేవరకూ చంపేస్తాను పద్యజకి సమా ధానం చెప్పి తృప్తిపరచాను పద్యజ నవ్వి అన్నది

"పోజు కోసం తీసుకొచ్చారనుకు న్నాను మీకు ఇంగ్లీషు సినిమా ఫాలో

కావడం తెలుసన్నమాట" అంది

సినిమా అయిపోయింది బయట ప్రసాద్, సురేష్, సుధాకర్, గోపీ నించున్నారు నన్ను తినేశేలా చూస్తున్నా రని గ్రహించాను.

"అడుగో మీ చిరంజీవి ప్రసాద్ మన మీద దాడి చేస్తాడేమి?" అంది నవ్వుతూ

నేను వాళ్ళకేసి చూశ్శేదు

అటో ఎక్కేం పద్యజ అడిగింది

"ప్రసాద్ నా వెనక పడ్డం మానే వరకూ, మనం ఇలా సినిమాలు చూడా ల్సిందేనా" అటో తెక్కాల్సిందేనా" అని

"మా వాడు బారిలో పడితే మాత్రం సినిమాలు చూడకూడదా?" అన్నాను

"నయం నన్ను మీతో వుండిపోయ్యన లేదు" అంది

నేను నవ్వేను ఇద్దరం తాజ్ రో కాఫీ తాగేం పద్యజ వెళ్ళిపోయింది

ఆ రాత్రి ప్రసాద్ తన జుట్టుగాళ్ళతో వచ్చాడు వాళ్ళకి నాపైన తగని కోపంగా ఉందని గ్రహించాను

"నువ్వింత నమ్మక ద్రోహం చేస్తా వనుకోలేదు" అన్నాడు ప్రసాద్

నేను మాట్లాడలేదు సిగరెట్టు వెలి గించి ఎదురుగా ఉన్న హోటల్నుంచి టీ తెప్పించాను మాట్లాడకుండా త్రాగారు సురేష్ అన్నాడు

"మీరు చాలా తప్పు చేశారు బాబాయ్ గారూ"

"ఎన్నన్నా చెప్పండి సార్ కథలు చెప్పి పద్యజని లోబరుచుకున్నారు"

అన్నాడు సుధాకర్ నాకు కోపం పెరిగి వచ్చింది

“పటవ్ అట్టే మాట్లాడకండి. ఓ పక్క మెడపట్టి బయటికి గెంటుతోంటే చూరు పట్టుకొని పేళ్ళాడినట్టుగా వుంది రౌడీలని అభిప్రాయంతో వున్న ఆ అమ్మాయిని మీలో ఒకడ్ని ప్రేమించమని చెప్పే డెలా అసలు ప్రేమనేది స్వతహాగా కలగలి ఒకళ్ళు చెబితే ప్రేమిస్తే అది ప్రేమ కాదు పచ్చి నాన్సెన్స్ అంటాను” అన్నాడు

“అయితే ముందు వాడికి మాచెందు కిచ్చారు?” సురేష్ అడిగాడు

“చూట తోపాటు పరతు కూడా ఉంది రెండు వైపులా ఇష్టం వుంటేనే నేను సహకరిస్తానని చెప్పాను పద్మజకి ప్రసాదం చే ఇష్టంలేదు” అన్నాడు

“అయితే మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తోందా?” అన్నాడు గోపీ నేను నవ్వేశా

“నేను అడగలేదు” అన్నాడు

“నేను ముందే చెప్పాను కేసు మీ బాబాయి దగ్గరకి తీసుకెళ్ళకని ఆడపిల్లల విషయంలో మీ బాబాయ్ పెద్ద చెయ్యని చెప్తే విన్నావుకాదు” అన్నాడు సుధాకర్ అలా తిట్టి తిట్టి అలసిపోయి వెళ్ళిపోయారు కుర్రాళ్ళంతాను

వదినకి మర్నాడు జరిగినదంతా చెప్పాను మెల్లగా ప్రసాద్ కు నేను నచ్చ చెబుతానని నాకు మాటిచ్చింది వదిన

సాయంత్రం పద్మజ వచ్చింది ప్రసాద్ చేసిన దాడి వివరాలు పద్మజకి చెప్పాను నవ్వింది

“పోన్లెండి కొట్టలేదు” అంది.

జోలెలి

“గుండెలా? చెరువా?” అన్నాను

“మీ గుండె చెరువో నముద్రమో నాకు తెలికపోతే కద పదండి టాంక్ బండ్ వరకు పోదాం” అంది పద్మజ

అహ్వానంతో బయట కొచ్చాను ఎప్పుడు లేంది పద్మజ కారు సొంతంగా డ్రైవ్ చేసుకొచ్చింది

పద్మజ పక్కనే కూర్చున్నాను కారు మెత్తగా సాగిపోతోంది

“టాంక్ బండ్ చేరేలోగా ఈ వీదీ వదవండి” అంది

అందులో ఇలా వుంది

రావుగారూ,

నాకు మీ కథలంటే చాలా ఇష్టం కానీ ఇప్పుడు మీరే నా ప్రాణం అని తెలుసుకున్నాను

ఏమంటారూ అవునా

మీ

పద్మజ

నాకు బుర్ర తిరిగిపోయింది పద్మజ మొహంలోకి చూశాను పద్మజ దృష్టి రోడ్డు మీద ఉంది

అందం, అందంతోపాటు సిరిసి తీసుకొచ్చే అక్షీదేవిని కాదని ఎలా చెప్పను పద్మజ భుజంపైన చెయ్యి వేశాను కారు పార్కుచేస్తూ పద్మజ నా కళ్ళల్లోకి చూసింది

ఆ కళ్ళల్లో పెళ్ళిపందిరి, పెళ్ళి పందిరిలో పీటలపైన నేను, నా పక్కగా పద్మజ కాస్త దూరంలో ప్రసాద్ వాడి ప్రక్కగా సుధాకర్, గోపీ, సురేష్, మండుతున్న దివిటీలు పట్టుకొని పందిరికి విప్పు పెడుతూ కనబడ్డారు.

★

మిగ్గుల సంపత్

ఎం.వి

మాదిరెడ్డి సులభవన

జరిగిన కథ

సంపత్ కుమార్ ఆదర్శాలున్న వ్యక్తి తండ్రిలేని అతని కుటుంబానికి అండగా నిలిచాడు శివరాజు గారు. శివరాజు కుమార్తె సునీతి సంపత్ ను ప్రేమించింది. సంపత్ కు ఉద్యోగం ఇప్పిస్తానని మాట ఇచ్చాడు శివరాజు గారు. రామనాథానికి కొడుకు కోళ్ళ ఫారం పెట్టడం ఇష్టంలేదు. సంపత్ కుమార్ రామనాథానికి నచ్చ చెప్పేందుకు ప్రయత్నించాడు. శివరాజుగారి మందులపాపులో జరుగుతున్న అన్యాయం చూసి బాధపడ్డాడు సంపత్. సంపత్ కు మిసెస్ గుప్తా పరిచయమయింది. అతని ఉద్యోగం విషయంలో సాయపడతా నంది. మిసెస్ గుప్తా పేరు సీత. సంపత్ కు తన దీని గాధను వినిపెస్తూ, తన భర్త నపుంసకుడన్న సంగతీ, తనకు పుట్టిన పిల్లలు ఎవరి వల్ల కలిగారన్న సంగతీ సంపత్ కు చెప్పింది. సంపత్ కు తన ప్రేమను వెల్లడించింది సీత. సంపత్ నిరాకరించి వచ్చేశాడు ఆమెపై సానుభూతి కలిగింది. సంపత్ ఒక కంపెనీలో కూలీగా చేరాడు అయితే ఎమ్మె చదివాడని తెలిసి, కూలీలతో హక్కుల పోరాటం జరిపిస్తాడేమోనని ఆ ఉద్యోగంలో నుంచి తీసివేయబడ్డాడు. శివరాజు గార్ని పోలీసులు అరెస్టు చేశారు అవినీతి నేరాలపై. జామీనుపై విడుదలయిన శివరాజు యీ పని సంపత్ తో చేయించాడన్న భావం వ్యక్తపరిచాడు. సునీతి సంపత్ ను అనుమానించింది. సంపత్ మనసు చెదిరిపోయింది. శివరాజుగారి కివ్వవలసిన మూడు వేల రూపాయలు వెంటనే కట్టవలసి వచ్చింది. ఆలోచించి ఆలోచించి సీత దగ్గరకు వెళ్ళాడు సంపత్. డబ్బుకోసం మనసు చంపుకొని సీత కోరిక తీర్చి డబ్బు సంపాదించుదామనుకొన్న సంపత్ కు మళ్ తగిలినట్లుగా సీత నిరాదరణ ఎదురైంది. తనను నీచంగా భావించినందుకు సంపత్ ను తూలనాడింది సీత. శివరాజుగారిపై తానే ఫీర్యాదు చేశానన్న విషయం బాబుద్వారా విన్నాడు సంపత్.

"బాబూ."

"అవును." బాబు బాధ పడ్డాడు

"జరిగిపోయిందేదో జరిగిపోయింది నునీతి కోపగించినదాంట్లో తప్పు లేదు నావల్లే జరిగిందని ఆమెకు తెలిసి ఉంటుంది అందుకే అంత కఠినంగా మారిపోయింది" నిట్టూర్చాడు

"పోనీ నేను వెళ్ళి అసలు సంగతి చెప్పనా?"

"వద్దు వద్దురా ఇంకా అపార్థం చేసుకుంటుంది ఒక్క సాయము చెయ్యి డబ్బు తిరిగి ఇవ్వటానికి ఇంకొక్కవారం రోజుల సమయం అడుగు "

"అలాగేరా మీ ఇద్దరిమధ్య ఏదయినా భేదానిప్రాయము రాలేదు కదా?"

"ఆ విషయాలు నువ్వు మరిచిపో నేను మరిచిపోవాలని అనుకుంటున్నాను ఒక్కచే విషయము గుర్తుంచుకో అప్పు తీర్చటానికి మరొక్కవారము గడుపు అడగాలి" సంపత్ నడవడానికి శక్తి లేనట్టు ఒక్కొక్క అడుగు వేస్తూ వెళ్ళి పోయాడు

బాబుకు సంపత్ విషయం ఆలోచించే కన్నా డబ్బు ముఖ్యము అందుకే ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు రామనాథం వంటింట్లో పచ్చడి రుబ్బుతున్నాడు మెల్లిగా వెళ్ళి పడక గదిలో దూరాడు చిలక్కొయ్యకు తండ్రి షర్ట్ కనిపించింది జేబులో చెయ్యి పెట్టగానే తాళం చెవులు తగిలాయి అవి తీసుకుని తాళం తీశాడు బీరువాది

అంతా వెతికినా డబ్బు కనిపించలేదు కంగారుగా వెతికాడు ఏ శీతాంతంలోనైనా తండ్రి రావచ్చు డబ్బు కనిపించలేదు గాని చిన్న బుట్ట కనిపించింది గడ్డితో అందంగా అల్లినబుట్ట అది మూత తీశాడు మూడు పేటల చంద్రహారము, చిన్న నానుతాడు, చిన్న చిన్న నగలు యెన్నో కనిపించాయి అన్నీ వదిలి చంద్రహారము జేబులో వేసుకుని, ఆదరాబాదరాగా తాళం వేశాడు వెనుతిరిగి అలాగే నిలబడి పోయాడు రామనాథం నిల్చుని వున్నాడు

"నాన్న న్న "

"అంత కంగారెందుకురా తీసుకుపో అన్నీ తీసుకుపో నేను చాలా మూర్ఖంగా ఆలోచించాను నీవు సంపాదిస్తే ఆ ఒక్క వస్తువు అమరటానికి యెంత అవస్థ అయిందో అర్థం అయ్యేది "

"నేను మళ్ళీ తెస్తాను నాన్నా "

"అంతా తీసుకుపోరా నా కళ్ళు తెరిచావు అడ్డమైన గడ్డి కరిచి సంపాదించిన డబ్బురా " అతను బాధగా నుదురు రాచుకుని వెళ్ళిపోయాడు బాబు తండ్రి బాధకు ఏనాడూ చలించలేదు అందుకే ఈనాడు కూడా 'ఏ ' అని ఒకసారి నాలుక తిప్పుకొని వెళ్ళిపోయాడు

రామనాథానికి తన బాధ వెళ్ళబోసుకు నేందుకు అనసూయమ్మ దగ్గరకు వెళ్ళే వాడు అలవాటు ప్రకారము వెళ్ళాడు ఆమె స్పృహలో ఉన్నట్టులేదు సంపత్ కూడా కళ్ళకు చెయ్యి అడ్డం పెట్టుకుని

పడుకున్నాడు మాట్లాడాలనిపించలేదు
వచ్చి ఆరుగుమీద కూర్చున్నాడు రామ
నాథం పూర్తిగా మారిపోయాడు తను
ఏమీంచి కొడుకు కోసము నానాగడ్డి తిని
సంపాదించాడు తనలా కొడుకు ప్రతి
పైసాకు కట, కటలాడకూడదని, తను
అవమానింప బడ్డట్టు డబ్బులు లేక అవ
మానింపబడకూడదని రాత్రింబవళ్ళు
శ్రమించాడు ఇంతిశ్రమ వృథా అయింది
కొడుకు దొంగతనానికి వెనుదీయలేదంటే
అతని మనసులో అగ్నిపర్వతము బ్రద్ద
లవుతుంది. పైపంచతో ముఖం కప్పకుని
బావురుమన్నాడు

“అరే ఏమిటిది మామయ్యా”
ఒయిటికి వచ్చిన సంపత్ అడిగాడు

“సంపత్, సర్వనాశనము అయిందిరా
నా కొంప మునిగిందిరా ” బాబు తీసుకు
వెళ్ళిన నగల సంగతి చెప్పాడు

ఇంకో సమయంలోనైతే ‘తప్పంతా
నీ పెంపకములో ఉంది మామయ్యా’
అనేవాడు కాని ఈనాడు అతని నోటి
గుండా ఆ మాట రాలేదు.

“ఊర్కో మామయ్యా, వాడికి నేను
చెబుతాను” ఎంతో శాంత స్వరంతో
అన్నాడు

“యెవరమూ నవ్వుచెప్పలేనంతగా దిగ
జారిపోయాడురా ” అతను కళ్ళు ఒత్తు
కున్నాడు

“ఇక అలాంటప్పుడు జీవితమే వాడికి
పారము నేర్పుతుంది మామయ్యా ”

“ఊ, నాకా ఆశ లేదు ఈరోజుతో
శని వదిలిపోయిందని వెళ్ళావు ఉద్యోగము
దొరికిందా?”

“ఊ, ” అన్నాడు అవును, కాదు
అనలేక రామనాథం ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు
అతని ముఖం ప్రశాంతంగా ఉంది
‘ఒకరి భవిష్యత్తు మరొకరు తీర్చి దిద్దా
లనుకోవటం పొరపాటు ’ పదే పదే
అనుకున్నాడు అతను ఆలోచిస్తూ ఏడు
కున్నాడు అతనికి ప్రపంచములోని ప్రతి
వస్తువు మీద నిరర్థక కల్గింది

15

సంపత్ లేచి ముఖం కడుకున్నాడు
సీసా దులిపితే టీ ఆరు దొరికింది టీ
కాచి, పంచదార గిన్నెలోకి వంపాడు
అందులో అతుక్కుపోయిన పంచదార
ఏముయినా ఉంటే టీరో కరుగుతుందని
ఆతని ఆశ ఆ టీని రెండు గ్లాసుల్లో
ఒంపాడు తల్లిని లేపితే కళ్ళు విప్పింది
గాని నోరు విప్పకపోయింది

“అమ్మా! వేడిగా టీ త్రాగు ”
అన్నాడు

“ఊ, ” లేవడానికి చేతరావటం
లేదని నైగచేసింది అతను బలవంతంగా
లేపి ముఖం కడిగించాడు టీ త్రాగిస్తే
సగమే త్రాగింది సగము అటు, ఇటుగా
పోయింది ఆమెను పడుకోబెట్టి తన టీ
త్రాగాడు

“ఆ ఆ పట్టి ఏమిట్రా”
“చిన్న చెల్లి అమ్మా” తల్లిమాట్లాడు
తుంటే కొండంత ఉత్సాహము వచ్చింది

“ఒ క్క ఒక్క నారి
ను నీ తి ని ర మ్మ ను”
అతి కష్టం మీద అడిగింది

“మంచిదమ్మా ” అన్నాడు తను
ఏది మరిచిపోవాలని ప్రయత్నిస్తాడో,

అదే గుర్తు చేస్తారు యెందుకో! సునీతి రావటం మళ్ళీ తా మిద్దరము కలవటం సంభవిస్తుందా?

“సంపత్....ఓ సంపత్ బాబూ! నా కొంప మునిగిందయ్యా....” ఏడుస్తూ వచ్చింది. ఆమె గంగారావు భార్య సుశీల.

“ఏమిటి వదినా!”

“ఏమని చెప్పను? మీ అన్నయ్య పురై లతో, యెముకలతో పూజలు చేస్తున్నా డట....” బావురుమంది.

“యెవరు చెప్పారు వదినా?”

“ఆయన రాత్రి ఇంటికి రాకపోతే పెద్దాడిని పంపాను.

ఆయనక్కడ చేస్తున్న నిర్వాక మిదట బాబూ....నీ కాళ్ళు పట్టుకుంటాను, నా సంసారం నిలబెట్టు” ఆమె బావురు మంది. తన బ్రతుక్కే నిలకడ లేదు. అలాంటప్పుడు మరొకరి సంసారాలు తనలా నిలబెట్టగలడు? అమాయకులు.

నీరసంగా నవ్వుకున్నాడు.

“మీరు కంగారుపడకండి వదినమ్మా, వస్తూనే ఉంటారు” అన్నాడు. ఆమె ఏడ్చు ఉధృతంగా మారిందే తప్ప, ఆమె అతని మాట వినిపించుకోలేదు. సంపత్ విసిగిపోయాడు. మెల్లగా గంగారావును వెతుకటానికి బయలుదేరాడు. వాళ్ళిది వరకు నివాసము చేసిన చోట్లు వెతికాడు. అతను కనిపించలేదు. నెమ్మదిగా తిరుగు ముఖం పట్టాడు. ఓ చిన్న హోటల్లో కూర్చుని ఉన్నాడు గంగారావు.

“గంగన్నా!” బయటినుండే పిలిచాడు. నోరూరించే ఫలహారాలున్నాయి. లోపలికి వెళ్ళి, వాటివంక ఆశగా చూడటము ఇష్టము లేదు.

“యెవరూ....సంపత్, దా....దా....” గంగారావు పిలిచాడు.

“నువ్వు రా గంగన్నా వదిన ఆదుర్దా పడుతోంది.”

“యెందుకూ? నేనింకా బ్రతికే ఉన్నానని చెప్పు.”

“అమాచేదో నువ్వే చెప్పాలి. మొదట బయటికిరా.”

“ఉహూ! నువ్వే లోపలికి రా....”

అన్నాడు. అప్పటికే అందరూ భోజనాలు ఆపి వీరినే చూస్తున్నారు. లాభం లేదని వెళ్ళాడు. సంపత్ ఆతని యెదురు కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. బేరర్ ని కేక వేసి మరో మీల్స్ తీసుకురమ్మని చెప్పాడు గంగారావు.

“వద్దలే అన్నయ్యా! నే నింటికి వెళ్ళి పోవాలి.”

“ఈ రోజు నేనిస్తానే సంపత్” అన్నాడు గంగారావు పచ్చడి నాకుతూ.

అప్రయత్నంగా సంపత్ కు ఓ సంఘటన గుర్తుకు వచ్చింది. ఓరోజు హోటల్ కు పిలిచాడు గంగారావు. భోజనాల అనంతరము మెల్లగా చెప్పాడు.

“దెయర్, దెయర్ మనీ దే, దే పే”

డా. వి.వి.కె.రావ్, BA సెక్స్ సైపెరిస్ట్రె

వైద్యవిద్యార్థి —

వైద్యాచార్య.

హస్తప్రయోగం, నర

ముల బలహీనత, అం

గము చిన్నదగుట,

శీఘ్రసంలసము, శుక్లనప్తము, శుఖోగము లకు, మానసిక వ్యాధులకు శాస్త్రీయ చికిత్స. పోస్టుద్వారా కూడా చికిత్సగలదు.

రావూన్ క్లినిక్

టి. బి. రోడ్, తెనాలి. ఫోన్: 700

అంటూ ఇంగ్లీషులో. జేబులో అర్థ రూపాయికంటే యెక్కువ లేదు.

“గంగన్నా! పిలిచింది నువ్వు” మొండి కేసినట్టు అన్నాడు.

“పిలిస్తే మాత్రం, డబ్బులిస్తానన్నానా ఏం?”

“మరి సాధారణంగా హోటల్ కు పిలిచినవారే డబ్బులిస్తారు.”

“ఇప్పుడు అసాధారణమనుకో.”

“సరేలే.... ఈసారి కిచ్చేయ్యి. ఊర్గైకాదు అప్పుగా.”

“లేవంటే....”

“సరే. వదిన దగ్గరకు వెళ్ళి చెబుతాను. వదినా గంగన్న డబ్బు దుబారా చేస్తున్నాడు, హోటల్లో ఇష్టమొచ్చినవి తింటున్నాడని.”

“సంపత్.... సంపత్.... ఆ పని మాత్రం చేయకురా తండ్రీ. ఇదిగో హోటల్ కు డబ్బులే కాదు, నీకు బాసుంది ఇష్టంగా తెప్పించుకు తిను, దాని డబ్బులు ఇచ్చేస్తాను” అన్నాడు. సంపత్ నవ్వుకున్నాడు. భార్య భర్తల మధ్య యెంత పెద్ద అడ్డుగోడుందో అర్థం అయింది. ఇలాంటి సంసారాలు కోకొల్లలు. తను అలా చేయడు.... జరిగిందేమిటి? ‘అన్నం ముందు పెట్టుకొని ఆలోచించే వ్యక్తిని నిన్నే చూశాను సంపత్’ పంటి నందులో ఇరికిన కొత్తిమీర కాడ తియ్యటానికి నోరంతా తెరిచి చేత్తో ప్రయత్నం చేస్తూ అడిగాడు.

అలాంటి దృశ్యాలు చూస్తుంటే కంపరం పుట్టినట్టు ఉంటుంది.

“జేసన్ దగ్గరకు వెళ్ళి ప్రయత్నం

మగపెళ్ళిసంగతి సరేలే గానో ఇంతకే నీకు అట్టే
 పుడతాడా, అమ్మమ్మో
 గాకు మాత్రం అమ్మమ్మే
 కావాలి నువ్వో!!

చేయి గంగన్నా" అన్నాడు అతను
 గట్టిగా నవ్వాడు తుప్పిళ్ళు పడుతున్నా
 యివి కూడా గమనించలేదు

"నిన్ను వదిన సాధిస్తుదంటే తగినంత
 కారణమంది విసుగ్గా అన్నాడు గంగా
 రావు జేబురుమాలు తీసి అతని చేతులు
 తుడిచి జేసిన దగ్గరకు వెళ్ళాడు సంపత్
 మెల్లగా అన్నం ముందుకులాగి పప్పు
 కలిపాడు ముద్ద నోట్లో పెట్టుకుంటే
 చేదుగా రుచించింది ఆకలిని ఓదార్చా
 లన్నట్టు ముద్దలు మింగి నిళ్ళు పోసు
 కున్నాడు పెరుగన్నం వూర్తి అవుతుండగా
 వచ్చాడు గంగారావు బుగ్గన కిక్కి బిగిం
 చాడు

"అప్పుడే భోజనము అయిందా"
 అశ్చర్యంగా చూచాడు

"ఆ" అన్నాడు చెయ్యి కడుక్కుని
 వస్తూ ఇద్దరూ బయటికి వెళ్ళారు

"నువ్విక్కడ భోజనము చేస్తూ
 హాయిగా ఉన్నావు వదిన రాత్రి భోజనము
 చెయ్యలేదు నీ కోసం ఆందోళన పడు
 తుంది ప్రొద్దున్నే పెద్దాడు మీదంటే
 ఆలయానికి వచ్చినట్టున్నాడు ఏమిటి
 ఎముకలు పుర్రెలున్నాయట

"ఉవ్, అదంతా మాట్లాడకూడదు

"యెందుకు"

"ఫగవంతుని బిడ్డలమయిన మేము ఏ
 పనిచేసినా ప్రశ్నించే వాక్కు మీకు లేదు"

"ఫగవంతుని బిడ్డలా మీరు, బ్లహ్
 ఇదెక్కడి వితండ వాదిమయ్యా చుట్టు
 ప్రక్కల క్రిష్టియన్స్ లేరు పూర్వం"

"మా పద్ధతి నీకు హాస్యాస్పదంగా
 కనిపిస్తుందానువ్వు సరకంరో పడతావు"

"నేను పడే సంగతి దేసుడెరుగు,
 మొదట నీ భార్య ప్రత్యక్ష సరకము
 అనుభవిస్తోంది"

“ఆ పాపికి అంతే కావాలి ”

“గంగన్నా!”

“అవును సంపత్, నే నింటిని రానని చెప్పు నెలా, నెలా కొంత డబ్బు పంపిస్తాను పిల్లలతో యెలాగో ఏడవమను వివాహమయిన పదేళ్ళలో ఒక్కనాడంటే ఒక్కనాడు నన్ను శాంతంగా బ్రతుకనియ్యలేదు పొదుపు పేరిట నా కడుపు మాడ్చింది నా సరదాలు చంపేసింది నన్నొ జీవచ్ఛవంలా తయారుచేసింది అన్నాడు ఆవేశంగా

“గంగన్నా ప్లీజ్ ఇంటికి పద సావకాశంగా చూట్లాడుకుందాము నా కిప్పుడు నీతో వాదించే ఓపికలేదు ”

“నా నిర్ణయము చెప్పాను బలవంతం చేసినా లాభంలేదు ”

“సరే నేను చెప్పేది చెప్పాను నీ ఇష్టం అమ్మ ఆరోగ్యం బొత్తిగా బాగా లేదు ఒకసారి ఆమెను చూడటానికి రా ’

“ఏమైందిరా సంపత్ పిన్నికి”

“నా అనవృత్త ఆమెను పీర్చి పిప్పి చేస్తుంది” అన్నాడు ఆఫీసుకు తైమ్

ఆశోక ఆంగ్లేయ బోధిని

ఈ పుస్తకము పిన్నలకు పెద్దలకు ఆంగ్లములో అక్షరాభ్యాసము రానివారు కూడా మా ఆంగ్లబోధిని సహాయంతో అందరు 60 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును వెల రు 10

తమిళ-తెలుగు స్వబోధిని

ఈ పుస్తకము తమిళ భాష రానివారు 35 దినములలో తమిళ భాషను సులభముగా నేర్చుకొనవచ్చును ఇందులో గ్రామరు Essays, Letter writing వున్నవి వెల రూ 3 50

హిందీ-తెలుగు స్వబోధిని

హిందీ భాషను అతి సులభముగా 30 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును పై వాటికి పోస్టేజి అదనము!

బాలసరస్వతి బుక్ డిపో, మద్రాసు-600 001

కొస్త దూరం గొక్కొక్కటిగా, ఇవతల నైను

అయిందంటూ అతను వెళ్ళిపోయాడు సంవత్ సరాసరి సుశీల దగ్గరకు వెళ్ళాడు ఆమె పిల్లల్ని బడికి పంపి కూర్చుంది సంవత్ ను చూస్తూనే రేచింది

“మీ అన్నయ్య జాడ ఏమున్నా తెలిసిందా సంవత్?”

“అ, ఆయన క్షేమంగా ఉన్నాడు కాని ఇంటికి రావటానికి సుముఖంగా లేరు వదినా”

“యెందుకు సంవత్, యెందుకటా”

“వదినా, విషయము చెబితే నువ్వు బాధ పడతావు ఒకరిని ఒకరు అర్థంచేసు కోవాలి ఏ చిన్న అపార్థమైనా జీవితరాగం అప్రశ్నలు పలుకుతుంది” అన్నాడు ఆమె మాట్లాడలేదు

“బయటికి వెళ్ళి సంపాదించే మనిషి కదా, కొస్త కడుపునిండా భోజనము

పెట్టాలి” సంవత్ నొటిగుండా అలాంటి మాటలు వస్తాయని ఆశించలేదు అదిగాక తన బలహీనత అతనికి తెలిసిందని ఉక్రో షము వచ్చింది బావురుమంటూ రెండు చేతులతో ముఖం కప్పకుంది

“వదినా, కొన్నిసార్లు నబలల్లా సవాలు చేస్తారు మరికొన్నిసార్లు అచ్చు అబలల్లా ప్రవర్తిస్తారేం, ఏడ్చు యెందుకు సావకా శంగా ఆరోపించండి సాయం త్రము అమ్మను చూడటానికి వస్తానని చెప్పాడు అప్పుడు ఆయనతో మాట్లాడు” అత నింకేదో చెప్పబోతుండగా బాబు హడా వుడిగా వచ్చాడు ఒరేయ్ సంవత్ అరు స్తున్నాడు

“ఎమిట్రా గొడవ?”

“ఎం లేదురా ఇదిగో మా నాన్న ఈ ఉత్తరము వ్రాశాడు నిజంగా వెళ్ళిపోయా

దంటావా?" బాబు ఓ కాగితం తెచ్చి ఇచ్చాడు సంపత్ చదువుకున్నాడు

"బాబు నే నున్నంత కాలము నీవు బాధ్యతలకు దూరం అవుతుంటావు అందుకే వెళ్ళిపోతున్నాను వస్తానో రానో తెలియదు నీ అస్తి సమాజానికే ధార బోస్తావో, బీదలకే పంచివెడతావో నీ ఇష్టం రొక్కము మాత్రం నాకు అందెలా ఏర్పాటు చేసుకున్నాను "

"ఊ!" సంపత్ బాధగా నిట్టూర్చాడు ప్రపంచములో ఆనందంగా ఉన్నానున్న వారు ఒక్కరూ కనిపించరు

"ఏరా మాట్లాడవు?"

"నీకు స్వేచ్ఛ లభించింది హాయిగా ఉండు ఆయన రాకపోక లెందుకూ నీ నీ పార్టీ ఉంది మీరంతా సంఘజివులు, సంఘంకోసము బ్రతికేవారు" అన్నాడు వెటకారంగా

"బ్రతుక లెనంటావా మహారాజులా బ్రతుకుతానురా" రోషంగా తల యెగరేస్తూ వెళ్ళిపోయాడు బాబు

"ఏమిటి సంపత్ రామనాథంగారు నిజంగా ఇల్లు వదిలారంటావా నేను నమ్మను అనినకి ఈ ఇంటిలో ఉన్న ప్రతి వస్తువుపై మమకారమే అఖరుకు వట్టితీసి గిన్నెలు తోమినా దెబ్బలాట కొచ్చేవాడు" అన్నది సుశీల కళ్ళు ఒత్తుకుని

"అక్కడే ఉంది వదినా చిక్కు ఇలాంటివారు యెంత గాఢంగా మమకారము పెంచుకుంటారో అంతే బలముతో తెచ్చుకుంటారు కూడానూ" అన్నాడు అది నిజమే సంపత్ మెల్లగా అస్తానాను కలుద్దామని బయలుదేరాడు

16

బాబు వెళ్ళిపోయినా సునీతి అలాగే కూర్చుంది ఎన్ని కోర్కెలతో తను సంపత్తో స్నేహము చేసింది అంతా తెలిపోయిన గాలివటంలా అయింది అతను వారం రోజుల గడువు కోరాడు తను రాలేకపోయాడు ఆమె మనసు పూర్తిగా మొద్దువారినప్పుడు అన్న మాటలకు ప్రాముఖ్యము ఇచ్చి దాదాపు తెగ తెంపులు చేసుకోవాలని చూస్తున్నాడు అతనితో గడిపిన అపురూపమైన డ్డాయి గుర్తుకు వచ్చాయి ఊహలతో విహరిస్తూ కిటికీ దగ్గర వెళ్ళి నిల్చుంది తామిద్దరూ అక్కడే నిల్చుని పాపే త్రాగేవారు

"అమ్మా సునీతి" నిరసంగా శివరాజు గారి కంఠము వినిపించింది కళ్ళు తుడుచుకుని గదిలోకి వెళ్ళింది

"యెవరమ్మా వచ్చింది?"

"సంపత్ స్నేహితుడు నాన్నా"

"డబ్బు తెచ్చాడా?"

"వారం రోజులు గడువు అడిగాడు నాన్నా"

"అలాంటి వారాలు యెన్ని అయినా ఉ(ఆ(ఆ డబ్బు రాదు ఈ చేయి ఇలా పొట్టవీడికి చేర్చు" అన్నాడు

ఆంతవరకు సంపత్ విషయములో సానుభూతిగా ఆలోచించిన సునీతి హృదయము ఒక్కసారి మళ్ళీ రాయిలా అయింది చిన్న కుర్రాడిలా తిరిగే తండ్రి అవటివాడయ్యాడు తండ్రికాదు తమ జీవితాలే అవిటి అయ్యాయి వెళ్ళి అతని చేయి పొట్టవీడికి చేర్చింది అన్నింటికి కారణము సంపత్ అనుకుంది

“ఇల్లు యెలా గడుస్తుందమ్మా?”

“యెలాగో, ఒకలా గడుస్తుంది, ఇప్పుడవ్వన్నీ ఆలోచించకు నాన్నా నిన్న ప్యారి అండ్ ప్యారి స్వీట్స్ ఏజెన్సీలో వేకిన్సీ వుందని చెప్పారు అది నా కిప్పిస్తానని నా స్నేహితురాలు చెప్పింది” అన్నది

“రాముడికి మరొక ఉత్తరము రాయి” అన్నాడు అతన్ని బాధపెట్టడం ఇష్టంలేక అలాగే అంది తండ్రి దయనీయ స్థితికి జాలివడింది

“నుతులగన్నది గతుంకొరకు అన్నా రమ్మా మా గతి ఇక్కడే తేల్చాడు మా రాముడు” సావిత్రమ్మ ప్రక్రింటామెతో అంటుంది తల్లిని పిలిచింది

“ఏమిటే ఈ పాడు నడుము ఒకటే నొప్పి” అమె లోపలికి వచ్చింది

“ఎందుకమ్మా మన విషయాలు నల్లరికి చెప్పి పలుచన కావటము” విసుగ్గా అడిగింది

“అయ్యో తల్లీ, ఇంట్లో కూర్చుంటే ఏం తోస్తుందే అదికాక నాల్గు ఎష యాలు తెలుసుకోవద్దా? బ్యాంకువాళ్ళ కేవరికో ఇల్లు కావాలట క్రింది భాగము ఇద్దామని అంటున్నాను” అన్నది

“అవునమ్మా ఈ సామాన్లు కూడా అమ్మేద్దాం అ న వ స ర మై న వి వాలా ఉన్నాయి” సోఫాల వంక బీరువాల వంక చూచింది

“రాముడికి ఉత్తరం రాయే యెద కాలుతుంది” అవిడ యెద రాసుకుంది తల్లికి యెప్పుడూ ఉన్న జబ్బే అనుకుని అన్నకు ఉత్తరము రాద్దామని కూర్చుంది అప్పుడే రాము అత్త, మామలు వచ్చారు

జూని

“నిన్న - రేపు - నేడు”

నిన్న—

విరిగిన పాలు
వాడిన పూలు
చెల్లని చెక్కు!

రేపు—

వ్రాయని గ్రంథానికి వ్యాఖ్యానం
పుట్టని బిడ్డకు నామకరణం
వట్టి ప్రామిసరీసేటు!

నేడు—

ప్రగతికి విత్తు
అందిన పలం
అరచేతి నగదు!
వెచ్చించే ప్రతి క్షణం
మర్చిపోకది అమూల్యం!

—విప్పళ్ళ సూర్యప్రకాశరావు

ఆశ్చర్యంగా, ఆనందంగా యెదురు వెళ్ళింది తమకింత కష్టము వచ్చినా రాని వారు ఈరొజు వచ్చారంటే ఆశ్చర్యమే

“నమస్తే అత్తయ్యా మామయ్యా”

“నమస్తే ” ముక్తనరిగా చెప్పారు వచ్చి కూర్చున్నారు

“మీనన్నగారికి పక్షవాతమట కవ ” రాము మామగారు, కామరాజు అడిగాడు

“అవునండీ అన్నయ్యను రమ్మని రాశాను ఉత్తరాలు అందాయో లేదో ” నందేహంగా చూచింది సునీతి

“అందే ఉంటాయి రొగానికి డాక్టర్లు మందిస్తారు యెవరొచ్చి మాత్రం ఏం చేస్తారమ్మాయ్ ” మిసెస్ కామరాజు

ఏవండీ! ఈ విచిత్రం చదివారా?
వాడే వదో వెయ్యి డూపాయలకు
భార్య నమ్మకున్నాడటా..

భో...భో... నేనైతే
రెండు వేలకు
తగ్గవాణ్ణిరాదు!

★ అనెచే ★

అడిగింది సునీతికి మండిపోయినా
ఊర్కుంది నిజమే అన్నట్టు తలూపింది

“ఈ రేపు వస్తానని రామమ్మ
రాకాడమ్మయ్య” కామరాజు చెప్పాడు

“అన్నయ్య వస్తున్నాడా? ఇప్పుడే
ఉత్తరము రాద్దాం అనుకుంటున్నాను”
సునీతి అంతకు క్రితం వారన్నమాట
కూడా మరిచి పోయింది, అన్న వస్తున్నా
డన్న ఆనందములో

“వ్యవహారాలన్నీ యెవరు చూస్తు
న్నారు?” అరాగా అడిగాడు

“నేనే చూస్తున్నాను” సునీతి చెప్పింది

“అప్పులేనా ఆస్తి అంటూ ఏమయినా
మిగిలిందా?” అతను అడిగిన తీరు చూస్తే
కుర్చీ యెత్తి అతని ముఖాన వేద్దామని
పించింది

“ఆ వివరాలు అంత తొందరగా
తేలుతాయా?”

“ఒహో, మా అమ్మాయికి అప్పుడే
పదిహేను వేలు కట్టిన ఇచ్చాము” అవిడ
ముఖం నిటకటకంగా నవ్వింది

“యెవరే” సావిత్రమ్మ వచ్చింది
ఆమెకు వియ్యంకుడికి, వియ్యపురాలని
చూడగానే బాధ కోపం రెండు కలిగాయి
ఏదో తీవ్రంగానే అనబోయింది సునీతి
కళ్ళతో చేసిన హెచ్చరిక చూచి మాట్లా
డక నిల్చుండిపోయింది

“రేపు అన్నయ్య వచ్చాక అన్నీ
చూచుకోండి” అన్నది

“చూచుకోవాలనే వచ్చాము నమ్మి
నానబోస్తే పుచ్చి బుర్రలయినట్టుంది మా
పని ఏదో ఆస్తిపరులని అప్పడిచ్చాము”
ఇద్దరూ బాధపడ్డారు

“పదిహేను వేలు ముందేటంతగా దిగ
జారలేదు మేమింకా అన్నయ్యను రాని
వ్వండి” అన్నది కోపము దిగమింగుతూ

“ఆయన వచ్చినాకే వస్తాం” ఇద్దరూ
లేచి వెళ్ళిపోయారు

“ఏమిటే ఇది?” భోరున ఏడ్చింది
సావిత్రమ్మ

ఈశ్వరమ్మ ఎప్పటిలా కూతురితో పాటుగ వీధిలోకి రా లేదు ఇంట్లోనే ఉండిపోయింది అవిధకు కూతురి ప్రయాణం ఏ మూతం ఇష్టంలేదు

అనసూయ బాధపడింది క్షణం సేపు తల్లికి అయిష్టమయిన పని చేస్తున్నానే అని కాని, తను విశాఖపట్నం వెళ్ళక తప్పదు పేదరుగుమీద మంచుని, కాళీ రిక్తాకోశం నిడుచు చూడసాగింది

అయిదు నిమిషాల తర్వాత ఓ రాళీ రిక్తా అటు వైపు వస్తే పేదనుకు జేర మోడి ఎక్కి కూచుంది

పావు గంటలో రిక్తా రైల్వే స్టేషనుకు చేరు

తిరుగుప్రయాణం

“వెళ్ళొస్తానమ్మా! అంది అనసూయ, చెప్పిస్తా కాళ్ళ రూరున్నా

“ఉ! వెళ్ళు! ఆరే రోజులు ఉండి పోకు” అంది ఈశ్వరమ్మ అనసూయ తల్లి

“అలాగే” అంది అనసూయ వీధి లోకి వస్తూ

కుంది టిక్కెట్టుకొని, ప్లాట్ ఫారం మీదకు ఆమె పట్టిన అయిదు నిమిషాల్లో రై లొచ్చింది

అదవాళ్ళ కంపార్టుమెంటు వెదికి పట్టు కుని ఎక్కింది కంపార్టుమెంటు కాళీగా ఉంది కిటికీకి ప్రక్కన సీటు చూసుకుని కూచుంది

పావుగంట తర్వాత బండి బయలు
దేరింది

స్తేషన్లు ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వెనక్కి-
వెళ్ళిపోతున్నాయి కాని, అనసూయ
మనస్సు మాత్రం తనున్న ప్రపంచమీద
లేదు

‘విశాఖపట్నంలో ఉన్న తన స్నేహితు
రాల్ని అర్జంటుగా కలుసుకోవాలి’ అన్న
సాకు చెప్పి, విశాఖపట్నంలో ఉన్న రామ
చంద్రాన్ని కలుసుకోవడానికి బయలు
దేరింది అనసూయ

అనసూయ అకస్మాత్తుగా విశాఖ
పట్నం బయలుదేరడానికి కారణం, పది
రోజుల క్రితం రామచంద్రంనుంచి వచ్చిన
ఉత్తరం

“అనూ! ఎందుకింకా నామీద ఆశలు
పెంచుకుంటావు వెళ్లాయి నాకు ఇద్దరు
పిల్లలు ఇహ పిల్లలు పుట్టకుండా ఆప
రేనను కూడా చేయించుకొన్నాను నా
వయస్సు ఇప్పుడు ముప్పై ఆరేళ్లన్న
మాటేగాని, ప్రేమ పెళ్లి వగైరా విష
యాలు ఆలోచించే దశ ఏనాడో దాటి
పోయింది ఇహ నేను ఆలోచించవలసింది
నా పిల్లలు పెద్దవాళ్లయి ఫవిష్యత్తులో
బాగుపడడం ఎలా అని

చిలకలా చెప్పిందే చెప్తున్నాననుకోకు
ఎస్సెల్వీ రెండుసార్లు పోయిందని, మరి
ఆ విషయం తలవడమే మానేసావు
ఇప్పుడు ఆ పరీక్షలు లేకపోయినా,
మెట్రీక్ కు కట్టు గట్టిగా చదివితే పాసయి
తీరతావు నీ దృష్టి అలా వదులుమీదకు
మళ్ళించు నీ జీవితానికి లక్ష్యం ఏర్పడు
తుంది పరీక్ష పాసయి చిన్న ఉద్యోగం

నీవు సంపాదించుకోగలిగితే, మంచి
పెళ్లి సంబంధం కూడా వస్తుంది నా
మాట విను” అని ఉత్తరం రాసాడు
రామచంద్రం

ఉత్తరంలోని ప్రతి మాటా తనకు
గుర్తే వచ్చాక దాన్ని అయిదారుసార్లన్నా
చదివింది

రామచంద్రం వద్దనుంచి ఉత్తరం
వచ్చినప్పడల్లా ఏదేదీ అనసూయ కాని,
ఈనారి దుఃఖానికి బదులు కోపం పొంగు
కుని వచ్చింది ఉత్తరం చదివిన ప్రతి
తడవకూ ఆమె కోపం హెచ్చించే గాని
ఉపశమించలేదు

రామచంద్రానికి, అనసూయకూ ప్రపథ
మంగా ఓ బంధువులింట్లో పరిచయం
ఏర్పడింది అప్పటికి రామచంద్రానికింకా
పెళ్లి కాలేదు

పరిచయం ప్రేమగా మారి “మనిద్దరం
పెళ్లి చేసుకుందాం అని ఒకరికొకరు
వాగ్దానం చేసుకునే దశకు రావడానికి రామ
చంద్రం ఆ బంధువులింట్లో ఉన్న మూడు
రోజులు సరిపోయాయి

వారానికి రెండు ఉత్తరాల చొప్పున
సంవత్సరంపాటు వారిద్దరి ప్రణయం కొన
సాగింది ఈ రోపున వాళ్లు రెండుమూడు
సార్లకు మించి కలుసుకోవడం జరిగలేదు
అప్పుడు కూడా ఒకరికి దగ్గుగా ఒకరు
కూచోవడం, చేతులు కలుపుకోవడం,
మరీ ఆవేశం పైబడితే ముద్దుపెట్టుకోవ
డానికి మించి దూరం పోలేదు వారి
ప్రేమాయణం

విచిత్రమైన పరిస్థితులవల్ల రామచంద్రం
అనసూయను పెళ్లి చేసుకోలేదు తల్లి

గుర్మాకా భిక్షు నేనూ - నాది భిక్షునా
పెట్టు కున్నామట్లుంది !!!

దండ్రులు తెచ్చిన సంబంధం చేసు
కొన్నాడు

తను ఎలాంటి పరిస్థితులకు లొంగి
పోయి తల్లిదండ్రులు కుదిర్చిన సంబంధం
చేసుకోవాల్సివచ్చిందో, వివరంగా పెద్ద
ఉత్తరం రాసాడు రామచంద్రం అన
సూయకు

ఆ ఉత్తరం చదివి కన్నీరుమున్నీరుగా
ఏడ్చింది అనసూయ తను బాధపడి
నంతగా, రామచంద్రం కూడా బాధపడ్డాడని
అతను రాసిన ఉత్తరంలోని ప్రతి మాటా
పలుకుతోంది కానయితే రామచంద్రం
రాజీపడ్డాడు పరిస్థితులతో

అందుకే రాసాడు, ఉత్తరం చివరలో
“నిన్ను నేను మర్చిపోలేను అనూ,
ప్రేమికులుగా గాకపోయినా, స్నేహితులుగా
నై నా మనం ఉత్తరాలు రాసుకుంటే
తప్పేమిటి? ఉత్తరాలు రాయడం మానీకు
అనూ.”

వారం రోజులపాటు ఇహ రామ
చంద్రానికి ఉత్తరం రాయకూడదనుకుంది
అనసూయ

కాని, రామచంద్రానికి ఉత్తరాలు రాయ
కుండా ఉండలేకపోయింది

‘తాము ప్రేమికులు కాదు స్నేహితులు
మాత్రమే’ అని వారు ఉత్తరాలు కొన
సాగిస్తున్నప్పటికీ అప్పుడప్పుడు పాత
ప్రేమలు ప్రస్తావనలోకి రావడం మాన
లేదు

అలాంటి సమయాల్లో అనసూయ
గుండెలు బద్దలయ్యేవి దుఃఖంతో తానను
భవించిన మానసిక యాతన గురించే
రానేది అనసూయ ఆ తరువాతి ఒకటి
రెండు ఉత్తరాల్లో

అయిదేళ్లు గడిచిపోయాయి ఈ అయి
దేళ్లలో నాలుగయిదుసార్లు కలుసుకున్నారు
రామచంద్రం, అనసూయలు

రామచంద్రం కనిపించినప్పుడు ఆనం

దంతో ఎంత పొంగిపోయేదో, అతడు వెళ్లిపోగానే, అంతగానూ కుంగిపోయేది అనసూయ ఆ తరువాత వారం పది రోజులవరకూ ఆమెకు నిద్ర వచ్చేది కాదు తిండి నహించేది కాదు అనలు మానవమాత్రుడైవదీ చూడాలనిపించేది కాదు మోకాళ్ళ మధ్య తల పెట్టుకుని రొదిస్తూ ఒంటరిగా చీకటిగదిలో కూచునేది

గడవిన అయిదేళ్లలో రామచంద్రంకు ఇద్దరు పిల్లలు కలిగారు కష్టపడి డివార్లు మెంటు పరీక్షలు పాసయి ఉద్యోగంలో రెండు మెట్లు పైకెక్కాడు

అనసూయ పోయిన స్కూల్ పైనల్ పరీక్ష గురించి మరి తలవలేదు అయితే ఈలోపున ఎవరో నలహా ఇచ్చారు ఆమెకు హిందీ పరీక్షలు పాసవడం సులువని, హిందీ పండిట్ గా ఉద్యోగం సంపాదించుకోవడం కూడా సులువని

అనసూయ హిందీ పరీక్షలకు కట్ట సాగింది రెండు పరీక్షలు పాసైంది మూడవది పాసైతే హిందీ పండిట్ అవుతుంది ఆ పరీక్ష పాసైతే, ఉద్యోగం ఇప్పిస్తానని ఓ పెద్ద మనిషి వాగ్దానం కూడా చేసాడు అయితే ఆ పరీక్షకు రెండు సార్లు వెళ్ళి తప్పింది

మూడవసారి ఆ పరీక్షకు వెళ్తుంటే, ఆమెలో అంతర్భుధనం మళ్ళా మొదలైంది

అటు ప్రేమలోనూ, ఇటు జీవితం లోనూ దేవుడిలా తనను అన్యాయం చేసాడేం

రామచంద్రం పదేపదే గుర్తుకు రాసాగాడు అతడు వివాహితుడు పిల్లల

తండ్రి అన్న విషయం సైతం లక్ష్యం చెయ్యకుండా, అతన్ని తన కలలో నింపుకోసాగింది

అయినప్పటికీ, అప్పుడప్పుడు అతడికి పెళ్లయిందన్న విషయం ముల్లులా ఆమె మనస్సును చురుక్కుమని బాధించక పోలేదు

‘అయితేనేం? తనను రెండో భార్యగా స్వీకరిస్తాడు లేదా ఉండుకుంటాడు లోకంలో ఇలాంటి ఏర్పాట్లతో ఎంత మంది బ్రతకడంలేదు’ అనుకుంది మొండిగా

దాంతో మళ్ళా రామచంద్రంతో తన జీవితం సంచరంగుల్లో ఊహించుకో సాగింది

అయితే, రామచంద్రంనుంచి ఎలాంటి ప్రోత్సాహం లేదు అలాగని ఉత్తరాలు రాయడం మానలేదు

ఒకానొక సందర్భంలో ‘రామచంద్రం తన జీవితంతో ఆడుకోవటం లేదుగదా’ అన్న అనుమానం వచ్చింది ఆమెకు ఒక్కసారి, ఆ కోణంలోంచి గతాన్నంతా పునఃపరిశీలన చేసింది అంతే

ఆ అనుమానం బలపడనారంభించింది తన జీవితంతో ఆటలాడుకోవాలన్న ఉద్దేశమే రామచంద్రానికి లేకపోతే, పెళ్ళయిన వెంటనే తనకు ఉత్తరాలు రాయడం ఎందుకు మానలేదు?

పెళ్ళయి పిల్లలు కలిగాక కూడా, ఎందుకు తనను కలుసుకోవడానికి ఉబలాట పడ్డాడు?

‘స్నేహితులుగా ఉత్తరాలు రాసుకుందాం’ అని రామచంద్రం ఉత్తరాలు

కొననాగించడంలోనే అతడి ఉద్దేశం బయటపడుతోంది

రామచంద్రం తనను ప్రేమించలేదు తనంటే ఒక స్త్రీ పడి చస్తోంది అన్న వావాన్ని, అనుభూతిని ప్రేమించాడు అందుకే తనను ఉత్తరాలు రాయమన్నాడు తను రాసాడు

క్రమంగా రామచంద్రం మీద ప్రేమ ద్వేషంగా మారింది కసి కలిగించి అయితే తను ఆడది, అతణ్ణి ఏం చెయ్యగలడు?

పెళ్ళయి పిల్లలతండ్రి అయ్యాక కూడా, అతనితో తను ఉత్తరాలు నడిపించంటే, లోకం తననే దోషిగా పరిగణిస్తుంది

ఏది ఎమైనా తన బ్రతుకు ఒక అర్థం లేని వ్యవహారంగా మారింది

రామచంద్రం గట్టుమీంచి చూసి ఆనం

జూన్ 24

దిస్తున్నాడు తను కష్టాల కెరటాల తాకి డికి ఉక్కిరి విక్కిరయి చస్తుంటే

లాభం లేదు, రామచంద్రం శిక్ష అనుభవించకుండా తప్పించుకోవడానికి వీలులేదు

అయితే, యేం చెయ్యాలి తను?

అనసూయ తీవ్రంగా ఆలోచించింది, రెండు రోజులు

కొద్ది నెలల్లో తనకు ఇరవై యెనిమిదేళ్ళు నిండిపోతాయి పెద కట్నాలు యిస్తేగాని తనను పెళ్ళి చేసుకునే విశాల హృదయుడు కనుచూపు మేరలో ఎవడూ లేడు తన బ్రతుకు యెలాగూ గాడీ తప్పిన బండి అయ్యింది

తన భర్త శ్రీరామచంద్రుడంతటి ఏకపత్నివ్రతుడన్న నమ్మకంతో వుండి వుంటుంది రామచంద్రం భార్య పెళ్ళికాక పూర్వం తనతో ప్రేమ వ్యవహారం నడిపాడని ఆమెకు చెప్పి ఆమె నమ్మకాన్ని

దెబ్బ తీస్తే

ఆ మాత్రం చాలు స్వర్గంలాంటి
అతని యిల్లు దుర్బర నరకమవుతుంది
అనుకూలవతి అనురాగవతి అయిన
అతని యిల్లాలు అతడి మొదటి శత్రు
వవుతుంది

అందుకే అనసూయ బయలుదేరింది
విశాఖపట్నం, రామచంద్రం మీద కసితో,
కుతికుతలాడిపోతున్న మనసుతో

సాయంకాలం అయిదు కావస్తుండగా
రైలు విశాఖపట్నం చేరుకొంది రిజై
కట్టించుకుని, డాబా గార్డెన్ లో ఉన్న రామ
చంద్రం యింటికి వెళ్ళేసరికి, పావు
తక్కువ ఆరయింది

అప్పుడే ఆఫీసు నుంచి వచ్చినట్టు
న్నాడు రామచంద్రం యింటి వద్దనే
ఉన్నాడు అనసూయ తలుపు తట్టగానే
అతడే తలుపు తీసాడు

చేతిలో నందీతో, మొహంో తీక్షణ
మైన చూపుతో ఎదురుగా నిలచున్న అన
సూయను చూడగానే అశ్రుర్యపోయాడు
రామచంద్రం

“నువ్వు అనసూయా? ఎవరో అను
కున్నాను ఏమిటిలా వచ్చావు?” అన్నాడు
రామచంద్రం

తనలా రావడం అతనికి యిష్టం లేదు
అందుకే అలా ప్రశ్నించాడని అర్థం
చేసుకుంది అనసూయ

“యేం నేను రావడం యిష్టం లేదా?”
అడిగింది అనసూయ సీరియస్ గా అతడి
కళ్ళల్లోకి చూస్తూ

రామచంద్రం మొహం నల్లబడింది
కాని, మరునిముషంలోనే తేరుకుని-

“ఛా ఛా ఏమిటా మాటలు?” అంటూ
అనసూయను లోనికి తీసుకెళ్ళాడు

నడవలించి రామచంద్రం భార్య
చూస్తోంది ఆసక్తిగా, ఎవరోచ్చారా అని

“అనసూయని నాకో ప్రాణస్నేహితు
రాలుందని చెప్పానే, ఆమె యామె”

అంటూ భార్యకు అనసూయను పరిచయం
చేసి “ఈమె నా భార్య నా అర్ధాంగి

నా మిసెస్ వగైరా వగైరా అన్న
వార్ణ నామధేయురాలు” అంటూ నాటక

ఫక్టీలో తన భార్య అన్నవార్ణను పరి
చయం చేసాడు

అన్నవార్ణ గలగలా నవ్వేసింది
ఆమెలా అనసూయ కూడా నిర్మలంగా

యింకోకప్పుడయితే నవ్వి ఉండేది
అలాగని సీరియస్ గా కూడా వుండలేక

పోయింది చిన్న చిర్నవ్వు మాత్రం
మొహం మీదకు తెచ్చుకుంది

ఈ లోపున రామచంద్రం యిద్దరి
పిల్లలూ అక్కడకు చేరారు, అనసూయను

ఎగాదిగా చూస్తూ

“ఎవరు నాన్నా ఆవిడ? ఎవరు నాన్నా”
అడిగింది పెద్దపిల్ల రామచంద్రం ప్రక్కకు

చేరి, అతడి చెయ్యి లాగుతూ

“ఎవరా” అని ఆగి అనసూయ
మొహంలోకి, కూతురి మొహంలోకి

క్షణంసేపు చూసి బుంగమూతి పెట్టి
“ఉహూ! నేను చెప్పను చెప్పడానికి

పావలా చార్జి అవుతుంది అన్నాడు
చిలిపిగా

“ఓకే నాన్నా, పావలాయే గా
రూపాయి యిచ్చాను పో, చెప్పు మరి”

అంది అమ్మాయి- తండ్రి అంత చిలిపిగా

“అయితే ఆమె నీకు అంటే అవుతుంది తే రూపాయి” అన్నాడు రామచంద్రం కూతురి మొహంలోకి తమాషాగా చూస్తూ

“వాల్లెండి తండ్రి కూతుళ్ళ హాస్యాలు ఇంటికి వచ్చినవారికి మర్యాద చెయ్యడం ఏమన్నా వుందా లేదా అంది అన్న ట్టిర్ల మధ్యలో జోక్యం కలిగించుకుని

“ఇదిగో డియర్ పరిచయాలు చెయ్యడం నా వంతు ఆ పని కావిచ్చాను మీగతాదంతా నీ పనే” అని అక్కడున్న ఓ కుర్చీలో కూలబడ్డాడు రామచంద్రం

“రండి ఆయనతో మనకేమిటి” అంటూ అనసూయ చెయ్యి పుచ్చుకుని తొనికి తీసుకెళ్ళింది అన్నపూర్ణ

అనసూయ ఎంత వద్దంటున్నా అనసూయ స్నానం కోసం నీళ్ళు ఏర్పాటు చేసింది అన్నపూర్ణ

పది నిమిషాల్లో అనసూయ స్నానం

ముగించుకుని వచ్చేసరికి, ఓ ప్లేటులో పొగలు కక్కుతున్న ఉప్పా, ఇంకో చేతిలో కాఫీ గ్లాసుతో ఎదురయ్యింది అన్నపూర్ణ

ఫలహారం చేస్తోందన్న మాటేగాని, అనసూయ మనస్సు అల్లకల్లాటంగా ఉంది

తను వచ్చింది, రామచంద్రం బ్రతుకు బండలు చెయ్యడానికి వారి ఆతిథ్యం స్వీకరించడానికి కాదు

రేపు తను రామచంద్రానికి తనకూ మధ్య జరిగిన ప్రణయ వ్యవహారం గురించి ఆమెకు చెబితే తను కన్నీరిచిన ఆప్యాయతకూ యిచ్చిన ఆతిథ్యానికి అన్నపూర్ణ ఎంత నొచ్చుకుంటుందో

నొచ్చుకోనీ తనకేం తను బాధలు పడ్డప్పుడు ఎవరైనా అలా అనుకున్నారా అలా అవుతుంటే, తనీ దుస్థితిలో ఉండేదా?

వాళ్ళు అందించిన ఆతిథ్యమంతా పుచ్చుకుని, పెళ్ళున కొట్టినట్టుగా రామ చంద్రం బండారం బయట పెట్టడంతోనే ఉంది రక్తి

“చాలా ధేంక్సండీ” అంది అన సూయ కాఫీ త్రాగాక కాఫీ గిన్నెలు కడిగి తీసుకురావడానికి లేచింది చేతిలో గిన్నెలతో

“ఛా ఛా యీ మాత్రం దానికే నా ధేంక్సు” అంది అన్నవార్ల, అనసూయ చేతిలోని గిన్నెలు లాక్కుంటూ

“ఆ యిప్పుడు చెప్పు మీ అమ్మగారెలా పున్నారు” రామచంద్రం అక్క-

డకు వచ్చి అన్నాడు

గిన్నెలు కడగడానికి అన్నవార్ల రొనికి వెళ్ళిపోయింది

“బాగానే ఉన్నారు” క్లుప్తంగా జవాబిచ్చింది అనసూయ

“మీ అక్కా వాళ్ళూ”

“ఓర వాళ్ళూ బాగానే ఉన్నారు”

“మరి, మీ అక్కగార్ని ఆ యిద్దరు పిల్లలేనా, ఆ తరువాత కూడా ఏమన్నా అంటూ తన బొజ్జపైన చెయ్యి పైకి క్రిందికి పుటాకారం సూచిస్తూ త్రిప్పాడు

ఆ క్షణంలో రామచంద్రం మిద ఏ కోపమూ లేకపోయి ఉంటే అన సూయ మిగబడి నవ్వేసేది రామచంద్రం యాక్షనుకి అయినా ఎంత సీరియస్ గా ఉందామన్నా ఉండలేకపోయింది

చిరునవ్వు నవ్వుకి అప్పులేదు

“అహా మరి లేరు అంది ఆ చిన్నివ్వు కూడా ఆడుకుంటూ

“మీ అన్నయ్య ఎచూత్రం డబ్బు పంపుతున్నా దీనిని”

“నెలకు పంద”

“కొంత నయం మునుపు పాతికే పంపేవాడు

ఆ తరువాత ఇంకేం కుశలప్రశ్నలు వెయ్యాలో రామచంద్రానికి బోధపడలేదు

“ఇవాళ రెండో ఆట పినిమాకు వెళ్దాం తయారై కూచోండి ఈ లోపున నాకొ చిన్న పనుంది వస్తా అంటూ రామ చంద్రం అక్కడుంచి వెళ్ళిపోయాడు

ఆ సమయంలోనే, రామచంద్రం గురించి చెప్పాల్సినవి అన్నవార్లకు చెప్పేద్దామనుకుంది అనసూయ కాని

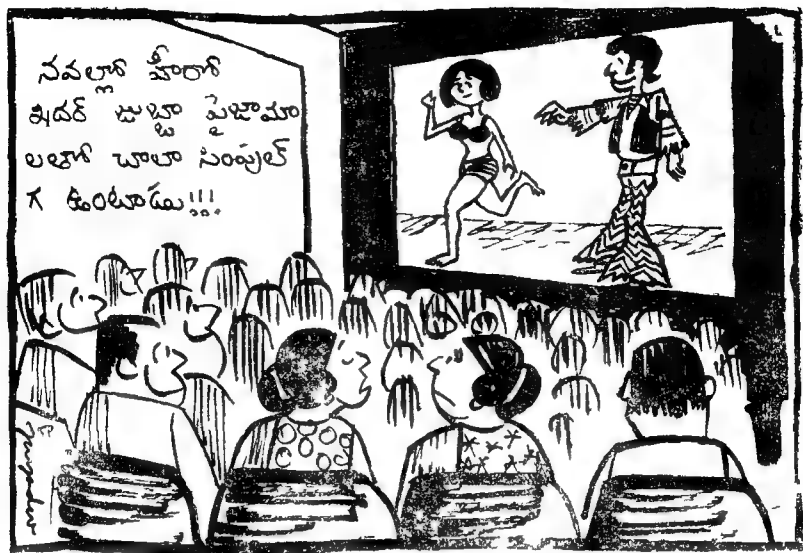

అలోగ్స్ అనారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు ఆధారపడవలసి అలోగ్స్ సౌభాగ్యములకు 70 సంవత్సరముల పూర్వీకముండినది

లోర్డ్

కేసరి మటేరీం (ప్రివేట్) లిమిటెడ్ హైదరాబాద్ మద్రాసు-4

అంబేద్కర్ రోడ్, విజయవాడ

మనసు మార్చుకుంది “ఇద్దరి సమక్షం లోనే రామచంద్రం పాపఫలం బద్దలు కొడతాను అనుకుంది

రాత్రి తొమ్మిదవపండుగగా భోజనాలయ్యాయి పిల్లల్ని తీసుకుని బయలుదేరారు రామచంద్రం అన్నవూర్ ఆనసూయ గూడా వారితోపాటుగి సినిమాకు వెళ్లక తప్పలేదు వాళ్లంతా బలవంతం చేసారు

ఇంటర్వెయ్ లో పిల్లలు కూల్ డ్రింక్స్ కొనం అల్లరి చేసారు తనకేమీ అక్కర్లేదని, అన్నవూర్ హాలులోనే ఉండిపోయింది అన్నవూర్ తోపాటుగ తనూ ఉండిపోతానంది అనసూయ

రామచంద్రం ఊరుకొలేదు పిల్లలతో పాటుగ బయటకు వచ్చి కూల్ డ్రింక్ త్రాగి తీరాలని అనసూయను పట్టుబట్టాడు అయిష్టంగానై తేనేం, అనసూయ వెళ్ళింది

కూల్ డ్రింక్స్ త్రాగుతున్నప్పుడు అడి

గాడు రామచంద్రం “ఏమిటిలా వారాత్తుగా మా మీద దయ పుట్టుకొచ్చింది,” అని

సాయంకాలంలాగే వాడిగా ఏదో జవాబిద్దామనుకుంది అనసూయ ఆ సంగతి రామచంద్రం అర్థం చేసుకున్నట్టున్నాడు ఆమె మొట్టాడానికి పెదవి కదిపెంతలోనే “అహా, నువ్వు రావడం ఎమాత్రం ఇష్టం లేదనుకోకు సుమీ నువ్వు ఇల్లు కదిలి ఇంతదూరం వచ్చావంటే ఏదో ముఖ్యమైన పనేదో ఉండివుండాలి అది తెలుసుకుందామని అని అన్నాడు

ఆ మాటలతో దురుసుగా సమాధానం ఇచ్చే తన ప్రయత్నం విరమించుకుంది అనసూయ ఎప్పటిలా మొహంమీద చిరునవ్వు ధరించి “రేపు చెప్తానులే అదంతా నన్నెన్నుగా ఉండడం నా కిష్టం రేపటి వరకు” అంది

“అబ్బా” అంత నన్నెన్నెమిటి?”

అని ఇంకా రామచంద్రం ఏదో అన
బోతుంటే, ఇంటర్వల్ ముగిసినట్టు గంట
మ్రోగింది త్వరత్వరగా అందరూ హాలు
లోకి వెళ్లిపోయారు

పాపు తక్కువ ఒంటిగంట కావస్తుం
డగా సినిమా అయిపోయింది

పిల్లలు పడుకున్న గదిలో అనసూయకు
ప్రక్క ఏర్పాటుచేసింది అన్నపూర్ణ

ఎందుకో అవాళ రాత్రి ప్రశాంతంగా
నిద్రపోయింది అనసూయ

ఉదయం అయిదు గంటలకే ఆ ఇల్లు
మేల్కొంది ఎనిమిది గంటలకే రామ
చంద్రం ఆఫీసుకు వెళ్ళారేమో, అన్న
పూర్ణతోపాటుగ రామచంద్రం కూడా
లేచాడు స్నానాదికాలు ముగించుకుని
షర్ట్స్ పల అతనికి టిఫిను తయారుచేసి
ఇచ్చింది అన్నపూర్ణ ఆ తరువాత ఇంకో
గంటలో వచ్చే కారియర్ మనిషికి కారి
యర్ అందివ్వడానికి వంట గూడా ౯౦
భించింది

అనసూయకు కూడా తెల్లవారుఝామున
అయిదు గంటలకు లేచే అలవాటుంది
లందువల్లనే, అలా ౧౦ విన్నట్టుగా
టక్కున ఆమెకు గూడా మెలకువ వచ్చింది

వాళ్ల పనులకు అడ్డం పడ్డం తప్ప
లేచి తను చేసేదేమీ లేదని తెల్సుకుని
మంచంమీద అలాగే పడుకుని నిద్ర
నటించసాగింది

ప్రక్క గదుల్లోంచి భార్యాభర్తల
సంభాషణ స్పష్టంగా వినిపిస్తోంది అన
సూయకు

“అనసూయ సు మాస్తుంటే నా
గుండెల పగిలిపోతున్నాయి వూర్ణా”

అంటున్నాడు రామచంద్రం

“బాధపడి మనం మనస్సులు పాడు
చేసుకోవడం తప్ప ఆమె కేవిధంగా
ఉపయోగపడగలం చెప్పండి”

అంటోంది అన్నపూర్ణ

“అదేమిటో వూర్ణా! దేవుడు కరుణా
మయుడంటారు కాని ఆమె విషయంలో
మాత్రం బండరాతి బొమ్మ అటు పరి
క్షల్లో తప్పతోంది ఇటు పెళ్ళి జరిగే
లవకాశం లేదు ఆమె అన్ని వాద్యతలూ
మీదను వేసుకుని తిండిలా ప్రవర్తిం
వ్చిన అన్నయ్య వీళ్ళను దూరంగా
వుంచి భరణం ఇస్తున్నట్టు నెలకింతని
డబ్బు వీళ్ళ మొహాన్న కొడుతున్నాడు
అని అనసూయ ఎరిసితులు రామచంద్రం
చెప్తుంటే బ్రతుకులో ఉన్న తమాషా
యేమిటోగాని కొంతమంది బాధపడ్డానికే
పుట్టినట్టు నానా అవస్థలు పడతారు ఎటు
ఆశగా తిరిగితే అటు నుంచే దెబ్బ తగులు
తుంది” అని అన్నపూర్ణ వ్యాఖ్యానించింది

“ఇహ లాభంలేదు వూర్ణా! చిన్నదో
చితకదో ఓ ఉద్యోగం అనసూయకు
చూస్తాను ఏ ఆనందమూ, ఏ శ్రృష్టి
లేకుండా అనసూయ బ్రతుకు శిథిలమయి
పోతుంటే చూస్తూ ఊరుకోలేను

రామచంద్రం కంఠంలో వృథా
నిశ్చయం ధ్వనించింది

“అలాగే చెయ్యండి మనల్ని మనం
ఉద్ధరించుకోవడంలో గొప్పతనం లేకపో
లేదు కారణం ఏమంటే మనం సమా
జానికి బరువు కావడం లేదు అయితే
ప్రతి మానవుడు ౯నను తాను అర్థం
చేసుకోవడంతోనే సమాజంపట్ల తన

కర్తవ్యం పూర్తయిందనుకో గూడదు
ఇంకొకరిని ఉద్ధరించే కనీస యత్నమన్నా
చెయ్యాలి" అంది అన్నపూర్ణ

“చైమయిపోయింది పూర్ణా” వెళ్ళి
స్తాను

ఆ సంభాషణ అక్కడితో ఆగి
పోయింది

ఆ తరువాత రామచంద్రం వీధిలోకి
కదిలి వెళ్ళిపోయినట్లుగా పాదాల చప్పుడు,
తలుపులు దభేలుమని మూసుకున్న శబ్దం
వినవచ్చాయి

అన్నపూర్ణ నిశ్శబ్దంగా వంట జేసు
కుంటున్నట్లు, వంటింట్లోంచి పంపు స్టవ్
రొద, గిన్నెల చప్పుడు వినవస్తోంది

ఇక్కడ గదిలో తన మీద తిరగబడ్డ
అంతరాత్మకు జవాబిచ్చుకోలేక సతమత
మవుతోంది అనసూయ

వాళ్ళు తన్నెలా అనుకుంటున్నారు?
తను వాళ్ళ బ్రతుకు యేం చేయాలని కోరి

జోంబి

యిలా వచ్చింది?

తమను తాము బాగుచేసుకోవడం
తోనే సమాజంపట్ల వ్యక్తి కర్తవ్యం
పూర్తి కావడం లేదు చేతనయినంతగా
ఇతర్లను కూడా ఉద్ధరించాలని వారు తన
బ్రతుకు గురించి ఓ ఆవేదన ఆరాటం
కన్నరుస్తుంటే, తనేం తలుస్తోంది వాళ్ళ
గురించి?

నవ్వుల పువ్వులతో విరాజిల్లే వారి
జీవితనందనంలో నిప్పులు కురిపించాలని
వచ్చింది

ఏమయింది తనకూ తనని ఏ దెయ్యమో
పట్టలేదుగదా? ఎందుకిలా వక్రించింది తన
బుద్ధి?

తనని ఒకనాడు రామచంద్రం ప్రేమిం
చాడు నిజమే! కాని, తనతో యేనాడూ
చనువు తీసుకోలేదు, పెళ్ళికాక పూర్వం
గాని, ఆ తర్వాత గాని అదే యింకో
యువకుడయితే తను చూపిన చనువు

అసరాగా తీసుకుని తన శీలాన్ని దోచేసి ఉండేవాడు మరి రామచంద్రమో? ఉద్రేకానికి అస్కారం యివ్వకుండా, అలోచన మాత్రమే పొనగనిచ్చి తనతోటి తన ప్రేమను మనోహరమైన స్నేహంగా మలుచుకోవాలని తపించాడు

“అదేమిటంటే? ఎందుకేడుస్తున్నాడు?” అన్నపూర్ణ గదిలోకి వచ్చింది కంగారుగా అనసూయకు చేరువగా వచ్చి కూర్చుంది

అప్పటికిగాని అనసూయకు అర్థం కాలేదు, తన ఏడుస్తోందని, తన కన్నీళ్ళతో తలగడ తిడిసి ముద్దయిందని

“అబ్బే! యేడుస్తున్నానా?” అంటూ ఆత్మతగా లేచి, చెంపలు తుడుచుకుని “స్ట్రాంగ్ కాఫీ యివ్వరూ? తల బ్రద్దలయిపోతోంది నొప్పితో” అంది అనసూయ

“ఒక్క కాఫీయే నేమిటి? టిఫిను కూడా సిద్ధం మీరు మొహం కడుక్కుని రావడమే అలస్యం” అంది అన్నపూర్ణ లేచిన అనసూయను బాత్ రూంకు తీసు వెళ్ళతూ

మొహం కడుక్కోవడమే గాదు, అలా స్నానాదికాలు కూడా ముగించి అరిగంటలో వచ్చింది అనసూయ

టిఫిను తిని కాఫీ త్రాగాక “అలా ఓ అరిగంట బజారుకెళ్ళి వస్తానండి ఇవాళ సాయంకాలం రైలుకే తిరిగి వెళ్ళిపోవాలనుకుంటున్నాను” అంది అనసూయ

పది నిమిషాల్లో తల దువ్వుకుని, చీర మార్చుకుని వీధిలో బడింది అనసూయ ఇండాక బాత్ రూంలో ఉన్నప్పుడే

లెక్కలు వేసుకొంది తిరుగు ప్రయాణం టిక్కెట్టు డబ్బు పోను, చేతిలో యంకా పదిరూపాయలుంటాయి దోపతో తనకు కాఫీ త్రాగడానికి కూడా కానీ మిగలక పోవచ్చు అయినా ఫరవాలేదు రామ చంద్రం పిల్లలకు ఏవైనా పది రూపాయలతో తినుబండారాలు కొని తీసుకురావడానికి నిశ్చయించుకుంది

బజార్లో పది రూపాయలకు నిలువ లేదు రెండు క్రీమ్ బిస్కట్ పేకెట్లు మాత్రం కొని తెచ్చి యిద్దరి పిల్లల చేతుల్లో చెర్రాకటి పెట్టింది అనసూయ

మొట్టమొదటిసారిగా ఆ యిద్దరినీ దగ్గరకు తీసుకుని ప్రేమతో ముద్దు పెట్టుకొంది

“ఎందుకండీ - యివన్నీను?” అంది అన్నపూర్ణ, పిల్లల చేతుల్లోని పేకెట్లు చూసి

“ప్రయాణం అయి రావడం తొందరలో మర్చిపోయానండి పిల్లలున్న యింటికి ఒట్టి చేతులతో వెళ్ళగూడదు” అందంగా అబద్ధం చెప్పింది అనసూయ

సాయంకాలం పాపు తక్కువ అయిదు కావస్తుండగా రామచంద్రం ఆఫీసునించి వచ్చాడు

రామచంద్రం రాగానే ఆతనితో చెప్పి వెళ్ళిపోవడానికి సిద్ధంగా వుంది అనసూయ కనీసం ఒక్కరోజు తన ప్రయాణం వాయిదా వెయ్యమని మరీ మరీ బ్రతిమలాడింది అన్నపూర్ణ

అనసూయ మనసు మార్చుకోలేదు అన్నపూర్ణ అందించిన కాఫీ గ్లాసు తోపాటు, అనసూయ ఆ సాయంకాలమే

ఊరికి తిరిగి వెళ్ళిపోతోందన్న వార్త కూడా అందుకున్నాడు రామచంద్రం భార్యద్వారా

“నో! నో! ఆవిడ వెళ్ళిపోతానంటే నువ్వెలా ఒప్పుకున్నావే” అన్నాడు రామచంద్రం చిరుకోపం ప్రదర్శిస్తూ

“ఆ విషయమే నేనూ అన్నానండి కాని ఆవిడ సనేమిరా ఒప్పుకోవడం లేదు” అంది అన్నపూర్ణ

రామచంద్రం యింకా యేమేమో అనబోయాడు కాని, మధ్యలో కల్పించుకుని “రామచంద్రం! మరి అంత మొండిపట్టు పట్టకు నువ్వు రమ్మంటే రాలేదు, నువ్వొండమంటే ఉండిపోవడానికి” అంది అనసూయ

“అది సరే! నువ్విలా గాలీ వానలా వచ్చి, వానకాలం సూర్యుడిలా మాయం కావడం అర్థం కావడం లేదు ఇంతకీ ఎందుకొచ్చావో చెప్పావు కావు అనలు నువ్వొచ్చిన పని అయిందో రేదో చెప్పలేదు చూస్తే రోజంతా యింట్లోనే వున్నావు యెక్కడికీ కదలేదల్ల వుంది” అన్నాడు రామచంద్రం

“అదంతా పెద్ద సీక్రెట్ నాకు చెప్పడం యిష్టం లేదు చెప్పమని బల వంతం చెయ్యకు నన్ను వెళ్ళిపోసి, అంటూ వంగి రామచంద్రం, అన్నపూర్ణ పాదాలకు నమస్కరించింది అనసూయ

ఆ దంపతు లిద్దరి కళ్ళల్లో ఒక్కసారిగా కన్నీళ్లు ఉబికాయి గొంతుకలు గడ్గదమయ్యాయి కాసేపు యెవ్వరూ ఏమీ మాట్లాడలేక పోయారు

“చూడు అనూ! యీ సంవత్సరం లోగా నీకేదైనా ఉద్యోగం చూస్తాను నీకు ఉద్యోగం చూసి, నీ బతుక్కి ఓ గమరం

అర్థం యేర్పరచే వరకూ విశ్రమించను” అన్నాడు రామచంద్రం అనసూయ తల నిమురుతూ

అనసూయ మనసులో అనుకుంటోంది “నాకు ఉద్యోగం దొరికినా దొరక్కపోయినా చింతలేదు ఘెరాప రాధం చెయ్యడానికి వచ్చి జ్ఞానోదయం కలిగి చెయ్యకుండా వెళ్ళిపోతున్నాను ఆ ఆనందం, ఆ తృప్తి చాలయీ జన్మకు”

అన్నపూర్ణతోకూడా చెప్పేసి, అక్కడ నుంచి కదలుదామని, ఆమె వైపు తిరిగితే ఆమె అక్కడ లేదు

కాని రెండు నిమిషాల్లో ఓ పక్కెంలో జొకట్టు గుడ్డ రెండు అరటిపళ్ళు, పసుపు కుంకుమలతో వచ్చింది అక్కడకు అన్నపూర్ణ

“అబ్బే! ఎందుకండీ యివన్నీను” అంది అనసూయ, అన్నపూర్ణ తనకు పక్కెం అందిస్తుంటే

“తప్ప! వద్దకూడదు తీసుకోండి” అంటూ అనసూయ చేతినంచితోకి పక్కెం లోని వస్తువులు పంపింది అన్నపూర్ణ

అనసూయ మరి కాదనలేకపోయింది పిల్లలిద్దర్నీ దగ్గరకు తీసుకుని ముద్దు పెట్టుకుని, “వస్తాను రామచంద్రం స్టేషనుకు వచ్చే ప్రయత్నం చేయకు ఒక్కర్నీ వెళ్ళగలను” అంటూ అతడు ఆమెను స్టేషనువరకూ సాగనంపడానికి వస్తానంటున్నా వినించుకోకుండా విధి లోకి నడిచి, రిజై కట్టించుకుని వెళ్ళిపోతున్న అనసూయను చూసి కొయ్యబొమ్మలా ఉండిపోయాడు రామచంద్రం అనసూయ ఎందుకొచ్చినట్టు, ఎందుకు వెళ్ళిపోతున్నట్టు అర్థంగాక

ఎప్పటికీఅరం చేసుకోలేడేమోకూడా *

సార్థకమైన చదువు

విద్యద్వారా మనం నేర్చుకొన్న విజ్ఞానం నలుగురికీ పంచగలిగిన నాడే ఆ విద్యకు సార్థకత వీర్పడుతుంది 'యునివర్సిటీ విమెన్స్ అసోసియేషన్' పేరిట ■ సంస్థ సభ్యులు నిర్వహించే కార్యకలాపాలు వారి చదువుకు సార్థకత కలుగజేస్తూనే వున్నాయి

సభ్యులందరూ పట్టభద్రులే అయిన ఈ సంస్థ 13 వ బైనియల్ సమావేశాలు ఇటీవల మద్రాసులో జరిగాయి యావద్భారత ప్రాతినిధ్యంతో రెండు సంవత్సరముల కొకసారి వేర్వేరు పట్టణాలలో యీ సంస్థ సమావేశమౌతుంది

అర్హులైన విద్యార్థినులకు ఉపకారవేతనం అందజేయడం, స్కాలర్ షిప్పులు ఇచ్చి విదేశాలకెళ్ళి ఉన్నతవిద్య నభ్యసించేందుకు అవకాశాలు కల్పించడం, విద్యా, సాంస్కృతిక, సాంఘిక రంగాలనుండి ప్రముఖుల నాహ్వానించి సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయడం, విద్యార్థి నీ, విద్యార్థులకు చర్చలు ఏర్పాటు చేయడం, యీ సంస్థ చేపట్టి నిర్వహిస్తున్న కొన్ని కార్యాలు

ఈ సంస్థ సభ్యులు, స్త్రీలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను చర్చించి పరిష్కరించడానికి కాయకల్పన సహాయం చేస్తున్నారు భార్యాభర్తల ఆదాయాన్ని ఉమ్మడిగా లెక్కించి ఆదాయపు పన్ను వేయాలని ప్రభుత్వం తలపెట్టితప్పుడు, మద్రాసు బ్రాంచి సభ్యులైన శ్రీమతి మకోభ కత్తెనల ఆధ్వర్యాన ఒక ఆడ్ హాక్ కమిటీ ఏర్పాటుచేసి నగరంలోని ఇతర స్త్రీల సంఘాల నన్నింటిని తూడగట్టుకొని సభలు, సమావేశాలు జరిపి స్త్రీలలో అలజడి లేవదీసి ప్రధానమంత్రివరకు రాయబారం జరిపి అది జరుగకుండా ఆపివేశారు

వేసవి శెలవుల్లో విశ్వవిద్యాలయంవారు ఏర్పాటుచేసే ఇన్ ఫర్ మేషన్ బ్యూరోలో ఈ సంస్థ సభ్యులు పాల్గొని విద్యార్థులకు న్యాయ, ఆర్థిక, మనస్తత్వ శాస్త్రాలలో వారికి గల సందేహాలు చర్చించి, విప్రులీకరించి ఆయా సభ్యులు బోధపడుటకు సహాయపడుతున్నారు

ఈ అసోసియేషన్ మద్రాసు విభాగానికి అధ్యక్షురాలుగా శ్రీమతి సరోజాగురుజ్వమి, కార్యదర్శిగా శ్రీమతి రాజ్యలక్ష్మి సుంకవల్లి, కోశాధికారిణిగా శ్రీమతి విజయరావు ఉన్నారు వీరు ముగ్గురూ తెలుగువారే కావడం, 'తెలుగు స్త్రీ'కి గర్వకారణమే!

ఈ సంస్థకు భారతదేశంలో గల విభాగాలలో మద్రాసు విభాగం అన్నిటికన్న మిన్నగా పనిచేస్తోంది క్రితంసారి జపానులో జరిగిన అంతర్జాతీయ సమావేశానికి మద్రాసునుంచి అయిదుగురు ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు

ఈ సంస్థ 1975 నవంబరు 16 న స్వర్ణోత్సవ సభ జరుపుకొంది మద్రాసు కలెక్టరు మిస్ రిమేష్ ప్రారంభించిన యీ సభకు ఆతిండియా యూనివర్సిటీ విమెన్స్

ఫోటోలోనివారు (ఎడమనుండి కుడివైపుకి) 1. మిస్. రమేష్, కలెక్టరు ఆఫ్ మద్రాసు, 2. శ్రీమతి సరోజాగురుస్వామి, మద్రాసు బ్రాంచి అధ్యక్షురాలు, 3. ప్రొఫెసర్ పబ్బుగనుందరం (Prof. Economics, University of Madras), 4. శ్రీమతి రాజ్యలక్ష్మి నుంకవల్లి, మద్రాసు అసోసియేషన్ క్రటరీ, 5. మిస్. మైత్రేయిరామారె, నేషనల్ అసోసియేషన్ క్రటరీ, 6. శ్రీమతి వై. జి. గోపాలరత్నం, నేషనల్ అసోసియేషన్, పైసిడెంటు, 7. మిస్. డాక్టరు బీనారాయ్, ఢిల్లీ, 8. శ్రీమతి వత్సలా నారాయణస్వామి.

అసోసియేషన్ పైసిడెంట్ డా॥ మిస్ బీనారాయ్ అధ్యక్షతన జరిగింది. ప్రొఫెసర్ పబ్బుగనుందరం (యునివర్సిటీ ఆఫ్ మద్రాసు) స్వస్తోత్సవ ఉత్సాహం ఇచ్చారు.

పదినుదికీ ఉపయోగపడే ఇటువంటి సంస్థలకు అవసరమయినంత ప్రచారం లేకపోవడం దురదృష్టకరం. ఉత్సాహమున్న ఇటువంటి సంస్థలద్వారా ఇతరులకు సేవచేసే అవకాశం ఎంతమందితో లేకుండా పోతోంది. ఈ సంస్థ తనను గురించి తాను అందరికీ తెలిసేలా పాంప్లెట్లద్వారా గాని, ప్రకటనలద్వారా గాని ప్రచారం చేసుకొనడం అవసరం.

ఈ సంస్థ గురించిన వివరాలు మరింత విపులంగా తెలుసుకొనగోరువారు మూనిసిపల్టీ విమెన్స్ అసోసియేషన్, కేరాఫ్ జ్యోతి చిరునామాకు రాయ గమ్మతు

—జ్యోతి ప్రతినిధి

ఈనాటి విషయములు

యావద్భారతమంతా వ్యాపించిన కిరీ
గల ఒకే ఒక సంగీత దర్శకుడు ఎస్. డి.
బర్మన్, ముప్పైఏళ్ళుగా దాదాపు వంద
సినిమాలలో, పూజా రికార్డులలో సుమారు
వెయ్యి పాటలు వినిపించి ఆసంఖ్యాక
మైన ప్రజానీకాన్ని ఆలరించిన అద్వితీయ
సంగీత గురుడు. అతని చివరి చిత్రాలైన
“బాబూద్”, “త్యాగ్” రెండూ పాలి
డార్ రికార్డులే. (2392, 077, 6405,
028). ఇంకా రెండు చిత్రాలున్నవి
కాని అవి ఎస్. డి. స్వరపరచగా ఆర్.
డి. వాద్యగోష్ఠి ఆమర్చి రికార్డు చేసినవి.
పై రెండు చిత్రాలలో “త్యాగ్”
సంగీతం వింటే విడిచి వెళ్ళలేనటువంటిది.
ఎస్. డి. దే మరొక ఎల్. ఎల్. పి
“లేరే మేరే సమ్మే” (2392 009)
కూడా యింతటి ఖజానాయే. ఇటువంటి
స్వచ్ఛందమైన సచ్చిన్ స్వర శకలాలు
మనతోబాటు కలకాలం మనగలవు.

* * *

మదన్ మోహన్ యిన్ని సినిమాలు
చేయలేదు, ఇంత ప్రసిద్ధుడూ కాలేదు.
కాని కొన్ని పాటలు వింటూంటే మదన్
మోహన్ కాదు వాడు మధుర్ మోహన్
అనిపిస్తుంది. “భాయ్ భాయ్” లో
“పరాభీజా”, “ఫిస్టి ఫిస్టి” లో గీత
పాడిన “శాంక ఆంచల్ ధర్ కా” పాట
లలో ఎంత హాయి పొదివిపెట్టాడో!
హెచ్. ఎం. వి. వారు మదన్ స్మృత్యర్థం
విడుదలచేసిన ఎల్. పి. లో (EALP
4079) పన్నెండు పాటలున్నవి. ప్రతి

ఒక్కటి చక్కని పాటే. కాని మదన్
మోహన్ స్వంతంగా పాడిన “మాయీ”
అన్నది (దస్త్రలోనిది) తీపి గుర్తులతో
గుండెలు కోస్తుంది. రికార్డుపై యింతకు
ముందు విడుదల కాని ఈ పాటను విడు
దల చేసి మదనాభిమానులకు సంతోషం
కలిగించిన హెచ్. ఎం. వి. వారు అభి
నందనీయులు. రికార్డు కవరు చాలా
మంచిగా ఉన్నది. స్టీప్ నోట్స్ లేక
పోయిన కొరతను నాట్యగు దామకొత్తగ
ఫాటోలు కొంత కొంత తీర్చినవి. ఇతని
రాబోయే చిత్రాలు “మాసమ్”, “అస్తి
యత్” వగైరా.

* * *

ఆ మధ్య ప్రతి నెలా వయలార్
పాటలు ఒకటో, రెండో పరిచయము
చేస్తున్నప్పుడు కొందరు పాఠకులు వ్రాసే
వారు, మలయాళం గొడవ మాకెందు
కండీ అని. మీ కేమైన వయలార్ దగ్గరి
వాడా అని ఒక తుంటరి వ్రాసాడు
కూడాను. సంస్కృత సాహిత్యంలోని
సౌరభం సామాన్య శ్రోతకు వేలాది
వయలార్ పాటలు అందించిన తీరు ఆయ
నను నాకు దగ్గరివాడినే చేసినది. ఆయన
పాటలలో సౌందర్యము నన్ను మలయాళ
సాహిత్యారాధకునిగా చేసింది. ఆయన
పాటలు ప్రతివద్దారం చెప్పించుకొనడం
వలన ఆ భావతో నా పరిచయం
పెంపొందడమే కాక రసికత, అందాన్ని
అరం చేసికోగల సోమత పెరిగింది. మల
యాళ సాహిత్యానికి యెనలేని సేవచేసిన

స్వాతి తిరునాళ్, వల్లతూళ్ సమవుజ్జీ వయలార్ అని కేంద్ర ప్రభుత్వముతో గ్రహింపజేసి ఒక తపాలబిళ్ళ విడుదల చేయించే బాధ్యత కేరళ ప్రభుత్వముపై యెంతైనా ఉన్నది. ఆయన ఘనత తెలుసుకోవాలంటే “ఎన్నెనిన్ కక్క కల్” (విష్ణు విజయం 2221) పాట అరం తెలుసుకొని వినండి.

* * *

పాలిడార్ ఫిలిప్స్ యి. పి. లు:

“నీడలేని ఆడని”, “అమ్మాయిల శపథం” చిత్రాలలో నాలుగేసి పాటలు యిప్పుడు యి. పి. లపై విడుదలచేశారు (2221 16, 2221 166). త్వరలో పాలి డార్ పై రాబోయే తెలుగుచిత్ర సంగీతం “మాంగల్యానికి మరో ముడి” దని తెల్పు తున్నారు వారి ప్రతినిధి ఆనందరెడ్డి.

“బారూద్” లో మూడేసి పాటలు ఒక వాద్య సంగీత ఖండికలతో రెండు యి. పి. లు విడుదలైనవి (2221 168, 164). అందరూ ఎక్కువగా అడుగు తున్న ఆకా గీతం “బిల్వ యూ, యూ లవ్ మీ” రెండవ దానిలో వున్నది.

“అజ్జీ రాత్ కా” (2221 175) లో మూడు చక్కటి పాటలున్నవి. ‘దూల్వారా జా మేరా’ వినడం ఘోషా స్వారీ చేయడమే! సంగీతం ఉత్సాహానికి మరి పేరయిన ఆర్. డి. పాడినది ఆకా, కిశోర్, రఫీ.

నూపర్ హిట్స్ వరుసలలో (2221 169, 170, 171, 172) పన్నెండు బ్రహ్మాండ హిట్లు చిత్రాని కొకటి, రికార్డుకి నాలుగు చొప్పున పొందుపరచబడ్డాయి. “చల్లే చల్లే” లో మరో యి. పి. లో (2221 168) చక్కని

వర్ణ చిత్రాలలోని మూడు పాటలు ముచ్చటగా వున్నవి. “రాణీ బౌర్ లాల్ పరీ” పాటలు రెండు మాక్సి యి. పి. లలో (2258, 018, 014) వచ్చినవి. గణపతిని ప్రస్తుతి కాక నాలుగు మరాఠీగీతాలు సుమన్ కళ్యాణ్ పూర్ మహారాష్ట్ర దేశీయ సంగీతానికి మంచి ఉదాహరణలు. (2258 724 మాక్సీ) జై నులఖ రెండు యి. పి. లు) “అనంత కీ అనుగుంజ్”, “అనంద్ ఘన్ కే పద్” (2221 880, 881) లో పాటలు బెంగళూరు వరమాన భారతి వారి సాయిలోనే ఉన్నవి. పాలిడార్ వారితోటివరకు విడుదల చేసిన సినిమా యి. పి. లలో ఆతి నాసిరకముగా ఉన్నవి. “బాగేలుబ్ రా” యి. పి. (2221 142) సంగీతం, పాడిన తీరు. మాటల్లో అన్ని దాదా దారుణమే. నకిలి నజా పాడిన “జామ్ ఉతాతా” ఖవ్వా రీలు (6284 619) అపస్వరాల పుట్టలు, అనుకరణల మేటలు.

* * *

పాలిడార్ ఫిలిప్స్ ఎల్. పి. లు:

క్రిస్టున్ ఎల్. పి. లు మూడు. అందులో బాగాలేనిది క్రిస్టున్ గాస్పెల్స్ (710 019). ఒకటే గోల ఆరుపులు. ఉండవలసిన కమ్మని తావులు లేకలేవు. బాగా వున్నది గుంటర్ కాల్యన్ కాయర్ (2871 100) ఒక డజను ఖండికలలో క్రిస్టును వాతావరణాన్ని పటేశారు. ఇంకా బాగున్నది క్రిస్టున్ విత్ ది పాటర్స్ (6480 009) ‘జంగిల్ బెస్’ ‘రుడాల్ఫ్ ది రెడ్ నోస్డ్ రయిన్ డీర్’ మొదలైనవన్నీ వున్నాయి.

రి.బం; రి.కం.వై; రి.క్రొ.స.

ట 'మంచి మనిషి' తథ

కాలేజీలో సైన్సు లో పట్టభద్రుడయిన ఓ మనిషి తన జీవితాన్ని సినిమారంగంలోకి లాక్కొచ్చి ప్రజాభిమానం పొంది కళ లో పట్టభద్రుడయ్యాడు. మొదట విజయవంతమైన నిర్మాతగా, తర్వాత విజయవంతమైన దర్శక నిర్మా

తగా ప్రేక్షకాభిమానాన్ని పుష్కలంగా పొందిన ఆ వ్యక్తి పేరు వి. బి. రాజేంద్ర ప్రసాద్ జగపతి పతాకాన్ని ఎగరేసి తెలుగు చలనచిత్ర సీమలో ముఖ్యుడుగా మారిన యీ దర్శక నిర్మాత ఇప్పటి ప్రయత్నం ఆయన మంచి తనానికి చక్కని నిదర్శనంగా నిలిచింది. తాను చిత్రనిర్మాణం ప్రారంభించినప్పటి నుండి జగపతి సంస్థలో తనకు చేదోడుగా నిలిచిన సిబ్బందికి సంక్షేమారం 'జగపతి సాఫ్ట్ ఎంటర్ ప్రైజెస్' పేరిట 'పిచ్చి మారాజు' ను సమర్పిస్తున్నాడీ మంచి మనిషి. శోభన్ బాబు, మంజుల ప్రధాన పాత్రలలో నిర్మించబడిన ఈ రంగుల చిత్రం సంతకాలికి నిడుదలవుతుంది. దర్శకత్వం రాజేంద్ర ప్రసాద్ నిర్వహిం

"సోగాడు" లో జయచిత్ర, గిరిబాబు, శోభన్ బాబు

“నిజం నిద్రపోదు” లో రామకృష్ణ, మమత

చారు, ‘మంచి’ కోసం నిర్మించబడ్డ యీ చిత్రం మంచి ఫలితాన్నివ్వక మానుతుందా?

ఎర్ర ముద్దబంతి పువ్వు!

ఎరుపురంగు ముద్ద బంతి పువ్వుకాదిది. అరుణా (ఎరుపు) ఆర్ట్ పిక్చర్స్ నిర్మించే చిత్రం పేరిడి. సంచలన దర్శకుడుగా (స్వర్ణం నరకం చిత్రంతో సంచలన నటుడిగా కూడా) తెలుగు చిత్ర పరిశ్రమలో ప్రయోగాలు చేస్తున్న దర్శకుడిగా పేరొందిన దాసరి నారాయణరావు దర్శకత్వంలో తయారవుతోంది చిత్రం. ‘స్వరాజ్యం లేచి పోయింది’ పేరును ప్రజాభిప్రాయాల నేకరణ పిమ్మట ‘ముద్ద బంతి పువ్వు’గా మార్చుకొని తయారవుతున్న యీ చిత్రంలో మురళీ మోహన్, సత్యనారాయణ, జయచిత్రలు నటిస్తున్నారు

“బంగారు పతకం”లో

శివాజీ గణేశన్

కోర్కె

“భక్త కన్నప్ప” లో కృష్ణంరాజు, వాణిశ్రీ

‘జ్యోతి’ చిత్రాలు!

మీరు చదువుతున్న ‘జ్యోతి’ తాలూకు చిత్రాలు కొన్ని వున్నాయి

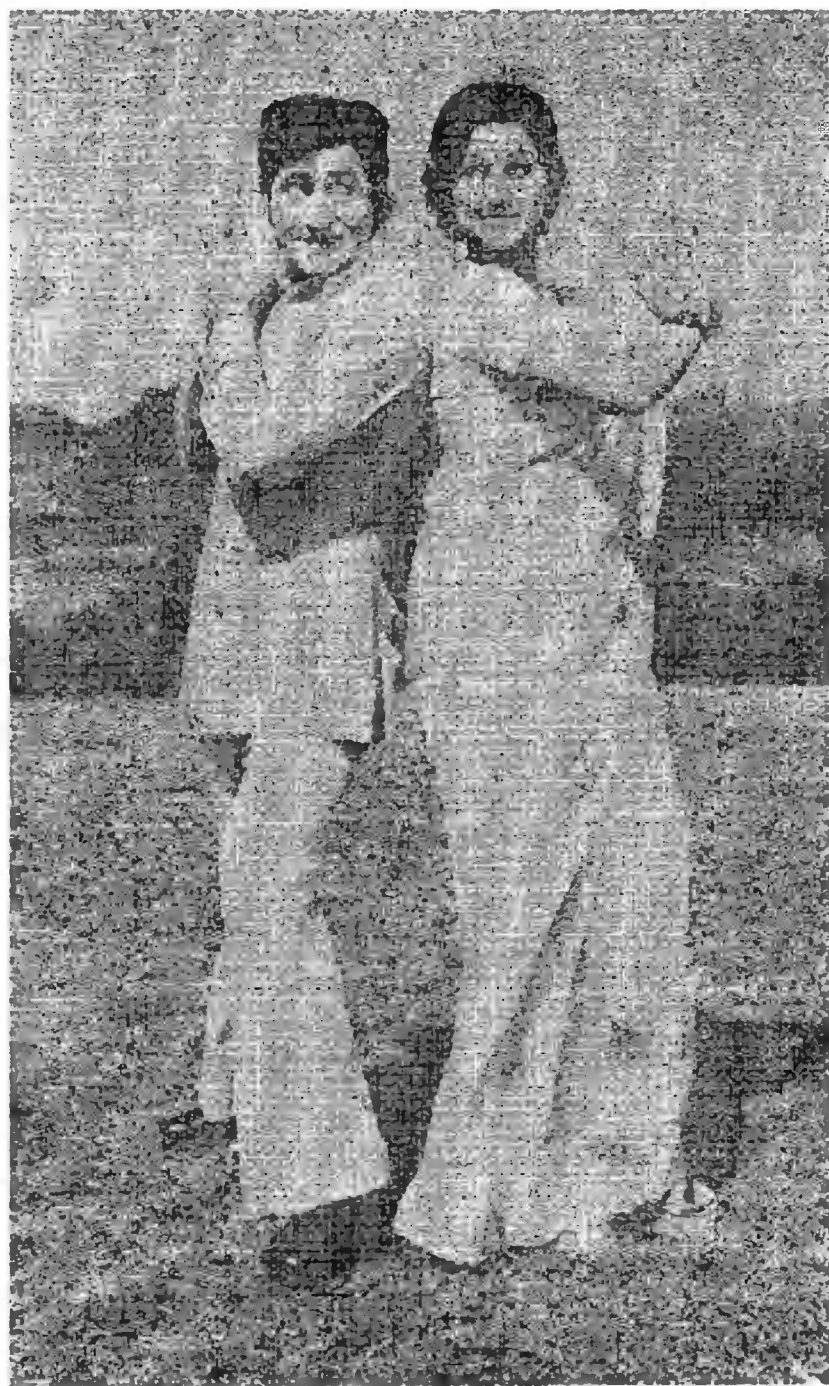
వాటిలో మొదటిది జ్యోతి: ‘జ్యోతి’ పేరుతో ఓ చక్కని చిత్రం నిర్మించబడుతోంది అంతా అవుట్‌డోర్ లోనే నిర్మాణం జరిగే యీ చిత్రాన్ని యువ దర్శకుడు రాఘవేంద్రరావు దర్శకత్వంలో శ్రాంతికుమార్ నిర్మిస్తున్నారు జయసుధ, మురళీ మోహన్‌లు నటించే ఈ చిత్రం నిర్మాణం చురుగ్గా సాగుతుంది ‘అన్నపూర్ణ ఎంటర్ ప్రైజెస్’ చిత్రమిది

యువ రచయిత జి. యన్ సూరి రచించిన ‘ఈ ఉత్తరానికి జవాబు రాదు’ నవలను జ్యోతి స్టూడియోస్ ప్రచురించింది. జవాబు రాదన్న పేరేగాని ఆ నవలకు వెంటనే జవాబొచ్చింది రాజ

మండ్రెయించి వెంగళరెడ్డి అనే నిర్మాత ఈ నవలను చిత్రంగా తీస్తున్నారు. ‘జరుగుతున్న కథ’ పేరిట దాదాపు నిర్మాణం పూర్తి అయిన యీ చిత్రం ద్వారా జి. కేశవగిరిరావు దర్శకునిగా, ఆర్. వి. యస్. రామస్వామి సంభాషణల రచయితగా పరిచయం అవుతున్నారు చంద్రమోహన్, దేవదాస్, సుధీర్, రావుగోపాలరావు, హేమా చౌదరి. మమిత్ర, కె. విజయ ప్రధాన తారాగణం నిర్మాణసంస్థ వెంగమాంబా మూవీస్.

సాగుగు నెలలపాటు జ్యోతి పాఠకుల్ని నవ్వుల జల్లుల్లో ముంచేత్తిన ప్రేమాయణం నవల చిత్రరూపం పొందుతున్నది.

జ్యోతిలో మీరివ్వడు చదువుతున్న

“వింతయిల్లు-సంతగోల” లో ప్రభ

సీరియర్ ‘మిస్టర్ సంతగోల’ ఎం. వి. చిత్రరూపం పొందబోతోంది. ఇప్పటి కందిన పాత్రల ప్రకారం యీ చిత్రానికి మధుసూదనరావు దర్శకులుగా వుంటారు. శోభన్ బాబు నాయకుడు, మంకొన్ని వివరాలు తర్వాత.

శివాజీ కాదు యస్. వి. చౌదరి!

త్వరలో మీ ముందుకు రాబోతున్నది ‘బంగారు పతకం’ రంగల చిత్రం. అందులో పద్మశ్రీ శివాజీ గణేశన్ వున్నాడు. కాని మీకు కనిపించే శివాజీ కాదు శివాజీ నటించిన యస్. వి. చౌదరి సాతే! క్రమశిక్షణగల పోలీసు అధికారిగా శివాజీ నటించిన తీరు ఆశ్చర్యం. తమిళంలో అనేక చోట్ల రజతోత్సవాలు జరుపుకొన్న యీ

చిత్రాన్ని గీతా ఆర్ట్స్ సుగుప్తున్నార. మెగ్ నారాయణమూర్తి, అల్లు అరవింద్ నిర్మించిన ఈ చిత్రంలో కొంగర జగ్గయ్య కందుకంటాన్ని వినోచు మారు.

మూర్త్యత్రయం

రాజబాబు, సత్యనారాయణ, శాగ భూషణం, ముగ్గురు ఒక మూరులట! పరమానందయ్య శిష్యులకు శిష్యుల్లాంటి యీ ముగ్గురు ‘ముగ్గురు మూరులు’గా మార్చి మీ ముందుకు పంపే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు నిర్మాత, రచయిత మహేష్. కె. హేరాంబరధరరావు దర్శకత్వంలో తయారవుతున్న యీ చిత్రంలో ‘ముగ్గురు మూరులు’తో పాటు గుమ్మడి, దేవిక, రోజారమణి, ప్రభాకర రెడ్డి, మిక్కిలి నేనిగూడా నటిస్తున్నారు

"పాడిపంటలు" లో విజయనిర్మల, కృష్ణ

జయ 'చిత్ర విజయం'!

డి. రామానాయుడు నిర్మించిన సోగ్గాడు ద్వారా తెలుగు తెరకు పరిచయమవుతున్న తమిళ తార జయచిత్ర సోగ్గాడు విడుదలకాబోతున్న సందర్భంలో 'ఫిల్మ్ జర్నలిస్ట్స్ గెట్ టుగెదర్' ఏర్పాటు చేసింది. 'నేను

తెలుగు తెరకు పరిచయమవుతున్న సందర్భంలో మిమ్మల్ని కలిసేందుకు ఈ గెట్ టుగెదర్ ఏర్పాటు చేశాను. నన్ను తెలుగు తెరకు పరిచయం చేస్తోంది రామానాయుడు గారు. నా రెండో తెలుగు చిత్రం విజయ-చూపిసిడుగారి నిర్వహణలో తయారవుతున్న 'యవ్వనం

క్వీతి

మద్రాసులోని ప్రముఖ సాంస్కృతిక సంస్థ కళాసాగర్ కళాభివృద్ధి వాణిశ్రీని సన్మానించినప్పటి దృశ్యం. ఫోటోలో వాణిశ్రీతోపాటు ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాశాఖా మంత్రి మండలి వెంకటకృష్ణారావు, వారి సతీమణి వున్నారు.

కాశీసింది'. తెలుగులో కూడా తారగా మీ ఆభిమానం పొందగలనని ఆశిస్తున్నాను. నా ఆహ్వానాన్నందుకుని వచ్చి సందుకు కృతజ్ఞతలు' అన్నది జయచిత్ర ప్రతికాపతినీధులతో. జయచిత్ర తమిళ తారగా పేరొంది తెలుగులోకొస్తున్న తెలుగుమ్మాయి. చాలా కాలం క్రితం 'దైవబలం' చిత్రంలో కథానాయికగా సరించిన అమ్మబడి కుమార్తె నటనలో ఈజ్ ఉన్న (సోగ్గాడు గాక జయచిత్ర సరించిన కొన్ని తమిళచిత్రాలు చూశాడు మీ విశేషం) జయచిత్ర తెలుగు ప్రేక్షకాభిమానం తప్పక పొందగలదు

సంక్రాంతి చిత్రం!

తెలుగు నాట సంక్రాంతి పైద

గ్రామాలన్నీ ఉత్సాహంతో పొంగి పొరలే శుభసమయం అది. పాడీ, పంటా రైతులకు ప్రాణం. రైతులు దేశానికి ప్రాణం. యీ ప్రాణాలే కృష్ణ సముద్ధించే రంగుల చిత్రం 'పాడి పంటలు' 'కథకు' ప్రాణాలు. తెలుగు గ్రామ సీమలు అంగాల్ని, రైతు బిడ్డల జీవితాల్ని అత్యంత రిమనీయంగా చిత్రించి సంక్రాంతికి మీ కందించబోతున్నారు పద్మావతి ఆర్ట్ పిక్చర్స్ వారు పాడి పంటలు చిత్రంద్వారా కృష్ణ, విజయ నిర్మల నాయకా, నాయకులైన యీ చిత్రానికి కథ, దర్శకత్వం పి చంద్ర శేఖర్ రెడ్డి చిత్రిత అదిశేషగిరి రావు,

సక్సెస్ బాపిసిడు!

పేరులోనే విజయాన్ని కలిగివున్న రచయిత 'విజయ బాపిసిడు' నిర్వహణలో క్యాష్ ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్ వాడ నిర్మిస్తున్న 'యవ్వనం కాటేసింది' దాదాపు పూర్తి అయింది. కృష్ణంరాజు, జయచిత్ర నాయకా, నాయికలుగా నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి దాసరి నారాయణరావు దర్శకుడు. మురళీమోహన్, రావు గోపాలరావు, టి. పద్మిని కూడా నటించే ఈ చిత్రంలో జానకి, గుమ్మడి, ఆల్లు రామలింగయ్య స్పెషల్ గా కనిపిస్తారు. నిర్మాత మాగంటి రవీంద్రనాథ్ చౌదరి.

హాస్యానికి మరణంలేదు!

ఏదైనా తెలుగు శబ్దారచండ్రికలో

హాస్యం అన్న పదానికి అర్థం 'రేలంగి' అని కన్పిస్తే ఆశ్చర్యపోనవసరంలేదు. తెలుగు చిత్రాలలో హాస్యానికి పరిపూర్ణతను తెచ్చిన రేలంగి అంతటి మహానటుడు మరి. భౌతికంగా దేహం చాలించినా ఆయన నిర్వహించిన లెక్కలేనన్ని పాత్రలు మనల్ని కలకాలం నవ్విస్తూ మనలో ఉంటాయి. వెకిలితనం లేని హాస్యాన్ని పుష్కలంగా అందించి అందర్నీ నవ్విస్తూ బ్రతికిన రేలంగి వెంకట్రామయ్య సార్థకజీవి. ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు జ్యోతి సానుభూతి.

—ఎస్వీ నారాయణ.

అరుణా ఆంధ్ర భాషా స్వబోధిని

అరువది రోజులలో ఆంగ్లభాషను అభ్యసించండి

తెలుగు తెలిసిన వయోజనులు, స్త్రీలు టీచరు సహాయము లేకుండానే ఇంటి వద్దనే వుండి ఇంగ్లీషు నేర్చుకోవడానికి, మా "అరుణా ఆంగ్ల భాషా స్వబోధిని" కల్పితరువు వంటిది. మీ స్నేహితులతో ఇంగ్లీషులో మాట్లాడుకోవడానికి, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుకోవడానికి, ఇంకెన్నో మీకు కావలసిన విషయాల్ని గురించి ఇందులో బొమ్మలతో సహా చక్కని తేలికైన ఉదాహరణలు వున్నాయి. మీ ఆంగ్ల భాషా విజ్ఞానము నిర్దుష్టంగాను, ధారాళంగాను వుండేందుకు వీలుగా పూర్తి గ్రామరు పొందుపరుచబడివుంది. హైస్కూలు విద్యార్థులకు కూడా ఇది మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనది

ప్రివర్గ ముఖచిత్రముగల జాకెట్ తో—క్యాలిగో బైండు—దాదాపు 700 పేజీలు.

వెల. రూ. 10-00. పోస్టేజి రూ. 2-00. నేడే మీ కాపీకి M.O. చేయండి.

SREE ARUNA BOOK HOUSE (J)

1/48, Narayana Mudali St., MADRAS-1

వాలంటరీ డిస్ క్లొషర్ పథకంవలన ఇంతవరకు
వివరాలు ప్రకటించని ఆదాయము, సంపదను గురించి
ప్రకటించేందుకు మంచి అవకాశం కలిగింది.

దండన లేదు, దావా లేదు.
హేతుబద్ధమయిన పన్నుల రేట్లు.

త్వరపడండి. ఆదాయం పన్ను కమిషనర్ కు
నిర్ణీత ఫారములో వివరాలు తెలియపరచండి.

స్వచ్ఛందంగా ప్రకటన చేసేందుకు
అఖరు తేదీ డిసెంబరు 31, 1975.

ఇంకా వివరాలు, ఫారాలకు
మీ ఆదాయం పన్ను కమిషనర్ ను సంప్రదించండి

మీరు శ్రేయస్సు పొందండి.
దేశ శ్రేయస్సుకు తోడ్పడండి

డై రెక్టర్ ఆఫ్ ఇన్స్ పెక్షన్,
పబ్లికేషన్ అండ్ పబ్లిక్ రిలేషన్స్
ఇన్ కంటాక్స్ డిపార్ట్ మెంట్
న్యూ ఢిల్లీ.

davp 75/366